

ศึกษาระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ
เปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

**Comparative Studies of International Commercial Arbitration Systems
in Malaysia, Singapore, and Thailand**

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

พ.ศ.2552

ศึกษาระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ
เปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

Comparative Studies of International Commercial Arbitration Systems
in Malaysia, Singapore, and Thailand

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

พ.ศ.2552

© 2553

หัตยา นุ่นแจ้
สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สารนิพนธ์

โดย

นางสาวหัสยา นุ่นแจ่ม

เรื่อง

ศึกษาระบบอนุญาตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ
เปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์เพชร เกษะประกิ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(ศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนนทกะ)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(อาจารย์ชวลิต อັถถศาสตร)

ชื่องานวิจัย : ศึกษาาระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ
เปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย
ชื่อผู้วิจัย : นางสาวหัสยา นุ่นแจ้ง
ชื่อคณะและสถาบัน : คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
สาขา : กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศและธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
รายชื่อที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกร
ปีการศึกษา : 2552
คำสำคัญ : ระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาถึงระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศเปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ซึ่งแต่ละประเทศได้นำกฎหมายต้นแบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศมาเป็นแบบอย่างในการจัดทำกฎหมายอนุญาโตตุลาการของแต่ละประเทศและได้นำมาใช้ในระบบอนุญาโตตุลาการของแต่ละประเทศโดยเน้นศึกษาเปรียบเทียบระหว่างระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

จากการศึกษาค้นคว้า ผู้เขียนพบว่าทั้งสามประเทศนั้นได้นำกฎหมายต้นแบบของอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL) มาเป็นแบบอย่างในการปรับใช้กับกฎหมายอนุญาโตตุลาการของตน แม้กระนั้นทั้งสามประเทศก็ยังคงแตกต่างกันในเรื่องของกฎหมายภายในและระบบบริหารจัดการภายในสถาบันอนุญาโตตุลาการของตนเอง จึงเป็นสาเหตุให้ทั้งสามประเทศมีความแตกต่างกันแม้ว่าจะมีมาของกฎหมายจากที่เดียวกัน แต่ถึงทั้งสามประเทศจะมีจุดที่แตกต่างกันแต่ทั้งสามประเทศต่างก็มุ่งเน้นที่จะพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศตนให้เป็นที่ยอมรับของนานาชาติ โดยผู้เขียนมุ่งเน้นศึกษาถึงระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ เพื่อทราบถึงข้อดี ข้อเสีย แล้วนำกลับมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของไทย

Title : Comparative Studies of International Commercial Arbitration Systems in Malaysia, Singapore, and Thailand

Author : Miss Hassaya Nunchang

School : Law, Bangkok University

Major : Law of International Business and Electronic Transactions

Advisor : Assoc. Prof. Nares Kesaprakorn

Academic Year : 2552

Keywords : International Commercial Arbitration System

Abstract

This independent study aims to comparative studying in International Commercial Arbitration System of Malaysia, Singapore, and Thailand, in which each country has used model law on International Commerce Arbitration to constitute their arbitration law and system. This study focuses on comparative between international commerce arbitration of Malaysia, Singapore, and Thailand.

By this study, researcher found that all three countries have used model law of International Arbitration of United Nation Commission on International Trade Law (UNCITRAL) become to be a model for adjust to use Arbitration Law. Nevertheless the both of tree nations have the different about Law in-house and system administration in Arbitration institution. Which determinant have different even of have background of Law as in also. But although, all 3 countries are different but all these 3 countries are also focus to develop the arbitrator of their own country and would like their own country were accepted from all around the world. By the writer is focus for the education of the international arbitrator system. Researcher aims at studying the international arbitration systems to perceive in its pros and cons, to enable development of Thai arbitration system.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดีต้องขอขอบพระคุณศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันท์ทกะ และรองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกกร ที่รับเป็นที่ปรึกษาและให้คำแนะนำ ข้อคิดและแนวทางในการเขียนสารนิพนธ์ด้วยดีเสมอมา ยิ่ง รวมทั้งขอบพระคุณท่านอาจารย์ทุกท่านที่สละเวลาและให้เกียรติเป็นประธานและกรรมการสอบสารนิพนธ์ ประกอบด้วย อาจารย์ชวลิต อุตถศาสตร์ ศาสตราจารย์พิเศษวิชัย อริยะนันท์ทกะ และรองศาสตราจารย์นเรศร์ เกษะประกกร รวมถึงผู้ช่วยในการค้นคว้าและตรวจสอบร่างสารนิพนธ์ฉบับนี้

รวมทั้งขอขอบพระคุณเพื่อนร่วมงานฝ่ายกฎหมายบริษัท ยานภัณฑ์ จำกัด(มหาชน) ที่ช่วยสนับสนุนข้อมูลและเวลาในการทำสารนิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายที่สุดนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณมารดา และครอบครัว รวมถึงญาติพี่น้อง เพื่อนสนิทของผู้เขียนที่ได้ให้กำลังใจ ผลักดัน และสนับสนุนในด้านการเงินตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา ดังนั้นผู้เขียนจึงขอมอบสารนิพนธ์ฉบับนี้ให้แก่มารดา และครอบครัวของผู้เขียน

(นางสาวหัสยา นุ่นแจ้ง)

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	3
1.4 คำถามของการวิจัย.....	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	4
1.6 คำนียามศัพท์เฉพาะ.....	4
2 รูปแบบของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ	5
2.1 เนื้อหาโดยรวมของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศค.ศ. 1985 ของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ(UNITRAL).....	5
2.1.1 กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 ของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (UNITRAL).....	6
2.2 สาเหตุที่ต้องมีกฎหมายต้นแบบด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985.....	8
2.2.1 ปัญหาการที่ไม่มีกฎหมายภายในมารองรับปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศ.....	8
2.2.2 ปัญหาความแตกต่างระหว่างรัฐในเรื่องกฎหมายภายใน.....	9
2.2.2.1 ใช้กฎหมายเอกภาพแต่มีข้อจำกัดบางประการ... ..	10
2.2.2.2 กฎเกณฑ์และหลักเกณฑ์ที่เป็นเอกภาพ.....	11
2.2.2.3 การใช้สัญญามาตรฐานเฉพาะอย่าง.....	11

สารบัญ (ต่อ)

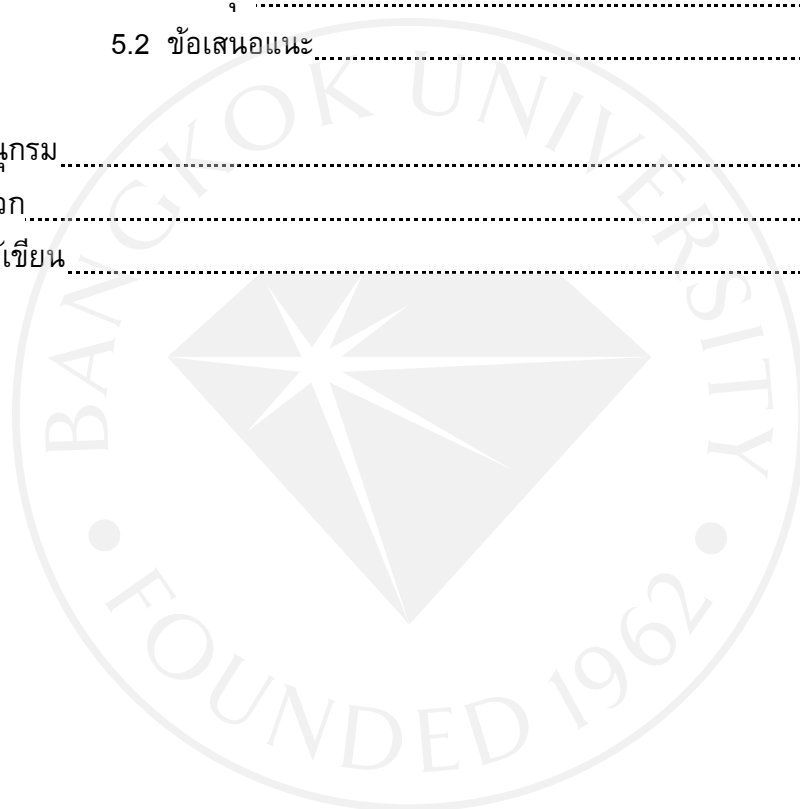
บทที่	หน้า
2.2.3 ปัญหาการรับกฎหมายต่างประเทศมาบังคับใช้.....	12
2.3 จุดเด่นของกฎหมายต้นแบบอนุญาโตตุลาการ.....	13
2.3.1 กฎหมายต้นแบบนั้นมีสาระสำคัญ.....	14
2.4 อิทธิพลของกฎหมายภายในในปัจจุบันที่ได้รับมาจากกฎหมาย ต้นแบบ.....	15
3 การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศใน ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย.....	18
3.1 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ ในประเทศมาเลเซีย.....	18
3.1.1 การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration)..	18
3.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (Mediation).....	19
3.1.3 การประนอมข้อพิพาท (Conciliation).....	19
3.2 วิธีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการในประเทศมาเลเซีย.....	20
3.3 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ ในประเทศสิงคโปร์.....	24
3.3.1 วิธีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการในประเทศ สิงคโปร์.....	26
3.4 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ ในประเทศไทย.....	30
3.4.1 กฎหมายที่ใช้บังคับในการระงับข้อพิพาทโดยการ อนุญาโตตุลาการในประเทศไทย.....	31
4 เปรียบเทียบการพัฒนาของศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทาง การค้าระหว่างประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย.....	42
4.1 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศใน มาเลเซีย.....	42
4.1.1 ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์(Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration) “KLRCA” มีการระงับ ข้อพิพาทในหลายวิธี.....	43

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.1.1.1 การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration).....	43
4.1.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (Mediation).....	43
4.1.1.3 การประนอมข้อพิพาท (Conciliation).....	44
4.1.2 บทบาทหน้าที่ของศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์..	44
4.1.3 กฎของศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ “KLRCA”.....	44
4.2 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศใน สิงคโปร์.....	52
4.2.1 วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทระหว่าง ประเทศสิงคโปร์ (Singapore International Arbitration Center) “SIAC”	53
4.2.2 ศูนย์ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสิงคโปร์ (Singapore International Arbitration Center) “SIAC”	53
4.3 ประเด็นที่นักธุรกิจวิเคราะห์ในการเลือกใช้ศูนย์ระงับข้อพิพาท สิงคโปร์.....	56
4.3.1 ความรวดเร็วในการดำเนินการระบวนพิจารณา.....	56
4.3.2 ด้านกฎหมาย.....	57
4.3.3 ด้านภาษา.....	57
4.4 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศใน ประเทศไทย.....	58
4.4.1 ข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ.....	58
4.4.2 วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ.....	59
4.4.2.1 อำนาจของอนุญาโตตุลาการ.....	59
4.4.2.2 หลักในการดำเนินการระบวนพิจารณา.....	59
4.4.2.3 การกำหนดสถานที่.....	60
4.4.2.4 การกำหนดภาษา.....	60
4.4.2.5 กรณีการทำข้อเรียกร้องและคำคัดค้าน.....	60
4.4.2.6 การสืบพยาน.....	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4.4.3 คณะอนุญาโตตุลาการ	61
4.4.4 ประเด็นที่คณะอนุญาโตตุลาการต้องวินิจฉัยชี้ขาด	62
5 บทสรุปและเสนอแนะ	65
5.1 บทสรุป	65
5.2 ข้อเสนอแนะ	67
บรรณานุกรม	69
ภาคผนวก	71
ประวัติผู้เขียน	121

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัจจุบันได้การขยายการค้าและการลงทุนมาในภูมิภาคอาเซียนเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้ในภูมิภาคอาเซียนถือว่าเป็นแหล่งที่นักธุรกิจส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เพราะมีปัจจัยหลาย ๆ ด้านเหมาะสมแก่การลงทุนและการค้าระหว่างประเทศอย่างมาก จึงส่งผลให้นิติสัมพันธ์ของบุคคลในทางระหว่างประเทศมีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ดังนั้นเมื่อมีกรณีพิพาทในเรื่องนี้เกิดขึ้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุด คือ จะทำอย่างไรให้สามารถระงับข้อพิพาทนั้นไปได้ ซึ่งวิธีระงับข้อพิพาทมีอยู่หลายวิธี แต่วิธีที่คนจำนวนมากนิยมใช้ คือ การนำคดีขึ้นฟ้องร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดในข้อพิพาทที่เกิดขึ้น เนื่องจากการที่นำคดีฟ้องร้องต่อศาลนั้นเป็นวิธีที่ได้ผลแน่นอนประการหนึ่ง

แต่การนำคดีฟ้องร้องต่อศาลนั้นก็ยังมีข้อเสีย คือ การดำเนินกระบวนการพิจารณาของศาลนั้นมักจะเป็นไปด้วยความล่าช้า เพราะก่อนที่ศาลจะทำการพิจารณาคดีนั้น ต้องมีการสืบพยานเอกสารก่อนตามลำดับ อีกทั้งจำนวนคดีที่ขึ้นสู่ศาลก็มีจำนวนมาก ดังนั้นย่อมเห็นได้ว่าย่อมระยะเวลาานมากกว่าคดีแต่ละคดีจะเสร็จสิ้นและส่งผลให้มีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง ซึ่งในบางกรณีอาจจะประสบปัญหาในเรื่องของผู้พิพากษาที่ทำหน้าที่ชี้ขาดอาจจะขาดความชำนาญในเรื่องที่พิพาท

ซึ่งหากกล่าวกันโดยทั่วไปแล้วการระงับข้อพิพาทที่เป็นอนุคมคดีหรือเป็นยอดปรารถนาของทุกฝ่ายจะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นธรรม (Fair)
- (2) รวดเร็ว (Speedy)
- (3) ประหยัด (Cheap)
- (4) มีกลไกการบังคับที่มีประสิทธิภาพ (Effective Enforcement Mechanism)
- (5) การรักษาความลับหรือมาตรการป้องกันความอื้อฉาวที่เกิดจากข้อพิพาท (Measure against Bad Publicity)
- (6) การรักษาสัมพันธ์ระหว่างคู่ความ (Preservation of Relationship)¹

¹วิชย อริยะนันทกะ, หนังสือคู่มือพิพาท 44, 3: 106.

ดังนั้น ในคดีที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เมื่อเกิดปัญหาในการซื้อขายสินค้าระหว่างประเทศขึ้น เช่น ปัญหาเรื่องการขนส่ง การชำระราคา การประกันภัย เป็นต้น ก็มักจะใช้วิธีระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการมากกว่านำคดีไปสู่ศาลยุติธรรม เนื่องจากการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการนั้นได้รับความนิยมมากในวงการธุรกิจการค้า โดยเฉพาะในวงการธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ เพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันที่ต้องการความรวดเร็วและประสิทธิภาพในการชี้ขาดคดีที่ดีที่สุด ซึ่งกระบวนการอนุญาโตตุลาการได้มีวิธีพิจารณาคดีที่ไม่เคร่งครัดมีขั้นตอนที่ไม่ยุ่งยาก และสามารถรักษาชื่อเสียงของคู่กรณีและความลับทางการค้าต่าง ๆ ของคู่กรณีได้เป็นอย่างดี รวมถึงการรักษาความสัมพันธ์ระหว่างคู่กรณีด้วย

ทั้งนี้คู่กรณีสามารถที่จะตกลงกันเกี่ยวกับรายละเอียดในการอนุญาโตตุลาการได้ เช่น การเลือกข้อบังคับของสถาบัน สถานที่ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ วิธีพิจารณา ภาษาที่ใช้ ตลอดจนเลือกบุคคลที่จะมาเป็นอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทนั้นด้วย อันจะเห็นได้ว่า กระบวนการอนุญาโตตุลาการจึงเป็นวิธีการที่สมประโยชน์ของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย จึงถือเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการใช้การอนุญาโตตุลาการมากขึ้น เพราะเป็นวิธีระงับข้อพิพาทที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในการค้าทั้งภายในและระหว่างประเทศ ดังนั้นจึงถือได้ว่าการอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นวิธีการที่สามารถระงับข้อพิพาทได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ช่วยทำให้ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายอีกด้วย

การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการที่มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพส่วนหนึ่งย่อมขึ้นอยู่กับสถาบันหรือศูนย์ที่จัดการการอนุญาโตตุลาการเป็นสำคัญ โดยพิจารณาว่าสถาบันหรือศูนย์เหล่านี้มีวิธีการดำเนินการและข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ (Arbitration Rules) ของสถาบันนั้น ๆ มีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพมาก-น้อยเพียงใด เพราะข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการมีความสำคัญยิ่งเปรียบเสมือนกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในศาล สถาบันอนุญาโตตุลาการเป็นศูนย์ระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการต่าง ๆ ย่อมมีข้อบังคับเป็นของตนเอง ต้องทำให้ได้รับความเชื่อถือและความไว้วางใจจากประเทศต่าง ๆ อีกประการหนึ่งที่สำคัญที่ต้องพิจารณา คือ กฎหมายในประเทศนั้น ๆ ว่าเอื้ออำนวยต่อการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการหรือไม่²

²วิวรรณ เจริญนาค, พัฒนาการของความคิดบางเรื่องในการอนุญาโตตุลาการพาณิชย์ระหว่างประเทศ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541), 10.

ดังนั้นเพื่อให้ระบบการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไป จึงควรต้องปรับปรุงและพัฒนากฎหมาย โดยจะต้องนำหลักเกณฑ์ของกฎหมายต้นแบบมาปรับใช้กับกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องต่อการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศด้วย ซึ่งแต่ละประเทศนั้นจะต้องพยายามปรับปรุงให้ประเทศของตนมีวิธีการระงับข้อพิพาทที่ได้รับการยอมรับและเชื่อถือจากนานาประเทศ จนสามารถจัดตั้งสำนักงานอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทได้ เพื่อประโยชน์ทางการค้าและการลงทุน อีกทั้งช่วยให้ลดปริมาณคดีที่เข้าสู่กระบวนการพิจารณาดีของศาลยุติธรรมอีกด้วย

โดยสารนิพนธ์เล่มนี้ผู้เขียนเห็นควรศึกษาและวิเคราะห์ถึงปัญหาและการพัฒนาของระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศเปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย เพื่อนำมาปรับปรุงระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของงานวิจัย

1. เพื่อทราบถึงปัญหาในการนำกฎหมายต้นแบบมาใช้ในระบบอนุญาโตตุลาการของมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย
2. เพื่อทราบถึงการพัฒนาของกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย
3. เพื่อทราบถึงการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย
4. เพื่อทราบถึงแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของงานวิจัย

สารนิพนธ์ฉบับนี้ศึกษาถึง การพัฒนาของระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ที่มีการปรับปรุงเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบ โดยมุ่งเน้นศึกษาเกี่ยวกับระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศเปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

1.4 คำถามของการวิจัย

แม้ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ต่างเป็นภาคีของอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก 1958 และต่างเป็นประเทศระบบเศรษฐกิจแบบเสรีในอาเซียน แต่กระนั้นประเทศทั้งสามต่างก็มีวิธีแตกต่างกันในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของตน สารนิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาเปรียบเทียบระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศเปรียบเทียบ : ประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย เพื่อทราบถึงข้อดี ข้อเสีย และใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของไทยต่อไป

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงปัญหาในการนำกฎหมายต้นแบบมาใช้ในระบบอนุญาโตตุลาการของมาเลเซีย สิงคโปร์ และประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาของกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย
3. ทำให้ทราบถึงการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย
4. ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย

1.6 คำนิยามศัพท์เฉพาะ

กฎหมายต้นแบบ คือ กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 ร่างโดยคณะกรรมการว่าด้วยการค้าแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL)

KLRCA คือ สถาบันอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศกรุงกัวลาลัมเปอร์

SIAC คือ สถาบันอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศสิงคโปร์

IAA คือ International Arbitration Act (พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของสิงคโปร์)

บทที่ 2

รูปแบบของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ

ด้วยที่ผ่านมามีในอดีตนั้นได้เกิดการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศเป็นจำนวนมาก จึงทำให้นักธุรกิจและนักลงทุนหันมาใช้การระงับข้อพิพาททางอนุญาโตตุลาการมากขึ้น จึงทำให้เกิดปัญหาว่ากรณีเกิดข้อพิพาทขึ้นจะใช้ออนุญาโตตุลาการของสถาบันใด หรือ อนุญาโตตุลาการที่ใด ที่จะได้รับการยอมรับในแวดวงธุรกิจและได้รับความยุติธรรมสูงสุด สิ่งเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักธุรกิจหรือนักลงทุนส่วนใหญ่มุ่งแสวงหาการอนุญาโตตุลาการที่เป็นธรรมและยุติธรรม

ซึ่งต่อมาในปี 1985 ได้มีการร่างกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ ร่างโดยคณะกรรมการว่าด้วยการค้าแห่งสหประชาชาติ (UNCITRAL) (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “กฎหมายต้นแบบ”) ขึ้น เพื่อแก้ไขความหลากหลายของกฎหมายภายใน กรณีที่กฎหมายและกระบวนการพิจารณาในเรื่องอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ โดยกฎหมายต้นแบบได้ถูกออกแบบมาเพื่อให้รัฐที่มีความแตกต่างทางกฎหมาย สภาพสังคมและระบบเศรษฐกิจ ทั้งประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนาทั่วโลก โดยวัตถุประสงค์สำคัญของกฎหมายต้นแบบเพื่อที่จะส่งเสริมหลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา (Autonomy of party will principle) ในการร่างสัญญาอนุญาโตตุลาการ เพื่อประกันความเท่าเทียมและเป็นธรรมระหว่างคู่สัญญา และเพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและสมประโยชน์แก่คู่สัญญามากที่สุด¹

2.1 เนื้อหาโดยรวมของกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศค.ศ. 1985 ของคณะกรรมการการค้าแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (UNITRAL) มีดังนี้

¹Melissa Gerardi, Jumpstarting APEC in the Race to “Open Regionalism”: A proposal for the Multilateral Adoption of UNCITRAL’s Model Law on International Commercial Arbitration, *Northwestern Journal of International Law & Business*, 15, 3 (Spring 1995): 686.

2.1.1 กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 ของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (UNITRAL) คือ

การสร้างเอกสารของกฎหมายแต่เดิมนั้น คือ การทำอนุสัญญา แต่เนื่องจากข้อจำกัดบางประการของอนุสัญญาทำให้คณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติหันมาให้ความสำคัญกับการพัฒนากฎหมายการค้าระหว่างประเทศ โดยการออกเป็นกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเกิดจากความคิดว่าประเทศต่างๆ ที่ดำเนินธุรกิจการค้าจะได้รับประโยชน์จากการมีบทบัญญัติว่าด้วยอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นรากฐานที่มาของกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศต่างๆ ที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน(harmonization) ทั้งนี้โดยแต่ละประเทศอาจปรับเอากฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศนี้มาเป็นตัวอย่างในการบัญญัติกฎหมายอนุญาโตตุลาการของตนขึ้นไปใหม่ หรืออาจแก้ไขกฎหมายที่มีอยู่เดิมให้เป็นไปตามกฎหมายต้นแบบได้

ดังนั้นสรุปได้ว่ากฎหมายต้นแบบนั้นได้มีการนำมาใช้แทนรูปแบบของสนธิสัญญา หรืออนุสัญญาระหว่างประเทศ เพราะอนุญาโตตุลาการเป็นเรื่องของกระบวนการระงับข้อพิพาทตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างอนุญาโตตุลาการกับศาล ดังจะเห็นได้ว่ากฎหมายของแต่ละประเทศมีความแตกต่างกัน จึงเป็นเรื่องยากที่จะทำให้เหมือนกันโดยสิ้นเชิง โดยเฉพาะในส่วนของวิธีสบัญญัติ

ทั้งนี้ คณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติได้ออกข้อบังคับอนุญาโตตุลาการต้นแบบ(Model Arbitration Rules) มาเพื่อใช้เป็นแนวทางให้แก่คู่กรณีต่างๆ นำไปใช้เมื่อเกิดกรณีพิพาท โดยคู่กรณีจะต้องกำหนดไว้ในข้อสัญญาว่า เมื่อมีกรณีพิพาทเกิดขึ้น ให้ดำเนินการระงับข้อพิพาทตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการต้นแบบ อันจะมีผลให้ข้อบังคับของอนุญาโตตุลาการต้นแบบนี้กลายเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาทางการค้าระหว่างประเทศของคู่กรณี ซึ่งหากคู่กรณีประสงค์จะใช้ข้อบังคับของอนุญาโตตุลาการต้นแบบแล้วก็จะสามารถกำหนดตัวผู้มีอำนาจพิจารณาได้ว่าจะให้บุคคลใดเป็นผู้พิจารณาเมื่อเกิดข้อพิพาท ทั้งนี้การกำหนดตัวผู้พิจารณานั้นอาจเป็นบุคคลธรรมดาที่คู่กรณีให้ความเชื่อถือ หรืออาจจะเป็นสถาบันอนุญาโตตุลาการแห่งใดแห่งหนึ่งก็ได้ตามแต่คู่กรณีจะตกลงกันได้ แต่การตกลงเลือกกำหนดตัวผู้พิจารณานั้นจะต้องระบุไว้อย่างชัดเจนในสัญญาตั้งแต่แรกและคู่กรณียังสามารถตกลงในส่วนที่เกี่ยวกับขั้นตอนของกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการด้วย หรืออาจจะกำหนดว่าให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนดขั้นตอนเองก็ได้

อาจทำได้เช่นกัน ทั้งนี้จะส่งผลให้ประหยัดเวลาและอำนวยความสะดวกในการกำหนดขั้นตอนการพิจารณา

ปัจจุบันองค์การการค้าสหประชาชาติได้มีการประกาศรูปแบบกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ เพื่อให้ประเทศที่สนใจเลือกเอาไปใช้เป็นตัวอย่างในการบัญญัติหรือปรับปรุงกับกฎหมายภายในของประเทศนั้น แต่ทั้งนี้ก็มีสาระสำคัญอยู่ที่ว่าจะต้องมีการวางหลักเกณฑ์ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการดำเนินกระบวนการพิจารณาระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศไว้เท่านั้น ซึ่งอันที่จริงกฎหมายต้นแบบฯนั้นไม่ใช่กฎหมายแต่เป็นเพียงแนวทางที่ถือปฏิบัติกันเป็นมาตรฐานโดยมีคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติแนะนำให้ประเทศต่าง ๆ ทั่วไปประกาศใช้เป็นกฎหมายภายในของประเทศนั้น โดยไม่มีการบังคับได้ ซึ่งกฎหมายต้นแบบจะถูกยกร่างโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องจากประเทศต่าง ๆ ดังนั้นเมื่อกฎหมายต้นแบบไม่มีสภาพบังคับจึงเป็นสาเหตุให้การยกร่างมีความสะดวกรวดเร็วกว่าอนุสัญญาโดยทั่วไป

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งหมด 36 มาตรา แบ่งแยกเป็นหมวดหมู่ ใช้ภาษาที่ง่ายต่อความเข้าใจและได้บัญญัติให้ครอบคลุมและสามารถที่จะแก้ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นให้มากที่สุดเท่าที่เป็นไปได้ โดยแบ่งบทบัญญัติ เป็นดังนี้

- **มาตรา 1-6** เป็นบททั่วไป (General Provisions) เป็นการกล่าวถึงขอบเขตการใช้บังคับของกฎหมาย นิยามคำศัพท์ต่าง ๆ และรู้ถึงการช่วยเหลือแทรกแซงกระบวนการอนุญาโตตุลาการของศาล เป็นต้น

- **มาตรา 7-9** เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ (Arbitration Agreement) กล่าวคือ รูปแบบและผลของข้อตกลงที่มีผลผูกพันบังคับระหว่างข้อพิพาท

- **มาตรา 10-15** เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับบุคคลซึ่งเป็นอนุญาโตตุลาการ (Arbitrators) โดยกล่าวถึงจำนวน วิธีการแต่งตั้ง การคัดค้านและการถอดถอนอนุญาโตตุลาการ

- **มาตรา 16-17** เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการกำหนดอำนาจอนุญาโตตุลาการในการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจของตนเอง และการออกคำสั่งคุ้มครองชั่วคราว

- มาตรา 18-27 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ (Conduct of Arbitral Proceedings) เช่น อนุญาโตตุลาการต้องปฏิบัติตามข้อปฏิบัติต่อคู่พิพาทอย่างเท่าเทียมกัน การพิจารณาโดยขาดนัด การกำหนดสถานที่ทำการอนุญาโตตุลาการและภาษาที่ใช้ เป็นต้น

- มาตรา 28-33 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการทำคำชี้ขาดและการสิ้นสุดกระบวนการพิจารณา (Marking of Award and Termination of Proceedings)

- มาตรา 34 เป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับการเพิกถอนคำชี้ขาด และเหตุผลที่จะเพิกถอน รวมไปถึงการบังคับยอมรับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการและเหตุที่จะปฏิเสธไม่ยอมรับบังคับตามคำชี้ขาด²

2.2 สาเหตุที่ต้องมีกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศศ.ศ. 1985 ดังนี้

2.2.1 ปัญหาการที่ไม่มีกฎหมายภายในมารองรับปัญหาทางการค้าระหว่างประเทศ

สำหรับสาเหตุในเรื่องนี้จากการที่รัฐมีแนวคิดในเรื่อง อำนาจอธิปไตยระหว่างประเทศและกฎหมายภายในที่ตนมีอำนาจอย่างเด็ดขาดในการออกกฎหมาย (Sovereignty) เพื่อบังคับแก่กรณีที่อยู่ภายใต้ขอบอำนาจของประเทศนั้นๆ ตามหลักกฎหมายที่จะนำมาบังคับแก่การอนุญาโตตุลาการเกิดการแก้ปัญหาทางเทคนิคแก่กรณีที่มีความเกี่ยวพันระหว่างรัฐ โดยกำหนดความสัมพันธ์ระหว่างประเทศนั้นให้อยู่ภายใต้กฎหมายขัดกัน เพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินว่าจะใช้กฎหมายใดบังคับแก่กรณีก่อน โดยไม่ก้าวล่วงไปถึงสาระภายในความสัมพันธ์ภายในสัญญา³

² ธารทิพย์ จงจักรพันธ์, กฎหมายแม่แบบอนุญาโตตุลาการ (สถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท), 3.

³ ลัดดาวัลย์ อรุณขจรศักดิ์, ผลกระทบการรับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ 1985 ในสิงคโปร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 10.

แต่จากความซับซ้อนและก้าวหน้าของความสัมพันธ์ในเชิงระหว่างประเทศของเอกชนในทุกๆ เหตุการณ์ ทำให้ต้องพบกับปัญหาที่แปลกใหม่และยากเย็นยิ่งขึ้น โดยอาจจะเกิดจากการที่มีกฎหมายขาดบทบังคับ (Non-mandatory provisions of Law) ในเรื่องนั้นๆ มาก่อนทำให้คู่สัญญาไม่ได้ตกลงกัน หรืออาจจะเกิดจากการไม่มีบัญญัติ (Lack of provision) นั้นอยู่ ทำให้กระบวนการอนุญาโตตุลาการไม่ประสบความสำเร็จหรือมีปัญหาเกิดขึ้นได้⁴ ดังนั้นเมื่อกฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลต้องการจะแก้ปัญหาโดยให้กลับไปใช้กฎหมายภายในของประเทศนั้นหรือเทียบเคียง จึงส่งผลให้คู่ความต่างๆ ตลอดจนนักธุรกิจจำนวนมากไม่พอใจในคำตัดสินของศาลภายใน ด้วยปัญหาที่ว่าสาระสำคัญของกฎหมายภายในของแต่ละประเทศนั้นไม่อาจสร้างความสะดวกแก่การค้าระหว่างประเทศของนักธุรกิจได้ด้วยเพราะกฎหมายภายในประเทศของแต่ละประเทศนั้นได้รับอิทธิพลในการจัดระบบเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน

ซึ่งประเด็นปัญหาหลักๆ ในเรื่องการที่ไม่มีกฎหมายภายในมารองรับปัญหาที่เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการนั้น เนื่องจากกฎหมายอนุญาโตตุลาการในประเทศต่างๆ นั้น ซึ่งกล่าวรวมถึงประเทศที่เคยมีกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการและประเทศไม่มีกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการด้วย โดยส่วนใหญ่จะมีปัญหาหลักๆ คือ การชั่วคราวในการปกป้องทรัพย์สินหรือการยอมรับและบังคับใช้คำชี้ขาดต่างประเทศ ซึ่งทำให้หลายประเทศได้ปรับปรุงและพยายามออกกฎหมายโดยยึดแบบตามกฎหมายต้นแบบ ทั้งนี้การที่มีกฎหมายต้นแบบออกมานั้นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องและสะดวกต่อนักธุรกิจและผู้ค้าระหว่างประเทศที่จะปฏิบัติในการดำเนินธุรกิจและลงทุนระหว่างประเทศต่อไป

2.2.2 ปัญหาความแตกต่างระหว่างรัฐในเรื่องกฎหมายภายใน

เนื่องด้วยในแวดวงธุรกิจระหว่างประเทศได้มีความพยายามแก้ไขปัญหารื่องของความไม่แน่นอนในกฎหมาย อันเป็นผลมาจากความสับสนของระบบกฎหมายต่างๆ ดังนั้นการประกอบธุรกิจต่างๆ ก็จะต้องให้เป็นไปตามเนื้อหาและตัวบทกฎหมาย รวมถึงการยอมรับในคำตัดสินและคำชี้ขาดของศาลด้วย ส่วนในด้านของกฎหมายภายในก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงมาเนื่องจากเดิมอำนาจอธิปไตยของตนประเทศตนนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่สุด แต่ในปัจจุบันนั้นบทบาทของรัฐในการทำธุรกรรมระหว่างประเทศได้ถูกจำกัดมากขึ้น อันเล็งเห็นได้ว่าในอนาคตกฎหมายภายในจะมีความเหมือนหรือคล้ายกันยิ่งขึ้น

⁴Petar Sarcevic, **Essay on International Commercial Arbitration** (London: Graham & Trotman/martinus Nijhoff, 1989), 5-7.

แต่อย่างไรก็ดี ในปัจจุบันก็ยังมีปัญหาในทางปฏิบัติอยู่มากไม่ว่าจะเป็นตัวนักกฎหมาย หรือตัวเนื้อหาของสัญญาที่มีลักษณะเฉพาะมากขึ้น โดยรัฐได้ให้การยอมรับแก่การแสดงเจตนาของคู่สัญญามากขึ้นโดยไม่บังคับว่าจะต้องใช้กฎหมายของรัฐในการทำธุรกิจซึ่งผลกระทบ ทำให้คู่สัญญาเลือกที่จะใช้กฎหมายของคู่สัญญาประเทศที่สามที่เห็นว่าคุ้นเคยและเป็นธรรมกับทั้งสอง ฝ่าย⁵ จากการใช้กฎหมายของรัฐใดก็ได้นี้เป็นปัจจัยสำคัญในการเกิดการตั้งสถาบันระหว่างประเทศเพื่อเป็นการรองรับวิธีระงับข้อพิพาทโดยกฎหมายที่มีเอกภาพและวิธีการที่ทั่วโลกให้การยอมรับ⁶

ดังนั้นเพื่อแก้ไขปัญหในการเลือกใช้กฎหมายภายในของคู่สัญญา คู่สัญญาส่วนใหญ่จึงหาวิธีต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาคความแตกต่างของกฎหมายภายใน โดยวิธีที่คู่สัญญามักใช้กันเป็นจำนวนมากมี 3 วิธี คือ

2.2.2.1 ใช้กฎหมายเอกภาพแต่มีข้อจำกัดบางประการ⁷ การนำกฎหมายต้นแบบมาเป็นแบบอย่าง ในการที่จะทำให้กฎหมายภายในของแต่ละประเทศได้รับการยอมรับในเรื่องของโครงสร้างและสาระสำคัญ ซึ่งถือว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญ ที่สามารถใช้ได้กับทุกประเทศที่มีระบบกฎหมายแตกต่างกัน หรือในประเทศที่มีการยอมรับและบังคับใช้กฎหมายที่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ที่ผ่านมาได้มีกฎหมายเอกภาพหลายฉบับที่ ไม่อาจบรรลุวัตถุประสงค์ในด้านการปรับใช้กฎหมายเอกภาพอันมาจากสาเหตุหลายประการ อาทิ การไม่มีองค์กรควบคุมดูแลให้การระงับข้อพิพาทเป็นไปในแนวทางเดียวกันได้ ทำให้เกิดคำถามแก่ปัญหาทางกฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณีพิพาทมากมาย จึงมีการพัฒนาของหลักเกณฑ์ให้ความอิสระแก่คู่สัญญา ทั้งภายในและภายนอกโครงสร้างของกฎหมายภายในขึ้น อีกประการที่

⁵Sarcevic, P. & Christopher, R. D., "Commercial Norms, Commercial Codes, and International Commercial Arbitration 2000", *Vanderbilt journal of Transnational Law*, 33, 79 (January 2000): 14.

⁶Amissah, R. **The Autonomous Contract Reflecting the borderless electronic-commercial environment in contracting** [Online], Available from <http://www.jus.uio.no/lm/the.autonomous.contract.07.10.1997.amissah/doc.htm>

⁷ลัดดาวัลย์ อรุณขจรศักดิ์, ผลกระทบการรับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ 1985 ในสิงคโปร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 14.

สำคัญ คือ กฎหมายเอกภาพไม่ได้ระบุหลักเกณฑ์ทุกประการแก่คู่สัญญา ดังนั้นกฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณียังคงสามารถนำมาปรับใช้ได้⁸

2.2.2.2 กฎเกณฑ์และหลักเกณฑ์ที่เป็นเอกภาพ⁹ ด้วยในการใช้สัญญาต่าง ๆ นั้น คู่สัญญามักจะนำเอาหลักเกณฑ์ หรือกฎเกณฑ์ต่าง ๆ มาปรับใช้เพื่อให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วกว่าในการเจรจาต่อรองการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น

2.2.2.3 การใช้สัญญามาตรฐานเฉพาะอย่าง¹⁰ จะช่วยในเรื่องการกำหนดรายละเอียดของสัญญาโดยคู่สัญญาเองเพื่อหลีกเลี่ยงหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ที่อาจส่งผลให้เกิดปัญหาต่อการตีความของกฎหมายในแต่กรณี ทั้งนี้รายละเอียดภายในของสัญญานั้นก็ขึ้นอยู่กับการตัดสินใจของคู่สัญญา

แต่ทั้งนี้การตัดสินใจของคู่สัญญาก็อาจจะถูกจำกัดโดยกฎหมายภายในของรัฐได้ ซึ่ง ณ ปัจจุบันกฎหมายภายในของรัฐก็ได้รับอิทธิพลของหลักเกณฑ์การปฏิบัติทางการค้ามากขึ้นกว่าในอดีต แต่ถึงอย่างไรก็ตามรัฐก็ยังคงมีเงื่อนไขและขอบเขตของการยอมรับสัญญาเอกชนบ้างเช่นกัน เช่น

1. อำนาจในการบังคับต่อสัญญานั้นให้ยึดจากหลักความศักดิ์สิทธิ์ในการแสดงเจตนา
2. รัฐจะยอมรับสัญญาระหว่างคู่สัญญา ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน
3. สัญญาจะเลือกใช้อุญาโตตุลาการที่เป็นเฉพาะกิจ หรืออนุญาโตตุลาการที่เป็นสถาบันก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของอนุญาโตตุลาการ
4. การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการจะต้อง เป็นไปตามอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ปี 1958
5. สามารถมีผลใช้บังคับได้ระหว่างประเทศ และสามารถใช้นบังคับได้ในประเทศที่นอกเหนือจากที่จะต้องปฏิบัติตามสัญญาด้วย

⁸Ibid, Amissah, R., 7

⁹Ibid, Amissah, R., 8

¹⁰Ibid, Amissah, R., 8

อย่างไรก็ตามกฎหมายต้นแบบก็ไม่อาจแก้ไขปัญหาช่องว่างของกฎหมายได้ทั้งหมด เนื่องจากสภาพสังคมได้มีการเปลี่ยนแปลงไปอันส่งผลให้ไม่อาจปิดช่องว่างหรือช่องโหว่ของกฎหมายไว้ได้ ตลอดจนกระบวนการดำเนินการทางกฎหมายที่แตกต่างกัน จึงเป็นเหตุผลให้นักกฎหมายและนักธุรกิจหันมาเลือกใช้การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศมากขึ้น

ประเด็นปัญหาที่เห็นได้อย่างชัดเจนในเรื่องการเป็นเอกภาพของกฎหมายภายในมี 2 ประเด็น คือในกรณีการหลีกเลี่ยงทางพยานหลักฐาน และการใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจของอนุญาโตตุลาการที่มีความเห็นแตกต่างกันเนื่องจากอิทธิพลต่อบทบาทในกระบวนการตัดสินใจ ซึ่งเกิดจากการที่มีแนวความคิดที่แตกต่างกัน รวมถึงความเชื่อในการตัดสินใจปัญหา ซึ่งกระบวนการตัดสินใจนั้นอาจจะมาจากความหลากหลายทางแนวคิด การยอมรับระบบประชาธิปไตย สังคม ระบบเศรษฐกิจและวัฒนธรรมที่ต่างกัน อันมีผลในการใช้วิจรรณญาณในการตัดสินใจและการใช้น้ำหนักต่อหลักเกณฑ์ใด ๆ ของอนุญาโตตุลาการ¹¹ ดังจะเห็นได้ว่าปัญหาเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการที่ทำให้นักลงทุนหรือนักธุรกิจระหว่างประเทศเกิดความวุ่นวายและยุ่งยากในการที่จะใช้กฎหมายเพื่อบังคับแก่กรณี

2.2.3 ปัญหาการรับกฎหมายต่างประเทศมาบังคับใช้

เนื่องจากเป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าระบบกฎหมายแบบซีวิลลอว์และแบบคอมมอนลอว์มีความแตกต่าง ๆ กันหลายประการแต่ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนก็คือ บ่อเกิดกฎหมาย รวมทั้งนิติวิธี ทศนคติของศาลที่มีต่อบ่อเกิดกฎหมายในระบบของตนที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ระบบคอมมอนลอว์ที่มีบ่อเกิดกฎหมายจากคำพิพากษาบรรทัดฐานเป็นหลัก กฎหมายลายลักษณ์อักษรที่มีบทบาทมากขึ้นในปัจจุบัน ในขณะที่ระบบซีวิลลอว์ไม่มีบ่อเกิดกฎหมายสำคัญคือกฎหมาย ลายลักษณ์อักษร¹² ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าในระบบซีวิลลอว์นั้นทุกอย่างของคดีจะเริ่มจากการฟ้องร้อง ซึ่งทุกอย่างจะต้องขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงและข้อมูลที่ได้รวบรวมถึงพยานหลักฐานต่าง ๆ อันจะส่งผลให้ประเทศในระบบคอมมอนลอว์นั้นไม่เข้าใจในกระบวนการดังกล่าวจนอาจกลายเป็นปัญหาได้หากเกิดข้อพิพาทในทางการค้าระหว่างประเทศ

¹¹ Amissah, R., p.22, สถาพร มีสะอาด, 'การอนุญาโตตุลาการที่ไม่ใช้กฎหมาย,' วารสารกฎหมาย 19, 2 (พฤษภาคม 2542): 119.

¹² สุกัญญา เจริญวัฒนสุข, "บทบาทศาลในการพัฒนาบทบัญญัติกฎหมายอาญาสารบัญญัติ," คณะนิติศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, (2541) http://www.tkc.go.th/thesis/abstract.asp?item_id=764

ดังนั้นเมื่อมีการรับเอากฎหมายต่างประเทศเข้ามาก็จะต้องนำเข้ามาปรับใช้ให้เข้ากับกฎหมายภายในของประเทศนั้น ๆ อย่างเหมาะสมด้วย เพื่อให้เกิดความสะดวก รวดเร็ว และสมประโยชน์แก่คู่กรณี แต่ส่วนใหญ่แล้วระบบอนุญาโตตุลาการในหลายประเทศ มักจะมีการนำเอากระบวนการของระบบกฎหมายแบบซีวิลลอว์และแบบคอมมอนลอว์มาปรับ และผสมผสานกันเพื่อให้สามารถใช้ในการพิจารณาข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศได้อย่าง เกิดประโยชน์และสมประโยชน์แก่คู่กรณีอย่างสูงสุดยิ่งกว่าการพิจารณาคดีทางแพ่งทั่วไป

2.3 จุดเด่นของกฎหมายต้นแบบอนุญาโตตุลาการ

กฎหมายต้นแบบว่าด้วยกฎหมายอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศนี้ เกิดจากการที่ผู้แทนของ Asian African Legal Consultative Committee (AALCC) ได้ เสนอข้อแก้ไขอนุสัญญานครนิวยอร์ก ปี ค.ศ. 1958 ว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาด ของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ แต่ต่อมาที่ประชุมของ UNCITRAL ได้กำหนดให้ทำการ ปรับปรุงระบบกฎหมายเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการด้วยการทำร่างกฎหมายต้นแบบแทน โดยทำสำเร็จลงในปี ค.ศ. 1985 ปัจจุบันมีหลายประเทศที่รับเอากฎหมายต้นแบบไปใช้¹³

เนื่องจากคณะกรรมการว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL) ได้ก่อตั้ง โดยตัวแทนของแต่ละประเทศมากกว่า 50 ประเทศ จากทุกภูมิภาคของโลกที่ต่างกันทั้งระบบ กฎหมายและระบบเศรษฐกิจรวมในการประชุม ส่งผลให้เกิดการร่างกฎหมายหลายฉบับ ซึ่ง ล้วนแล้วแต่ผ่านสายตาของตัวแทนที่เชี่ยวชาญของด้านนั้น ๆ มาแล้ว ซึ่งจะมีความเห็นที่ แตกต่างทำให้เกิดร่างสัญญาที่เหมาะสมกับทุก ๆ ประเทศ จึงนับได้ว่าเป็นรูปแบบระหว่าง ประเทศที่เกิดการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง เนื่องจากการร่างกฎหมายสากลและการให้ความ มุ่งใจของทุกประเทศทั่วโลก

ทั้งนี้ กฎหมายต้นแบบได้ให้เสรีภาพแก่คู่สัญญาในการดำเนินการเกี่ยวกับการ นำเสนอข้อพิพาทของคู่สัญญาด้วย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ากฎหมายต้นแบบได้ให้สิทธิแก่คู่สัญญาใน การตกลงเกี่ยวกับวิธีพิจารณาข้อพิพาทด้วย ด้วยเหตุผลที่ว่าเพื่อให้กฎหมายต้นแบบนั้น สามารถนำไปปรับใช้ได้กับกฎหมายภายในของทุกประเทศ และเพื่อให้การอนุญาโตตุลาการ ทางการค้าระหว่างประเทศเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีข้อบังคับที่มีลักษณะบังคับค่อนข้าง น้อย เพื่อประกันความเป็นธรรม และความเท่าเทียมกันในทางปฏิบัติต่อคู่สัญญา อีกทั้งยังให้ เกิดความอิสระและมีระเบียบวินัยสำหรับอนุญาโตตุลาการให้มีข้อบังคับเพิ่มเติมที่จะช่วยในการ

¹³ พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร, พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2540), 195.

ดำเนินพิจารณากับคู่ความที่เกี่ยวข้อง¹⁴ จึงกล่าวได้ว่ากฎหมายต้นแบบได้รับการยอมรับในหลายประเทศ ทั้งนี้รวมถึงการที่กฎหมายต้นแบบมีอิทธิพลต่อการร่างกฎหมายสำหรับแก้กฎหมายอนุญาโตตุลาการในหลายประเทศด้วย

2.3.1 กฎหมายต้นแบบนั้นมีสาระสำคัญ คือ

ด้วยเจตนารมณ์ของการร่างกฎหมายต้นแบบนั้น เพื่อออกมารองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นในการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งมีหลักการคิดมาจากระบบกฎหมายของแต่ละประเทศที่มีความแตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ร่างกฎหมายต้นแบบจึงร่างกฎหมายต้นแบบออกมาเพื่อแก้ไขปัญหาในการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศด้วยการอนุญาโตตุลาการ

ดังนั้น Professor Gerold Herrmann เลขาธิการคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ (United Nations Commission on International Trade Law - UNCITRAL) ได้สรุปถึงกฎหมายต้นแบบดังนี้¹⁵

1. ความเป็นอิสระในการแสดงเจตนา เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายคู่สัญญากฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศจึงให้อิสระแก่คู่สัญญาในการตัดสินใจว่าจะระงับข้อพิพาทโดยวิธีการใดที่จะสะดวก เป็นธรรม และเกิดประโยชน์แก่คู่สัญญามากที่สุดเมื่อเกิดกรณีพิพาทขึ้นตามสัญญาพาณิชย์ระหว่างประเทศ

2. กรณีไม่มีการตกลงกันในสัญญาอนุญาโตตุลาการระหว่างคู่สัญญา ด้วยการดำเนินการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศมิได้ห้ามไม่ให้คู่สัญญาที่ไม่ได้ตกลงกันไว้ในเกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการนำข้อพิพาทมายังสถาบันอนุญาโตตุลาการ ดังนั้นจึงหมายความว่าคู่สัญญาสามารถดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการต่อไปได้จนเสร็จสิ้น ถึงแม้ว่าคู่สัญญาไม่อาจตกลงกันได้เกี่ยวกับกระบวนการพิจารณาข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ

¹⁴ ลัดดาวัลย์ อรุณขจรศักดิ์, ผลกระทบการรับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ 1985 ในสิงคโปร์ (วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543), 27.

¹⁵ Sandborg, D., "Arbitration Law Reform in Asia : Ready for the 21st Century?," CAA Arbitration Journal Vol. II (2003): 72.

3. การกำหนดขอบเขตและบทบาทของกฎหมายภายในประเทศ เพื่อให้ อิศระแก่การอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ กฎหมายต้นแบบจึงได้จำกัดบทบาท ของกฎหมายภายในประเทศ เพื่อสร้างความมั่นใจแก่คู่พิพาทว่าหากคู่พิพาทเลือกใช้การระงับ ข้อพิพาททางการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศแล้วจะเกิดความล่าช้าในการ พิจารณาคดี เพราะเกิดขึ้นบทบัญญัติของกฎหมายภายในประเทศนั้นๆ แต่อย่างไรก็ดี อีกคู่กรณี จะได้รับยุติธรรมแก่ข้อพิพาทด้วย

4. หลักสุจริตและเป็นธรรม กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ ในทางการค้าระหว่างประเทศกำหนดบทบัญญัติและหลักการต่าง ๆ เพื่อใช้บังคับสำหรับให้เกิด ความยุติธรรมและการพิจารณาโดยชอบต่อคู่สัญญา

5. การจำกัดอำนาจแทรกแซงของศาลภายในประเทศ กฎหมายต้นแบบว่า ด้วยอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศได้พยายามแก้ไขปัญหาการเข้ามาแทรกแซง ในกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการของศาลภายในประเทศ

6. การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาด กฎหมายต้นแบบว่าด้วย อนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศได้พยายามที่จะกำหนดให้ประเทศที่ได้รับคำชี้ ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ภายใต้กฎเกณฑ์ของ อนุสัญญากรุงนิวยอร์ก 1958 โดย ไม่ต้องคำนึงว่าประเทศที่ทำคำชี้ขาดนั้นจะเป็นประเทศเดียวกับประเทศที่ทำสัญญา อนุญาโตตุลาการหรือไม่

2.4 อิทธิพลของกฎหมายภายในในปัจจุบันที่ได้รับมาจากกฎหมายต้นแบบ

ปัจจุบันได้มีองค์กรที่ทำหน้าที่ในการจัดการกับปัญหาข้อขัดแย้ง หรือข้อพิพาท เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศขึ้นมากมาย โดยองค์กรเหล่านั้นได้ใช้ประสบการณ์และ ผลสำเร็จที่แต่ละสถาบันเคยได้รับมาเป็นส่วนช่วยในการกระจายการทำงานในการแก้ไขข้อพิพาท และข้อขัดแย้งที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ

จากการที่กฎหมายต้นแบบของอนุญาโตตุลาการ ได้เป็นที่นิยมในการนำไปปรับ ใช้ เนื่องจากมีลักษณะพิเศษในการยอมรับเข้าไปปรับกับกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ ทำให้เกิดการยอมรับกันอย่างกว้างขวาง อย่างเช่นวิธีการยอมรับไปใช้โดยไม่ต้องมีการ ภาควานูวัติ (Ratification) หรือการยอมรับแต่บางส่วน โดยสืบเนื่องจากรูปแบบในอนุสัญญา

ต่าง ๆ นั้น การยอมรับอนุสัญญาเกือบทุกชนิด มักจะให้มีการยอมรับไปทั้งหมดหรือไม่ก็ไมยอมรับเลย ซึ่งการตั้งข้อตกลงกันก็มีความยุ่งยากไม่น้อย¹⁶

แต่ทั้งนี้ก็มีหลายประเทศที่ตกลงเลือกใช้กฎหมายต้นแบบเป็นแม่แบบในการปรับกับกฎหมายภายในของประเทศนั้นๆ เพื่อให้สอดคล้องกับรูปแบบและระบบการปกครองของประเทศตนเอง ซึ่งในที่นี้รวมถึงประเทศไทยด้วย แต่อย่างไรก็ดีการที่ประเทศเหล่านั้นยอมรับกฎหมายต้นแบบไปใช้ในประเทศนั้นก็ไมอาจสรุปได้ว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นที่นิยมในกลุ่มพ่อค้าและประชาชนของทุกประเทศ เนื่องจากเอกชนส่วนมากมักจะเลือกใช้กฎหมายของประเทศที่มีความเอื้อประโยชน์ของตนมากที่สุด รวมถึงการยอมรับบังคับใช้คำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการตาม New York Convention 1958 ซึ่งในปัจจุบันประเทศต่างๆ ได้พยายามสร้างศูนย์การระงับข้อพิพาทที่ศูนย์กลาง¹⁷ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งที่นักลงทุนใช้ในการตัดสินใจที่จะใช้บริการ แต่ก็จะมีปัญหาอยู่มากในเรื่องของสถาบันอนุญาโตตุลาการ เนื่องจากมีหลายสถาบันที่ไม่ได้รับการยอมรับจากนักลงทุน หรือ นักธุรกิจ เพราะขาดความยุติธรรมและขาดความชำนาญหรือความรู้ความสามารถอย่างเพียงพอ

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การยอมรับในเรื่องของอนุญาโตตุลาการนั้นได้มีมากขึ้นในหลายประเทศ เพราะหลายประเทศเห็นว่ากฎหมายอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นกฎหมายที่มีเอกภาพที่จะสามารถทำให้เกิดการขยายตัวของการลงทุนในธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้น ทั้งนี้หลายประเทศมองว่าหากเลือกใช้การระงับข้อพิพาททางศาลเพียงอย่างเดียวนั้นอาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก เสียเวลา สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและอาจก่อให้เกิดการเสียสัมพันธภาพทางการค้าด้วย อีกทั้งอาจเกิดความไม่เป็นธรรมในการตัดสินเนื่องจากอาจจะโดนแทรกแซงอำนาจทางศาลได้

จึงพอสรุปได้ว่าการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนนั้น ได้รับการยอมรับมากในปัจจุบัน เนื่องจากนักธุรกิจและนักลงทุนทางการค้าระหว่าง

¹⁶ ดำรง ธรรมารักษ์, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ, (กรุงเทพฯ: สำนักจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537), 139-141.

¹⁷ Horayangkura, P., **Cultural Aspects of Conciliation and Arbitration: Should there still be a "Center", Apec Symposium 1998 : Alternative Mechanism for the Settlement of transnational Commercial Disputes, 27-28 April**, (Bangkok: The Arbitration Office, Ministry of Justice, 1998), 343-349.

ประเทศมองว่าการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศนั้นสามารถช่วยสนองความต้องการของนักธุรกิจและนักลงทุนได้ เช่น

1. ประหยัดค่าใช้จ่าย
2. รวดเร็วและมีประสิทธิผล
3. สมประโยชน์แก่คู่พิพาท
4. ช่วยรักษาชื่อเสียงของคู่กรณีทั้งสองฝ่าย
5. ช่วยรักษาความลับทางธุรกิจแก่คู่กรณีได้เป็นอย่างดี
6. รักษาความสัมพันธ์อันดีของคู่กรณีไว้ได้

แต่ก็ยังมีหลายประเทศในอาเซียนที่ยังคงรูปแบบของจารีตประเพณีไว้ หรือกล่าวได้ว่ายังคงยึดติดอยู่กับกฎหมายของประเทศที่ตนเคยเป็นอาณานิคมนั่นเอง เช่น ประเทศมาเลเซีย เป็นต้น แต่ก็มีหลายประเทศที่ได้พยายามที่จะปรับปรุงกฎหมายภายในของประเทศตนให้ทันกับระบบธุรกิจในโลกปัจจุบัน เพื่อให้ประเทศของตนนั้นเป็นจุดดึงดูดความสนใจของนักลงทุนหรือนักธุรกิจระหว่างประเทศสนใจมาลงทุนจึงถือเป็นจุดส่งเสริมการค้าอีกประการหนึ่งของประเทศตนด้วย เช่น ประเทศสิงคโปร์ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนากฎหมายภายในให้ทันต่อโลกแห่งการค้านั้นถือเป็นการสร้างศักยภาพและประกันการปฏิบัติที่เท่าเทียมกันทางการค้าของนักลงทุนและนักธุรกิจ ทั้งนี้ต้องมีกฎหมายวิธีพิจารณาที่ไม่เป็นอุปสรรคด้วยไม่ว่าจะ ด้านการระงับข้อพิพาท ด้านภาษีศุลกากร โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศาลจะต้องเท่าเทียมกันไม่ลำเอียง ต้องปฏิบัติอยู่บนพื้นฐานของความยุติธรรม รวมถึงการระงับข้อพิพาทและปฏิบัติตามเงื่อนไขการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก 1958 ด้วย

ดังนั้นการศึกษาถึงระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศนั้น ก็เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ถึงการพัฒนาของในระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ ว่าเป็นไปในลักษณะไหนหลังจากที่นำกฎหมายต้นแบบมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนา และเมื่อนำกฎหมายต้นแบบมาเป็นแบบอย่างในการปรับกฎหมายภายในแล้วนั้นได้รับความสำเร็จ หรือผลกระทบอย่างไร หรือไม่ เพื่อนำมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยต่อไป

บทที่ 3

การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศ ในประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

กล่าวได้ว่าทั้งมาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ต่างการมีจุดหมายเดียวกันในระงับข้อพิพาท คือ ต้องการที่จะส่งเสริมและพัฒนาการระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาโตตุลาการให้แพร่หลาย อีกทั้งต้องการส่งเสริมศูนย์ระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศของประเทศตนเองให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสากล อันจะส่งผลให้ประเทศเหล่านั้นได้รับการสนใจจากนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น เพราะนักลงทุนมีความเชื่อมั่นในการระงับข้อพิพาททางธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้นด้วย

3.1 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียมีหน่วยงานสำหรับระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ คือ ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์(Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration) ซึ่งก่อตั้งโดยได้รับการสนับสนุนจากองค์การระหว่างประเทศ The Asian-African Legal Consultative Organization (AALCO) ซึ่งมีประเทศสมาชิกในภูมิภาคเอเชียแอฟริกา ทั้งหมด 45 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย ซึ่งเป็นสถาบันระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศด้วยวิธีการระงับข้อพิพาทในหลายวิธี เช่น

3.1.1 การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration)¹ คือ วิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างคู่พิพาทซึ่งอาจมีมากกว่าสองฝ่ายก็ได้ โดยการที่คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือทั้งสองฝ่ายนำข้อพิพาทเสนอแก่นุญาโตตุลาการทำชี้ขาด (Award) และคำชี้ขาด (Award) ของอนุญาโตตุลาการนั้นย่อมมีผลผูกพันคู่กรณีเสมือนหนึ่งว่าเป็นคำพิพากษาของศาล ซึ่งอนุญาโตตุลาการนั้นได้มีหลักเกณฑ์การดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดนั้นตามกฎหมายของว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการและกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ (Lex Arbitri) และข้อบังคับ (Rules) ที่คู่พิพาทได้ตกลงไว้ก่อนหน้าแล้ว หรือตามที่อนุญาโตตุลาการเลือกใช้

¹พิชัยศักดิ์ ทรายางกูร, พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2540), 19.

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันได้ หรือกำหนดเพิ่มเติมขึ้นจากข้อบังคับ และ/หรือ กฎหมาย แต่ทั้งนี้บางประเทศอาจยินยอมให้คู่กรณีเลือกใช้กฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของต่างประเทศมาบังคับแก่กรณีอนุญาโตตุลาการที่เกิดขึ้นในประเทศได้ด้วย แต่ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของต่างประเทศมาบังคับแก่กรณีอนุญาโตตุลาการที่เกิดขึ้นในประเทศนั้นย่อมถือว่าเป็นอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ เนื่องจากกฎหมายที่ใช้บังคับแก่การอนุญาโตตุลาการเป็นกฎหมายต่างประเทศ แม้ว่าเกิดขึ้นในประเทศก็ตาม ทั้งนี้ข้อบังคับนั้นไม่ใช่กฎหมายเพียงแต่เป็นข้อบังคับที่มีสภาพบังคับระหว่างคู่สัญญาเท่านั้น

3.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (Mediation)² คือ การระงับข้อพิพาทโดยการให้บุคคลที่สามมาเป็นคนกลางในการเจรจาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ สิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะไกล่เกลี่ยให้ประสบความสำเร็จ หากคู่ความมีสิ่งเหล่านี้ คือ

1. ความต้องการที่จะให้ไกล่เกลี่ย
2. ความรับผิดชอบส่วนตัว
3. ความตั้งใจที่จะไม่ตกลงด้วย และ
4. ความตั้งใจที่จะตกลงด้วยการไกล่เกลี่ย

ทั้งนี้ผลที่ได้จากการไกล่เกลี่ย คือ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายพอใจทั้งคู่หรือเรียกว่าชนะทั้งคู่ (win-win) จึงเป็นผลที่ตรงตามความมุ่งหมายของการไกล่เกลี่ย³

3.1.3 การประนอมข้อพิพาท (Conciliation)⁴ คือ การระงับข้อพิพาทด้วยการให้บุคคลที่สามเข้ามามีบทบาทในการเป็นคนกลางที่ให้คู่พิพาทมาเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาท ซึ่งกรณีเช่นนั้นบุคคลที่สามจะทำความเห็นของตนหรือข้อเสนอแนะของตนเสนอให้คู่พิพาทพิจารณาและปฏิบัติความเห็นนั้น ซึ่งหากคู่พิพาทเห็นด้วยหรือตกลงก็จะทำให้เกิดสัญญาประนีประนอมยอมความ ซึ่งบุคคลที่สามที่เข้ามาเป็นคนกลางนั้นส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่คู่พิพาทเชื่อถือในเรื่องของความยุติธรรม

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ามาเลเซียนั้น มีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมการระงับข้อพิพาทด้วยวิธีการอื่นที่ไม่ใช่ทางศาลให้แพร่หลายในวงการณ์ลงทุนมากขึ้น และเพื่อให้การ

²“เรื่องเดียวกัน”, 120

³แหล่งที่มา <http://www.coj.go.th/krbc/PAGE2.HTM>

⁴พิชัยศักดิ์ ทรัพยากร, พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2540), 43-44.

อนุญาโตตุลาการมีอิสระ อันหมายถึงอิสระจากการแทรกแซงของศาล และรวมถึงเป็นการส่งเสริมให้ศูนย์กลางระงับข้อพิพาทที่มีชื่อเสียงในการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ และได้รับยอมรับในภูมิภาคอาเซียนด้วย

ทั้งนี้ ศูนย์ระงับข้อพิพาทของมาเลเซียนั้นได้รับเอาข้อบังคับเฉพาะการ(ad hoc) ปี 1976 (UNCITRAL Arbitration Rules 1976) มาแก้ไขข้อบังคับของศูนย์ระงับข้อพิพาทของมาเลเซียด้วย เพื่อยกระดับของกฎหมายการอนุญาโตตุลาการของมาเลเซียให้ได้มาตรฐานสากล และได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ซึ่งมาเลเซียได้แก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 34 ในปี 1980 อันเป็นบทบัญญัติที่ใช้สำหรับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ โดยเป็นสาเหตุให้อนุญาโตตุลาการสามารถดำเนินการอนุญาโตตุลาการได้อย่างเป็นอิสระปราศจากการแทรกแซงจากศาลของมาเลเซีย

โดยมาตรา 34 นั้น บัญญัติว่า “การดำเนินการพิจารณาข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการใดๆ ที่ดำเนินการภายใต้ข้อบังคับของศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์จะไม่ถูกแทรกแซงโดยศาลของระเทศมาเลเซีย” ซึ่งบทบัญญัติของมาตรา 34 นั้นใช้บังคับทั้งการอนุญาโตตุลาการภายในและระหว่างประเทศด้วย

3.2 วิธีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการในประเทศมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียได้ร่างกฎหมาย มาตรา 23 ซึ่งได้ให้นิยามของคำว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการ ว่า “สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นเป็นสัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนโดยการอนุญาโตตุลาการ ทั้งที่เกิดขึ้นแล้วและที่จะเกิดขึ้นในอนาคตด้วย ทั้งนี้คู่สัญญาอาจตกลงไว้ในสัญญาหรืออาจตกลงโดยทำเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการแยกอีกฉบับก็ได้” ซึ่งประเทศมาเลเซียนั้นได้ยอมรับไบชนสินค้าที่มีข้อตกลงให้มีการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการด้วย โดยถือว่าไบชนสินค้าที่มีข้อตกลงดังกล่าวนั้นเป็นสัญญาอนุญาโตตุลาการ

ดังนั้น จากมาตรา 23 ของมาเลเซียนั้น ทำให้ว่าความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นไม่ได้ขึ้นอยู่กับสัญญาหลักว่าจะมีความสมบูรณ์หรือไม่ ดังนั้นหากสัญญาหลักเป็นโมฆะ จึงไม่สามารถบังคับได้ แต่เป็นกรณีของการเรียกร้องค่าเสียหายอันเกี่ยวกับการปฏิบัติตามสัญญาและมีไบชนสินค้าที่มีการตกลงระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ ก็จะทำให้สามารถนำข้อพิพาทนั้นเสนอต่ออนุญาโตตุลาการได้ เพราะถือว่าสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นยังมีผลบังคับอยู่

และมาตรา 26 ของมาเลเซียได้กล่าวถึงจำนวนอนุญาโตตุลาการไว้ว่า “คู่สัญญาสามารถตกลงกันในเรื่องของจำนวนอนุญาโตตุลาการได้ ทั้งนี้หากไม่ได้ตกลงกันไว้ให้เป็นไปดังนี้

- กรณีอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศให้มีอนุญาโตตุลาการจำนวน 3 คน
- กรณีอนุญาโตตุลาการภายในประเทศให้มีอนุญาโตตุลาการจำนวน 1 คน”

ทั้งนี้กรณีที่คู่สัญญาตกลงกันในเรื่องของจำนวนอนุญาโตตุลาการนั้นก็ควรขึ้นอยู่กับความซับซ้อนของเรื่องที่พิพาท เช่น เรื่องที่มีความซับซ้อนมากก็จะใช้จำนวนอนุญาโตตุลาการมาก ซึ่งควรเป็นอนุญาโตตุลาการที่ชำนาญและเชี่ยวชาญในเรื่องที่พิพาทด้วย แต่หากเป็นเรื่องที่มีซับซ้อนน้อยหรือไม่ซับซ้อนเลยก็อาจจะใช้จำนวนอนุญาโตตุลาการเพียงไม่กี่คนก็คงเพียงพอ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าถึงจะเป็นเรื่องที่ไม่ซับซ้อนก็ควรใช้อนุญาโตตุลาการจำนวน 2 คนขึ้นไป เนื่องจากจะได้มีคนช่วยตัดสินพร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นได้ดีกว่าอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว

และมาตรา 32 ของมาเลเซียได้กำหนดเรื่องอำนาจการวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการไว้ว่า “อนุญาโตตุลาการนั้นมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทที่คู่กรณีเสนอมาหรือไม่ รวมถึงวินิจฉัยถึงความสมบูรณ์ของสัญญาด้วย” เพื่อขจัดปัญหาในอดีตในเรื่องของการวินิจฉัยปัญหาดังกล่าวด้วย

จากบทบัญญัติดังกล่าวนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้อนุญาโตตุลาการสามารถวินิจฉัยขออำนาจได้เอง เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่กระบวนการพิจารณาที่สามารถดำเนินไปได้อย่างรวดเร็ว

และมาตรา 2 ของมาเลเซียได้บัญญัติเรื่องอำนาจของศาลไว้ว่าให้ศาลต่อไปนี้ มีเขตอำนาจตามกฎหมายนี้

- High Court in Malaysia
- High Court in Sabah and Sarawak

และนอกจากศาลที่กล่าวมาแล้วก็จะให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ เป็นผู้มีอำนาจตามกฎหมายนี้ด้วย

และมาตรา 34-36 ได้กล่าวถึง การปฏิบัติต่อคู่กรณีอย่างเท่าเทียมกัน (Equality) คือ “คู่พิพาทจะต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันและยังมีสิทธิที่จะเสนอพยานหลักฐานได้อย่างเต็มที่”

ซึ่งบทบัญญัตินี้ต้องการจะให้ปฏิบัติต่อคู่พิพาทมีความเสมอภาคกัน และต้องการให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาคดีด้วยความเป็นธรรม เป็นกลาง และเสมอภาคกัน โดยปราศจากอคติหรืออิทธิพลจากบุคคลอื่น โดยการปฏิบัติของอนุญาโตตุลาการนั้นต้องไม่ทำให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งได้เปรียบหรือเสียเปรียบกันเพราะอนุญาโตตุลาการต้องยึดหลักความเสมอภาคเป็นหลัก

และมาตรา 41 ของมาเลเซียได้กำหนดเรื่องการผัดนัดและการพิจารณาโดยขาดนัดไว้ว่า กรณีที่คู่กรณีไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น โดยปราศจากเหตุผลอย่างเพียงพอ คณะอนุญาโตตุลาการ อาจมีคำสั่งต่อไปนี้ได้

- มีอำนาจสั่งให้ยุติกระบวนการพิจารณา กรณีคู่กรณีฝ่ายที่เรียกร้องไม่ยื่นข้อเรียกร้อง
- มีอำนาจสั่งให้ดำเนินกระบวนการต่อไป หากฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ยื่นคำคัดค้าน แต่ไม่ถือว่าเป็นการยอมรับตามข้อเรียกร้อง
- กรณีที่คู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่มาในวันนัดสืบพยาน หรือนัดพิจารณา หรือไม่มีการเสนอพยานหลักฐานใดๆ ศาลอาจอาจดำเนินกระบวนการและมีคำสั่งขาดต่อไป

สำหรับเรื่องการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้น มาเลเซียได้บัญญัติไว้ในมาตรา 51 ว่า คำชี้ขาดยอมผูกพันคู่กรณีไม่ว่าคำชี้ขาดนั้นจะทำไมประเทศใด แต่ทั้งนี้จะบังคับตามคำชี้ขาดได้ต่อเมื่อมีการร้องขอต่อ High Court และคำชี้ขาดที่คู่สัญญาสามารถบังคับตามคำชี้ขาดได้ต้องมีต้นฉบับคำชี้ขาด หรือสำเนาคำชี้ขาดที่รับรองถูกต้อง และต้นฉบับสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือสำเนาสัญญาอนุญาโตตุลาการที่รับรองสำเนาถูกต้องแล้ว ทั้งนี้หากคำชี้ขาดหรือสัญญาอนุญาโตตุลาการไม่ได้ทำขึ้นในมาเลเซีย หรือทำด้วยไม่มีเนื้อหาที่เป็นภาษามลายู หรือภาษาอังกฤษ จะต้องมีการแปลและรับรองคำแปลในคำชี้ขาดนั้นด้วย

ทั้งนี้ คำชี้ขาดที่ทำขึ้นนั้นแม้จะคล้ายกับคำพิพากษาของศาล แต่เป็นเพียงคำชี้ขาดที่ทำโดยอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นเอกชนที่ได้รับการแต่งตั้งจากคู่พิพาทเท่านั้น ดังนั้น

คู่พิพาทจึงไม่สามารถนำคำชี้ขาดไปบังคับแก่คู่กรณีได้ด้วยตนเอง ดังนั้นจึงทำให้ฝ่ายที่ชนะคดีต้องนำคำชี้ขาดนั้นไปขอให้ศาลดำเนินการบังคับตามคำชี้ขาดนั้น

สุดท้ายสำหรับการคัดค้านคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการนั้น ประเทศมาเลเซียได้กำหนดไว้ในมาตรา 50 ว่า “การคัดค้านคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนั้นทำได้โดย High Court เท่านั้น” ซึ่งเห็นได้ว่าคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งอาจขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ โดยการยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน 90 วัน ซึ่งศาลอาจเพิกถอนคำชี้ขาดได้หากคู่พิพาทฝ่ายที่ร้องขอพิสูจน์ได้ซึ่งสิ่งต่อไปนี้

- คำชี้ขาดนั้นไม่สามารถระงับได้โดยอนุญาโตตุลาการตามกฎหมาย
- สัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่กรณีได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายของประเทศมาเลเซีย
- คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญานี้
- ไม่มีการแจ้งให้คู่พิพาทฝ่ายที่ขอเพิกถอนคำชี้ขาดรู้ล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ หรือการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ หรือคู่พิพาทฝ่ายที่ร้องขอเพิกถอนไม่สามารถเข้าสู่ชั้นอนุญาโตตุลาการได้
- คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรือคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการเกินกว่าขอบเขตข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาท ซึ่งสามารถขอให้เพิกถอนเฉพาะส่วนที่อนุญาโตตุลาการวินิจฉัยเกินขอบเขตของสัญญา หรือข้อตกลงเท่านั้น
- การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดนั้นขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งกรณีที่พิสูจน์ได้ว่าการทำคำชี้ขาดนั้นเกิดจากการฉ้อฉล หรือการรับสินบน อันเป็นการฝ่าฝืนหลักความยุติธรรมที่เกิดระหว่างกระบวนการพิจารณา หรือขณะทำคำชี้ขาด
- เมื่อมีการยื่นขอให้เพิกถอนคำชี้ขาด ศาลอาจมีคำสั่งให้มีการจ่ายเงิน หรือวางเงินประกันไว้ต่อศาลระหว่างดำเนินการกระบวนการพิจารณา

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่า วิธีการดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการของมาเลเซียนั้น คู่กรณีสามารถเลือกบุคคลผู้ที่คู่กรณีประสงค์ที่จะให้มาเป็นอนุญาโตตุลาการได้ หรือหากคู่กรณีไม่ประสงค์จะเลือกบุคคลที่จะมาเป็นอนุญาโตตุลาการก็สามารถให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทเป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการให้ได้ เนื่องจากศูนย์ระงับข้อพิพาทของมาเลเซียนี้ได้จัดเตรียมบุคคลที่เป็นอนุญาโตตุลาการที่มีความชำนาญและเชี่ยวชาญ

เกี่ยวกับเรื่องพิพาทในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งเป็นคนต่างชาติไว้ด้วย อีกทั้ง กฎหมายอนุญาโตตุลาการของมาเลเซียนั้นไม่ห้ามทนายต่างชาติในการเข้าร่วมดำเนินกระบวนการพิจารณาเรื่องข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการด้วยแต่อย่างใด

3.3 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์

กฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของสิงคโปร์เป็นการนำเอากฎหมายต้นแบบมาปรับใช้ ได้รับการเสนอร่างสู่สภาประเทศสิงคโปร์ในวันที่ 25 กรกฎาคม 1994 และผ่านการอนุมัติวันที่ 31 ตุลาคม 1994 ภายหลังจากการศึกษาการบังคับใช้กฎหมายอนุญาโตตุลาการ คณะอนุกรรมการแก้ไขกฎหมาย(Sub-committee of the Law Reform Committee) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งในปี 1991 และรัฐมนตรียุติธรรม(Attorney-General) ให้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายสิงคโปร์ว่าด้วยอนุญาโตตุลาการพาณิชย์เป็นสำคัญ บุคคลที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ได้แก่ นักกฎหมายที่มีประสบการณ์จากเอกชนและนักกฎหมายจากหอการค้าต่าง ๆ นักกฎหมายต่างประเทศ นักวิชาการ และหัวหน้าฝ่ายของศูนย์ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสิงคโปร์(The Chief Executive Office of the SIAC) ได้ยื่นรายงานสรุปในเดือนสิงหาคม 1993 ต่อคณะกรรมการแก้ไขกฎหมาย(The Law Reform Committee) ให้มีการแก้ไขข้อเสนอลักษณะอื่นซึ่งไม่ใช่เรื่องที่เป็นสาระสำคัญในพระราชบัญญัติใหม่⁵ แต่ต่อมาได้มีการปรับปรุงแก้ไขสองสามครั้ง และฉบับล่าสุดคือปี 2009 ซึ่ง IAA พยายามปรับเปลี่ยนกฎหมายให้สอดคล้องกับกฎหมายต้นแบบของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (United Nations Commission on International Trade Law: UNCITRAL) ในส่วนของการใช้อนุญาโตตุลาการด้านการพาณิชย์ระหว่างประเทศ

สาเหตุที่ประเทศสิงคโปร์ได้ประยุกต์กฎหมาย IAA ในปี 1994 เนื่องจากมันเป็นต้นแบบที่ได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ ประเทศสิงคโปร์เชื่อมั่นว่าจะต้องปรับใช้มุมมองระดับโลกเกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศหากว่าต้องการจะเป็นศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ⁶ สิงคโปร์ต้องการทำให้ประเทศมีแนวทางระหว่างประเทศมาใช้เพื่อลดขอบเขตของการแทรกแซงจากกระบวนการยุติธรรมในการทำอนุญาโตตุลาการ

⁵Locknie, H., "The Acoption of the UNCITRAL Model Law on international commercial arbitrate in Singapore", **Singapore Journal of Legal Studies**, (1994): 387.

⁶แหล่งที่มา www.Siac.org.sg

อย่างไรก็ดีในหลายๆ ประเทศ พบว่าปัญหาในด้านภาษาและการตีความกฎหมายของประเทศที่นำเอากฎหมายต้นแบบมาใช้ ก่อให้เกิดการแก้ไขปรับปรุงบ้างในบางประเด็น โดยเฉพาะสิงคโปร์ซึ่งให้การสนับสนุนในกระบวนการยอมรับอำนาจแก่นุญาโตตุลาการมากขึ้น ได้ระบุให้ศาลใช้อำนาจยอมรับและบังคับให้ตกลงตามข้อบังคับอนุญาโตตุลาการก่อน รวมทั้งคำสั่งและคำชี้ขาด นอกจากนี้ยังขยายอำนาจของคู่สัญญาในการแสดงเจตนามากขึ้นตามต้องการทำให้กฎหมายต้นแบบในสิงคโปร์บรรลุวัตถุประสงค์หลักในเรื่องการกำหนดข้อบังคับโดยทั่วไปในการดำเนินการระงับข้อพิพาท และผลจากการรับกฎหมายต้นแบบในสิงคโปร์เป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นประเทศเพื่อนบ้านในกลุ่มอาเซียน(ASEAN) ให้มีการตอบสนองในแนวทางเดียวกันอีกด้วย⁷

ทั้งนี้ IAA ถูกมองว่าเป็นกฎหมายที่คำนึงถึงอนุสัญญาระหว่างประเทศสองฉบับ คือ กฎหมายต้นแบบ และอนุสัญญานิวยอร์ก IAA ประกอบด้วยสามส่วน โดยส่วนที่ 1 เป็นเพียงส่วนที่เกี่ยวกับข้อกำหนดในกรรมสิทธิ์ ส่วนที่ 2 เป็นส่วนที่สำคัญเกี่ยวกับกระบวนการในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ กฎหมายตัวแบบที่มีการปรับเปลี่ยนแล้ว ได้กลายเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายในประเทศสิงคโปร์ โดยตัดบทที่ 8 ออกไป บทที่ 8 ของกฎหมายตัวแบบเป็นเรื่องเกี่ยวกับการรับรู้และบังคับใช้คำตัดสินชี้ขาด บทนี้ไม่ได้ถูกตัดแปลงเนื่องจากในส่วนที่ 3 ของ IAA ได้ใช้อนุสัญญานิวยอร์กในส่วนของการบังคับใช้คำตัดสินชี้ขาดในต่างประเทศ⁸

เนื่องจากรายละเอียดบางประการของกฎหมายต้นแบบมีการปรับเปลี่ยนก่อนจะเป็น IAA จึงต้องใช้ความระมัดระวังในการอ่านกฎหมายต้นแบบในส่วนที่ 2 ของ IAA

การใช้ IAA

(a) อย่างน้อยต้องมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดตามสัญญาข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ณ เวลาที่มีการทำการสรุปข้อตกลง ได้มีการดำเนินธุรกิจในรัฐประเทศอื่นนอกเหนือจากสิงคโปร์ หรือ

(b) ข้อใดข้อหนึ่งต่อไปนี้ เป็นสถานที่ที่อยู่นอกเหนือประเทศสิงคโปร์ และเป็นสถานที่ที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดดำเนินธุรกิจอยู่

(1) สถานที่ในการทำอนุญาโตตุลาการ หากมีการกำหนดขึ้นใน หรือเป็นไปตามข้อตกลงเรื่องอนุญาโตตุลาการ

⁷Locknie, H., "The Acoption of the UNCITRAL Model Law on international commercial arbitration in Singapore", **Singapore Journal of Legal Studies**, (1994): 392

⁸คำตัดสินชี้ขาดของสิงคโปร์ อาจมีการบังคับใช้เช่นเดียวกันกับการตัดสินของศาล หมวดที่ 19 IAA

(2) สถานที่ใดก็ตามที่สำคัญของภาวะผูกพันที่เกิดจากความสัมพันธ์เชิงพาณิชย์ได้เกิดขึ้น หรือเป็นสถานที่ที่ซึ่งเนื้อหาสาระที่เป็นข้อพิพาทมีความเกี่ยวข้องด้วยมากที่สุด หรือ

(c) ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นด้วยอย่างชัดเจนว่า เนื้อหาสาระของข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการมีความเกี่ยวข้องกับประเทศต่าง ๆ มากกว่าหนึ่งประเทศ⁹

IAA ยังสามารถนำมาใช้ได้เมื่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องแสดงความพ้องกันเป็นลายลักษณ์อักษร ในทางตรงกันข้าม ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอาจเห็นพ้องกันที่จะไม่ใช่ IAA แม้ว่าจะมีลักษณะเป็นอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็ได้ หมวดที่ 15 ได้รับการเปลี่ยนแปลงแก้ไขในปี 2001 เพื่อชี้ชัดว่าการประยุกต์ใช้กฎเกี่ยวกับสถาบันเพียงเล็กน้อยโดยฝ่ายต่าง ๆ นั้น ไม่สามารถจัดการใช้กฎหมายต้นแบบออกไปได้ หมวดที่ 15A ได้เพิ่มเติมว่า กฎของอนุญาโตตุลาการที่ใช้โดยฝ่ายต่าง ๆ นั้น จะต้องใช้ภายใต้ขอบเขตที่ว่ากฎเกณฑ์เหล่านั้นไม่สอดคล้องกับกฎหมายบังคับในกฎหมายต้นแบบ หรือ IAA¹⁰

ซึ่งประเทศสิงคโปร์นั้นได้รับกฎหมายต้นแบบมาทั้งฉบับเข้ามาบังคับใช้ในสิงคโปร์ ซึ่งอยู่ใน Section 3 แต่ถึงอย่างไรประเทศสิงคโปร์ก็ไม่สามารถใช้กฎหมายต้นแบบเพียงอย่างเดียวในการตอบสนองต่อความต้องการของนักลงทุนที่ต้องการใช้การอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศได้ จึงเป็นที่มาที่ทำให้สิงคโปร์แก้ไขบทบัญญัติบางประเด็นเพื่อให้เกิดความสอดคล้องต่อกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎหมาย IAA ของสิงคโปร์

3.3.1 วิธีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์นั้นเป็นอีกประเทศที่รับกฎหมายต้นแบบมาเป็นแม่แบบในการร่างกฎหมายกฎหมาย IAA (International Arbitration Act : IAA) ซึ่งเป็นกฎหมายอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ แต่ก็มีบางประเด็นที่มีการแก้ไขจากกฎหมายต้นแบบเพื่อให้เกิดความรวดเร็ว สะดวก และเกิดความยืดหยุ่นในกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ เช่น

สัญญาอนุญาโตตุลาการ

กฎหมาย IAA (International Arbitration Act : IAA) ใน Section 2(1) บัญญัติว่า “ภายใต้ความหมายและรูปแบบของสัญญาอนุญาโตตุลาการใน มาตรา 7 ของ

⁹ แหล่งที่มา www.Siac.org.sg

¹⁰ แหล่งที่มา www.Siac.org.sg

กฎหมายต้นแบบ ซึ่งกำหนดให้สัญญาอนุญาโตตุลาการต้องทำเป็นหนังสือ ไม่ว่าโดยสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ รวมถึงยอมรับว่าสัญญาหรือข้อตกลงอนุญาโตตุลาการสามารถสามารถแยกออกจากสัญญาหลักได้และให้ถือว่าสมบูรณ์ ใช้บังคับได้หากทำเป็นหนังสือ

และกฎหมาย IAA (International Arbitration Act : IAA) ในมาตรา 7(2) ได้บัญญัติให้อนุญาโตให้ใช้ใบตราส่ง(B/L) เป็นเอกสารสำคัญและถือเป็นหลักฐานการขนส่งระหว่างประเทศด้วย ซึ่งเห็นได้ว่าสิงคโปร์มีการพัฒนากฎหมายอนุญาโตตุลาการตามเทคโนโลยีและการสื่อสารในโลกธุรกิจอย่างมาก เพื่อให้ทันต่อสภาพการของระบบธุรกิจระหว่างประเทศในปัจจุบัน

คณะอนุญาโตตุลาการ

เนื่องด้วยกฎหมายต้นแบบ มาตรา 10 ได้กำหนดจำนวนของอนุญาโตตุลาการไว้ โดยยึดหลัก 2 ประการ คือ ประการแรก คู่สัญญาตกลงกันว่าจะใช้อนุญาโตตุลาการในคดีที่พาทนี้จำนวนกี่คนซึ่งจำนวนอนุญาโตตุลาการก็จะขึ้นอยู่กับคู่ความตกลง ประการที่สอง กรณีที่คู่สัญญาไม่อาจตกลงกันได้ถึงจำนวนอนุญาโตตุลาการก็จะให้ใช้อนุญาโตตุลาการจำนวนสามคน

แต่สำหรับประเทศสิงคโปร์ไม่เห็นด้วยกับการที่จะมีอนุญาโตตุลาการจำนวนหลายคน เนื่องจากมองว่าจะทำให้การที่มีอนุญาโตตุลาการหลายคนอาจทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายและยุ่งยาก ดังนั้นประเทศสิงคโปร์จึงได้กำหนดจำนวนของอนุญาโตตุลาการไว้ว่าในกรณีที่คู่สัญญาไม่สามารถตกลงกันได้ถึงจำนวนอนุญาโตตุลาการในข้อพิพาทนั้นให้มีเพียงหนึ่งคน

อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

กฎหมายอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์นั้นได้มีการพัฒนาในเรื่องนี้มากกว่าในอดีต ด้วยเพราะต้องการให้เกิดความเหมาะสมในการปฏิบัติมากขึ้น ดังนั้นจึงได้บัญญัติเรื่องคณะอนุญาโตตุลาการไว้ใน Section 12(5) ซึ่งทำให้คำสั่งหรือหมายต่างๆ มีอำนาจในการบังคับให้กระบวนการพิจารณาดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ดังนั้นคณะอนุญาโตตุลาการจึงมีอำนาจออกคำสั่ง หรือหมายต่างๆ ต่อไปนี้ได้

- มาตรการระหว่างพิจารณาคดีต่างๆ Section 12(1)

- อำนาจในการดำเนินกระบวนการสาบานและยืนยันในการ
อนุญาตตุลาการ Section 12(2)

- อำนาจในการดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยไต่สวน Section 12(3)
- อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการตัดสินประเด็นใน Section 12(4)
- หมายเรียกพยาน Section 13

ขอบเขตของกฎหมายที่ใช้บังคับ

ประเทศสิงคโปร์กำหนดไว้ใน Section 5 โดยกล่าวถึงการกำหนดขอบเขตของการใช้กฎหมายนี้หรือกฎหมายต้นแบบเท่านั้นในการบังคับกับกรณีระหว่างประเทศ เว้นแต่กรณีที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ว่าจะใช้กฎหมายต้นแบบหรือใช้กฎหมาย IAA

และสิงคโปร์ได้นำหลักเกณฑ์ของอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 มาเป็นองค์ประกอบสำคัญในการใช้กฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ เช่น

- หลักดินแดนหรือหลักสถานที่ทำอนุญาโตตุลาการ
- หลักสัญชาติของคู่กรณีหรืออนุญาโตตุลาการ
- หลักเกี่ยวกับสภาพของข้อพิพาท

ซึ่งถือว่าเป็นหลักที่แยกการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศและภายในประเทศออกจากกันเพราะสิงคโปร์นั้นได้ให้ความสำคัญกับสถานที่เป็นสำคัญ เนื่องจากการที่สิงคโปร์แยกกฎหมายเป็นสองฉบับในส่วนที่เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการภายในประเทศและอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ก็เพื่อให้เกิดการแบ่งแยกที่ชัดเจน เพราะลักษณะของข้อพิพาทของอนุญาโตตุลาการภายในและระหว่างประเทศนั้นมีองค์ประกอบที่แตกต่างกัน

แต่ถึงอย่างไรตามหลักเกณฑ์ของ IAA ก็ไม่ได้บังคับให้คู่สัญญาต้องใช้เฉพาะกฎหมายนี้เท่านั้น แต่เปิดโอกาสให้คู่สัญญาตกลงเลือกได้ว่าจะใช้กฎหมายอื่นหรือกฎหมายนี้ก็ได้อีก และหากเป็นอนุญาโตตุลาการในประเทศอาจจะต้องมีการทำเป็นลายลักษณ์อักษรด้วยจึงจะบังคับได้

วิธีพิจารณาข้ออนุญาโตตุลาการ

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่อยู่ภายใต้ระบบคอมมอนลอว์ จึงได้มีการบัญญัติกฎหมายไว้ในลักษณะคอมมอนลอว์ คือ ศาลสามารถออกคำสั่งให้จำหน่ายคดีต่อไปนี้ได้

Section 6 กำหนดว่า หากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฝ่าฝืนสัญญาอนุญาตตุลาการโดยนำข้อพิพาทไปฟ้องต่อศาลให้ศาลนั้นมีคำสั่งให้นำคดีไปดำเนินทางอนุญาตตุลาการ หากมีคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ

Section 6(2) กำหนดว่า ให้ศาลสามารถจำหน่ายคดีได้หากสัญญาอนุญาตตุลาการนั้นเป็นโมฆะ ไม่สามารถบังคับได้ หรือไม่สามารถบังคับได้ โดยถือว่าการจำหน่ายคดีนั้นเป็นมาตรการ อีกทั้งยังให้อำนาจศาลในการที่นำคำสั่งชั่วคราวหรือคำสั่งเพิ่มเติมเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินซึ่งถือว่าเป็นสาระสำคัญของข้อพิพาท แม้ว่าจะมีการพักพิจารณาไปแล้ว

Section 11 กำหนดว่า ให้ข้อพิพาทใดๆ ที่คู่สัญญาตกลงจะใช้การอนุญาตตุลาการโดยตกลงกันเป็นสัญญาอนุญาตตุลาการได้ โดยให้อำนาจอนุญาตตุลาการพิจารณาว่าขัดต่อหลักความสงบเรียบร้อยหรือไม่ เนื่องจากหากมีปัญหาว่าเป็นปัญหาความสงบเรียบร้อยก็ต้องยื่นคำร้องที่ศาลในประเทศนั้นเป็นผู้วินิจฉัย ซึ่งส่งผลให้ยืดเวลาการอนุญาตตุลาการออกไปได้อีก

แต่ถึงอย่างไร Section 24 ของกฎหมาย IAA ได้ระบุไว้ชัดเจนถึงการทำคำชี้ขาดที่มาจากการฉ้อโกง หรือคอร์รัปชัน หรือละเมิดอำนาจยุติธรรมโดยคู่สัญญาใช้สิทธิโดยทุจริต ให้คำชี้ขาดนั้นสามารถถูกยกเลิกได้

การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาตตุลาการ

ประเทศสิงคโปร์นั้นได้ได้แยกออกจากกันระหว่างการยอมรับคำชี้ขาดและการบังคับคำชี้ขาด ซึ่งสิงคโปร์นั้นยอมรับคำชี้ขาดที่เกิดขึ้นระหว่างพิจารณาในการอนุญาตตุลาการ ซึ่งเป็นการยอมรับข้อตกลงของคู่สัญญา¹¹ โดยบัญญัติใน Section 18 ของ IAA ซึ่งจากบทบัญญัติดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าอนุญาตตุลาการยอมรับการทำคำชี้ขาดตามข้อตกลงของคู่กรณี โดยถือเอาข้อตกลงของคู่กรณีเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาดและใช้บังคับได้ และคำชี้ขาดดังกล่าวถือว่าเป็นคำชี้ขาดทั่วไปที่ทำโดยอนุญาตตุลาการ

และสำหรับการบังคับคำชี้ขาด สิงคโปร์แบ่งตามสถานที่ทำคำชี้ขาด โดยแบ่งเป็นสองกรณี คือ

- คำชี้ขาดนั้นทำในสิงคโปร์ก็สามารถใช้ตาม Section 19 ของ IAA ได้

¹¹ Model Law Article 30

- คำชี้ขาดได้ทำขึ้นนอกประเทศสิงคโปร์ สิงคโปร์จะยอมรับตามคำชี้ขาดนั้นก็ต่อเมื่อ คำชี้ขาดนั้นได้ทำในประเทศที่เป็นภาคีอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 เท่านั้น

ทั้งนี้ ส่วนของยอมรับคำชี้ขาดได้ทำขึ้นนอกประเทศสิงคโปร์นั้น สิงคโปร์มิได้บัญญัติไว้ในกฎหมาย IAA เนื่องจากสิงคโปร์ได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 แล้ว

การยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

กฎหมาย IAA Section 24 ระบุให้ศาลสามารถยกเลิกคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการได้ หากพบว่าคำชี้ขาดนั้นได้ทำขึ้นโดยกลฉ้อแล ฉ้อโกง หรือทำโดยขัดต่อกฎหมาย อันเป็นการกระทบสิทธิของคู่สัญญาที่เสียหาย

ดังนั้นจึงกล่าวโดยสรุปได้ว่า กฎหมายต้นแบบนั้นให้อำนาจแก่อนุญาโตตุลาการเพื่อให้เกิดการบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยเป็นเหมือนโครงสร้างสำหรับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ และกฎหมายต้นแบบยังเป็นแบบอย่างในการร่างกฎหมาย IAA ด้วยแต่ถึงอย่างไรสิงคโปร์ก็ได้มีการแก้ไข หรือเลือกที่จะไม่รับบางมาตราเข้ามาไว้ในกฎหมาย IAA

ซึ่งแสดงให้เห็นว่าสิงคโปร์ ได้พยายามที่จะพัฒนาการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศให้ดียิ่งขึ้นและพร้อมที่จะรับกับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศด้วยเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ในอาเซียน

3.4 การระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่มีนักลงทุนสนใจมาลงทุนจำนวนมาก กอปรกับมีสถานที่ตั้งที่เหมาะสมแก่เศรษฐกิจศาสตร์ จึงทำให้ประเทศไทยจึงทำให้ประเทศไทยมีการตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการขึ้นในปี พ.ศ. 2523 โดยการตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการขึ้นนั้นก็เพื่อสนับสนุนการระงับข้อพิพาทสำหรับการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศและภายในประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญว่าคู่ความที่เข้ามาเลือกใช้การระงับข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการนั้นต้องมีอิสระในการเลือกการดำเนินกระบวนการ

โดยคู่พิพาทที่ประสงค์จะนำคดีเข้าสู่การพิจารณาของสถาบันฯ สามารถเลือกกฎหมายที่จะใช้บังคับสำหรับการดำเนินการชั้นอนุญาโตตุลาการได้เอง โดยคู่พิพาทมีสิทธิ์ที่จะเลือกระหว่างข้อบังคับของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งร่างขึ้นโดยมีกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ(UNCITRAL Model Law on International Commercial Arbitration) เป็นแม่แบบ โดยมีการบังคับใช้ตั้งแต่ พ.ศ.2530 กับ กฎหมายอื่นที่นอกเหนือจากกฎหมายที่คู่พิพาทสามารถเลือกเองได้ และในส่วนของภาษาที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คู่สัญญา也可以选择ได้ว่าจะใช้ภาษาใด

อีกทั้ง คู่พิพาทมีอิสระที่จะเลือกจำนวนคณะอนุญาโตตุลาการและแต่งตั้งบุคคลที่จะมาเป็นอนุญาโตตุลาการผู้ทรงคุณวุฒิด้วย ซึ่งเป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับและมีความเชี่ยวชาญในสายงานต่างๆ เช่น นักธุรกิจ วิศวกร นักกฎหมาย เป็นต้น โดยคู่พิพาทสามารถเลือกได้จากทะเบียนอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

อีกทั้ง ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีในอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1985 ว่าด้วยการยอมรับนับถือและการใช้บังคับคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 ซึ่งประเทศไทยไม่ได้มีการตั้งข้อสงวนไว้ จึงทำให้ศาลไทยสามารถบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศได้ อีกทั้งคำชี้ขาดของสถาบันอนุญาโตตุลาการของไทยสามารถบังคับได้ในศาลของประเทศที่เข้าเป็นภาคีตามอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1985 ด้วย

3.4.1 กฎหมายที่ใช้บังคับในการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย

การอนุญาโตตุลาการเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นและมีมานานแล้วในสังคมมนุษย์ตั้งแต่ยุคเริ่มแรกและเป็นวิธีการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นก่อนศาลอันเป็นองค์กรหลักที่มีหน้าที่ระงับข้อพิพาทของทุกสังคมในปัจจุบัน ในสังคมยุคเริ่มแรกเมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้นและหากคู่กรณีไม่สามารถประนีประนอมกันได้ ก็มักจะตกลงให้บุคคลที่ตนเคารพนับถือให้เป็นผู้ชี้ขาดตัดสิน ซึ่งบุคคลเหล่านี้ก็คือ อนุญาโตตุลาการ¹²

ในประเทศไทย กฎหมายอนุญาโตตุลาการได้บัญญัติเป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมายตราสามดวง โดยอธิบายคำว่า “อนุญาโตตุลาการ” ว่า หมายถึง บุคคลที่คู่กรณีแต่งตั้งให้พิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาทโดยยินยอมปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น คู่กรณีจะบังคับให้

¹² หอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย, “วิวัฒนาการระบบอนุญาโตตุลาการไทย 2”

อนุญาโตตุลาการรับผิดชอบไม่ได้ และคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการยอมถึงที่สุด ซึ่งเป็นหลักการที่คล้ายคลึงกับการอนุญาโตตุลาการในปัจจุบัน¹³

ต่อมามีการประกาศใช้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ.2477 ซึ่งใช้บังคับในปี 2478 โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการอนุญาโตตุลาการในมาตรา 210-222 และได้บัญญัติถึงการอนุญาโตตุลาการทั้งในศาลและนอกศาลไว้ แต่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องการอนุญาโตตุลาการในศาลโดยมีการอนุญาโตตุลาการนอกศาลเพียงมาตราเดียว คือ มาตรา 221 ซึ่งเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการนอกศาล แต่กระบวนก่อนหน้าที่จะมีคำชี้ขาดไม่มีบัญญัติไว้เลย¹⁴

และต่อมาหลาย ๆ ประเทศในโลกได้มีการแก้ไขกฎหมายอนุญาโตตุลาการกันทั้งสิ้นซึ่งมีลักษณะส่วนใหญ่คล้ายคลึงกับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ (Model Law on International Commercial Arbitration) ของคณะกรรมการการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ(United Nations Commission on International Trade Law-UNCITRAL) องค์การสหประชาชาติ ค.ศ.1958 (กฎหมายต้นแบบ) เนื่องจากได้รับแบบอย่างในการร่างจากกฎหมายดังกล่าวและพยายามให้มีลักษณะที่สอดคล้องหรือเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน แม้กระทั่งประเทศที่มีความเจริญทางการค้าและกฎหมายที่ยังมีการแก้ไขกฎหมายดังกล่าว เช่น อังกฤษ เยอรมนี¹⁵ และประเทศในทวีปเอเชียก็มีการแก้ไขกฎหมายอนุญาโตตุลาการเช่นกัน เช่น สิงคโปร์และอินเดีย¹⁶ ซึ่งการใช้แนวทางของกฎหมายต้นแบบฯ เพื่อดึงดูดให้มีการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น

ซึ่งประเทศไทยก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ใช้พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับอนุญาโตตุลาการนอกศาลมานานกว่าสิบห้าปีแล้ว ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 จะมีบัญญัติใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการอนุญาโตตุลาการมาก็ตาม เช่น การยอมรับและบังคับตามสัญญาอนุญาโตตุลาการ ซึ่งในอดีตไม่ค่อยได้รับการยอมรับและไม่ค่อยประสบผลสำเร็จในทางปฏิบัติ และไม่เป็นจุดสนใจของนักลงทุนต่างชาติด้วย ซึ่งสังเกตได้ว่านักลงทุนส่วนใหญ่จะไม่ประสงค์ที่จะทำการอนุญาโตตุลาการ

¹³“เรื่องเดียวกัน”. วิวัฒนาการระบบอนุญาโตตุลาการไทย 2

¹⁴“เรื่องเดียวกัน”. วิวัฒนาการระบบอนุญาโตตุลาการไทย 2

¹⁵แหล่งที่มา [http://www.arbiter.net/IAA\(Amended2001\).htm](http://www.arbiter.net/IAA(Amended2001).htm), May 10, 2002;

¹⁶แหล่งที่มา http://members.aol.com/_ht_a/RTMadaam1/arbitration.htm?mtbrand=AOL_US,

ในประเทศไทย สาเหตุอาจเกิดจากกฎหมายอนุญาโตตุลาการของไทยในตอนนั้นอาจจะยังมีปัญหาบางประการซึ่งเกิดจากความไม่ชัดเจนในบางมาตรา อีกทั้ง บทบัญญัติบางส่วนไม่เอื้ออำนวยต่อการอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างพาณิชย์และบางเรื่องไม่มีบทบัญญัติของอนุญาโตตุลาการไทยซึ่งเป็นจุดที่มีความแตกต่างจากกฎหมายอนุญาโตตุลาการของนานาประเทศ เช่น

- บุคคลใดที่จะเป็นผู้ตัดสินว่าอนุญาโตตุลาการการนั้นมีอำนาจพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทนั้น
- สัญญาหลักกับสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้นสามารถแยกออกจากกันได้หรือไม่

โดยมีรายละเอียดต่างๆ ที่จำเป็นและแก้ไขข้อบกพร่องที่มีอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งบัญญัติเฉพาะการบังคับตามคำชี้ขาด แต่กระบวนการก่อนหน้านั้นไม่ได้บัญญัติไว้ และต่อมากระทรวงยุติธรรมก็ได้ดำเนินการให้มีการร่างกฎหมายอนุญาโตตุลาการขึ้นใหม่โดยได้รับแบบอย่างส่วนใหญ่จากกฎหมายต้นแบบด้วย และกฎหมายของบางประเทศในบางส่วนและได้เสนอเข้าสู่สภานิติบัญญัติและได้ผ่านทั้งสองสภานิติบัญญัติในวันที่ 21 มีนาคม 2545 จนประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2545 และบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2545 มาจนกระทั่งปัจจุบัน

ดังนั้นจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มีบทบัญญัติที่ทันสมัยและทันต่อโลกการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันมากกว่าฉบับเดิม โดยพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ได้นำเอากฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ (Model Law on International Commercial Arbitration) ของคณะกรรมการกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ (United Nations Commission on International Trade Law-UNCITRAL) องค์การสหประชาชาติ ค.ศ.1988 มาเป็นต้นแบบในการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้

ทั้งนี้ บทบัญญัติส่วนใหญ่ของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 โดยเฉพาะส่วนที่เป็นหลักสำคัญก็ยังคงเป็นไปตามกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ แต่มีบทบัญญัติบางประการที่อาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติตลอดจนความเชื่อมั่นในระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยอยู่บ้าง อย่างไรก็ตามหากบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น กรณีอนุญาโตตุลาการและศาลที่มีเขตอำนาจพยายามช่วยให้การปฏิบัติตามกฎหมายเกิดผลแล้วก็น่าจะแก้ปัญหาเดิมที่มีอยู่ได้บ้าง และน่าจะช่วยส่งเสริมให้มี

การอนุญาตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ไม่ใช่เพียงจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันอนุญาตตุลาการในประเทศไทยเท่านั้นแต่จะเป็นประโยชน์ต่อวงการกฎหมายธุรกิจและเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยรวมด้วย¹⁷

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ในปัจจุบันการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาตตุลาการได้รับความนิยมน้อยอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระงับข้อพิพาททางการพาณิชย์ระหว่างประเทศแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2530 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอนุญาตตุลาการของประเทศอื่นด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ โดยนำกฎหมายแม่แบบว่าด้วยอนุญาตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติซึ่งเป็นที่ยอมรับและรู้จักอย่างกว้างขวางมาเป็นหลักเพื่อพัฒนาระบบอนุญาตตุลาการในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ และส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการทางอนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาททางแพ่งและพาณิชย์ระหว่างประเทศให้แพร่หลายยิ่งขึ้น อันจะเป็นการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นมาสู่ศาลอีกทางหนึ่ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้¹⁸ และเพื่อเป็นการส่งเสริมความรู้และความเข้าใจเพื่อให้สามารถดำเนินกระบวนการอนุญาตตุลาการได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้ประโยชน์มากที่สุด อีกทั้งเพื่อให้กระบวนการอนุญาตตุลาการในประเทศไทยได้รับการยอมรับจากนานาประเทศทั่วโลกมากขึ้น

โดยพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 โดยพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 มีบทบัญญัติทั้งสิ้น 48 มาตรา ซึ่งมีเพิ่มเติมมากกว่าเดิมอยู่ 12 มาตรา โดยแบ่งออกเป็น 8 หมวด (ไม่นับรวมบททั่วไปและบทเฉพาะกาล) ดังนี้

หมวดที่ 1 สัญญาอนุญาตตุลาการ คือ มาตรา 11-16 เป็นเรื่องเกี่ยวกับสัญญาอนุญาตตุลาการ

หมวดที่ 2 คณะอนุญาตตุลาการ คือ มาตรา 17-23 เป็นเรื่องเกี่ยวกับคณะอนุญาตตุลาการ ในเรื่องการแต่งตั้งความเป็นกลาง

¹⁷เสาวนีย์ อัครโรจน์. ศาสตราจารย์, “พรบ.อนุญาตตุลาการ พ.ศ. 2545 : ทางแก้ใหม่ของอนุญาตตุลาการในประเทศไทย?” วารสารนิติศาสตร์ 32, (1 มีนาคม 2545): 1-23.

¹⁸แหล่งที่มา <http://www.ipthailand.org> กรมทรัพย์สินทางปัญญา

หมวดที่ 3 อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ คือ มาตรา 24 เป็นเรื่องเกี่ยวกับอำนาจของอนุญาโตตุลาการ

หมวดที่ 4 วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ คือ มาตรา 25-33 เป็นเรื่องทั่วไปในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

หมวดที่ 5 คำชี้ขาดและการสิ้นสุดของกระบวนการพิจารณา คือ มาตรา 34-39 เป็นเรื่องเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมายที่ใช้บังคับในการระงับข้อพิพาทโดยเป็นไปตามกฎหมายต้นแบบ

หมวดที่ 6 การคัดค้านคำชี้ขาด คือ มาตรา 40 เป็นเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่คุณกรณีไม่พอใจคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการว่าจะต้องทำอะไรจึงจะสามารถเพิกถอนคำชี้ขาดได้

หมวดที่ 7 การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาด คือ มาตรา 41-45 เป็นเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการที่คณะอนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด และเมื่อทำคำชี้ขาดเสร็จแล้วคำชี้ขาดย่อมมีผลผูกพันผูกพันคู่กรณีทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และหากคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยอมปฏิบัติตามคำชี้ขาดนั้น จะต้องดำเนินการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นต่อศาล

หมวดที่ 8 ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการ คือ มาตรา 46-47 เป็นหลักที่วางไว้ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด เว้นแต่คู่กรณีจะตกลงเป็นอย่างอื่น

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 มีบทบัญญัติที่ดีและทันสมัย ซึ่งมีการนำมาใช้ได้ทันเวลาต่อยุคสมัยของการค้าระหว่างประเทศ กำลังรุ่งเรือง โดยออกมารองรับกับสถานการณ์ในปัจจุบันของสังคมที่เจริญทางด้านการค้าระหว่างประเทศ แต่ทั้งนี้ ประเทศไทยมีกฎหมายเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการโดยตรงอยู่ 2 ฉบับ คือ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 210-220 และ มาตรา 222 ซึ่งเป็นเรื่องการอนุญาโตตุลาการในศาล และ พรบ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ.2545 ซึ่งเป็นเรื่องการอนุญาโตตุลาการนอกศาล

แต่ทั้งนี้ยังมีหลายมาตราในพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 ที่มีความแตกต่างออกไปจากกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นแม่แบบในการนำมาร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 เช่น

สัญญาอนุญาตตุลาการ

มาตรา 11 “สัญญาอนุญาตตุลาการ หมายถึง สัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตไม่ว่าจะเกิดจากนิติสัมพันธ์ทางสัญญาหรือไม่โดยวิธีอนุญาตตุลาการ ทั้งนี้ สัญญาอนุญาตตุลาการอาจเป็นข้อสัญญาหนึ่งในสัญญาหลัก หรือเป็นสัญญาอนุญาตตุลาการแยกต่างหากก็ได้

สัญญาอนุญาตตุลาการต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาเว้นแต่ถ้าปรากฏข้อสัญญาในเอกสารที่คู่สัญญาได้ตอบทางจดหมาย โทรสาร โทรเลข โทรพิมพ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยมีการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่นซึ่งมีการบันทึกข้อสัญญานั้นไว้ หรือมีการกล่าวอ้างข้อสัญญาในข้อเรียกร้องหรือข้อคัดค้านและคู่สัญญาฝ่ายที่มีได้กล่าวอ้างไม่ปฏิเสธให้ถือว่าสัญญาอนุญาตตุลาการแล้ว

สัญญาที่มีหลักฐานเป็นหนังสืออันได้กล่าวถึงเอกสารใดที่มีข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตตุลาการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้อตกลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก ให้ถือว่าสัญญาอนุญาตตุลาการแล้ว”

มาตรา 11 วรรค 2 จะเห็นได้ว่าประเทศไทยได้มีเรื่องการยอมรับเอกสารที่มีการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มขึ้นมาด้วย

อีกทั้ง มาตรา 15 ได้บัญญัติว่า “ในสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนไม่ว่าเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ก็ตาม คู่สัญญาอาจตกลงให้ใช้วิธีการอนุญาตตุลาการในการระงับข้อพิพาทได้ และให้สัญญาอนุญาตตุลาการดังกล่าวมีผลผูกพันคู่สัญญา”

ทำให้เห็นได้ว่ามาตรา 15 ไม่ได้ระบุให้สัญญาที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยอนุญาตตุลาการได้นั้นต้องเป็นสัญญาทางแพ่งเพียงอย่างเดียว แต่เปิดโอกาสให้สัญญาระหว่างรัฐกับเอกชนที่เรียกว่าสัญญาทางปกครองนั้นสามารถระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาตตุลาการได้ด้วย และในปัจจุบันกำลังมีปัญหาถกเถียงกันในวงกฏหมายไทยเนื่องจากกำลังจะมีการยกเลิกมาตรานี้ เพราะฝ่ายรัฐเห็นว่าการที่จะนำข้อพิพาททางปกครองนั้นมาระงับข้อพิพาทโดยเอกชนคืออนุญาตตุลาการนั้นคงเป็นการไม่ถูกต้อง เพราะสัญญาทางปกครองนั้นควรจะระงับข้อพิพาทโดยศาลปกครอง แต่ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าอันที่จริงการที่นำสัญญาทางปกครองมาระงับข้อพิพาทด้วยการอนุญาตตุลาการนั้นไม่น่ามีผลเสียแต่อย่างใดในทางกลับกันย่อมส่งผลดีเสียอีกเนื่องจากอนุญาตตุลาการนั้นมีความเป็นกลางไม่ขึ้นกับรัฐ

หรือคู่ความที่เป็นเอกชนแต่ประการใด และคณะอนุญาโตตุลาการที่พิจารณานั้นก็มีความชำนาญในเรื่องพิพาทเป็นพิเศษกว่าผู้พิพากษาของศาล เพราะผู้พิพากษานั้นเพียงแต่รู้ตัวบท แต่อาจจะขาดความชำนาญในเรื่องที่พิพาทอันเกี่ยวข้องกับธุรกิจ ประกอบกับหากนำคดีระหว่างรัฐกับเอกชนไปขึ้นต่อศาลปกครองนั้นอาจจะมีการแทรกแซงอำนาจศาลโดยรัฐก็ได้ เพราะที่ผ่าน มาข้อพิพาทที่นำมาพิจารณาโดยอนุญาโตตุลาการนั้นไม่มีคดีใดเลยที่รัฐเป็นฝ่ายชนะคดี ซึ่ง อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่รัฐต้องการจะยกเลิกมาตรา 15 เพื่อนำไปข้อพิพาททางปกครองกลับมา พิจารณาต่อศาลปกครองเพียงอย่างเดียว

คณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 17 บัญญัติว่า “ให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วย อนุญาโตตุลาการเป็นจำนวนเลขคี่

ในกรณีที่คู่พิพาทกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคู่ ให้ อนุญาโตตุลาการร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ วิธีการตั้งประธานคณะอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามมาตรา 18 วรรคหนึ่ง (2)

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่สามารถตกลงกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการได้ ให้มี อนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว”

ซึ่งมาตรา 17 นี้ประเทศไทยได้กำหนดให้จำนวนคณะอนุญาโตตุลาการ เป็นเลขคี่ และหากกรณีที่คู่พิพาทกำหนดอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคู่ให้อนุญาโตตุลาการร่วมกัน ตั้งอนุญาโตตุลาการเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ ซึ่งมาตราก็นับอีกมาตรา หนึ่งที่แตกต่างออกไปจากกฎหมายต้นแบบและต่างจากกฎหมายของประเทศมาเลเซียและ สิงคโปร์

เรื่องอำนาจในการวินิจฉัย

มาตรา 24 บัญญัติว่า “คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยขอบเขต อำนาจของตนรวมถึงความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ ความสมบูรณ์ ของการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ และประเด็นข้อพิพาทอันอยู่ภายในขอบเขตอำนาจของคณะ อนุญาโตตุลาการได้ และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง ของสัญญาหลักเป็นข้อสัญญาแยกต่างหากจากสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการ ที่ว่าสัญญาหลักเป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์จะไม่กระทบกระเทือนถึงข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ

การคัดค้านอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาข้อพิพาทใด จะต้องถูกยกขึ้นว่ากล่าวไม่ช้ากว่าวันยื่นคำคัดค้านต่อสู้ในประเด็นข้อพิพาท และคู่พิพาทจะไม่ ถูกตัดสินสิทธิที่จะคัดค้านเพราะเหตุที่คู่พิพาทนั้นได้ตั้งหรือมีส่วนร่วมในการตั้งอนุญาโตตุลาการ และในการคัดค้านว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำการเกินขอบเขตอำนาจ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งต้องยกขึ้นว่ากล่าวในทันทีที่เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่ในกรณีที่คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาเห็นว่าการที่ล่าช้านั้นมีเหตุสมควร คณะ อนุญาโตตุลาการอาจอนุญาตให้คู่พิพาทยกขึ้นว่ากล่าวภายหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ก็ได้

คณะอนุญาโตตุลาการอาจวินิจฉัยขอบเขตอำนาจของตนโดยการวินิจฉัยชี้ ขาดเบื้องต้นหรือในคำชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทก็ได้ แต่ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาดเบื้องต้น ว่าคณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจพิจารณาเรื่องใด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาล ที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำชี้ขาด เบื้องต้นนั้นและในขณะที่คำร้องยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล คณะอนุญาโตตุลาการอาจ ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการและทำคำชี้ขาดต่อไปได้”

ซึ่งเห็นได้ว่ามาตรานี้เป็นการเปิดโอกาสให้คณะอนุญาโตตุลาการวินิจฉัย ขอบเขตอำนาจได้ด้วยตนเอง เพื่อประโยชน์ในกระบวนการพิจารณาให้เป็นไปด้วยความ รวดเร็ว เพราะหากนำเรื่องของขอบอำนาจไปเสนอให้ศาลวินิจฉัยอาจทำให้เกิดความล่าช้าใน กระบวนการพิจารณาได้

ศาลที่มีเขตอำนาจ

มาตรา ๙ บัญญัติว่า “ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่าง ประเทศกลาง หรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาค หรือศาลที่มี การพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการอยู่ในเขตศาลหรือศาลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ใน เขตศาล หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทซึ่งได้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการนั้น เป็นศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้”

ซึ่งมาตรา ๑ นี้ประเทศไทยได้กำหนดศาลที่มีอำนาจไว้อย่างชัดเจน ซึ่ง มาตรา ๑ นี้ก็คือเป็นมาตราที่มีความแตกต่างจากกฎหมายของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ ด้วย

วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกัน และให้มีโอกาสนำเสนอพยานหลักฐานและเสนอข้ออ้างข้อต่อสู้ของตนได้ตาม พุทธิการณ์แห่งข้อพิพาทนั้น

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันหรือกฎหมายมิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการพิจารณาใดๆ ได้ตามความเห็นสมควร อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการนี้ให้รวมถึงอำนาจวินิจฉัยในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐาน และการชี้แจงนำพยานหลักฐานทั้งปวงด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยพยานหลักฐานมาใช้โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๖ บัญญัติว่า “คู่พิพาทอาจตกลงกำหนดสถานที่ในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการไว้ก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดสถานที่โดยคำนึงถึงสภาพแห่งข้อพิพาท และความสะดวกของคู่พิพาท

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดสถานที่อื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งเพื่อดำเนินการปรึกษาหารือ เพื่อสืบพยานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญหรือคู่พิพาท หรือเพื่อตรวจสอบวัตถุ สถานที่ หรือเอกสารใดๆ ก็ได้

ซึ่งมาตรา 25-26 เป็นเรื่องที่อนุญาโตตุลาการต้องให้ความเสมอภาคแก่คู่กรณีทั้งสองฝ่ายอย่างเท่าเทียมกัน และคู่กรณีสามารถเลือกวิธีพิจารณา ภาษา และสถานที่ในกระบวนการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ และกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงไว้ให้อนุญาโตตุลาการดำเนินการพิจารณาไปตามสมควร ซึ่งสองมาตรานี้มีความคล้ายคลึงกับกฎหมายของประเทศมาเลเซีย

การผิดนัดและพิจารณาโดยขาดนัด

มาตรา 31 บัญญัติว่า “ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการ ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งยุติกระบวนการพิจารณา ถ้าคู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องไม่ยื่นข้อเรียกร้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

(๒) ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ถ้าคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ยื่นคำคัดค้าน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แต่ทั้งนี้ มิให้ถือว่าการไม่ยื่นคำคัดค้านดังกล่าวเป็นการยอมรับตามข้อเรียกร้องนั้น

(๓) ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาในวันนัดสืบพยานหรือนัดพิจารณาหรือไม่เสนอพยานหลักฐานใด ๆ และให้มีคำชี้ขาดต่อไป

ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจ ใ้ตัดสินตามที่เห็นสมควรก่อนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้รวมถึงเหตุที่ทำให้คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องขาดนัดยื่นคำคัดค้านหรือขาดนัดพิจารณาแล้วแต่กรณี”

ซึ่งมาตรา 31 นี้ได้กล่าวถึงกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการ ดำเนินการตามบทบัญญัติของมาตรา 31 ได้ ซึ่งมาตรานี้ก็เป็นไปในการทำงานเดียวกันกับกฎหมายของประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์

● การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๔๑ บัญญัติไว้ดังนี้ คำชี้ขาดผูกพันคู่กรณีไม่ว่าคำชี้ขาดนั้นจะเกิดขึ้นในประเทศใด แต่คำชี้ขาดนั้นจะบังคับต่อเมื่อได้ร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน 3 ปี และหากคำชี้ขาดทำขึ้นในต่างประเทศ ศาลที่มีเขตอำนาจมีคำพิพากษาตามคำชี้ขาดนั้นได้เมื่อคำชี้ขาดนั้นอยู่ในบังคับสนธิสัญญา อนุสัญญา หรือความตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศไทยเข้าเป็นภาคี และให้มีผลบังคับได้เท่าที่ประเทศยอมตนเข้าผูกพันเท่านั้น ซึ่งอนุสัญญาที่ว่าด้วยการยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ คือ “อนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1958”

การคัดค้านคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการ

มาตรา 40 ของประเทศไทยนั้น ถึงแม้ว่าจะมีเนื้อหาที่คล้ายคลึงกับประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์ แต่ก็มีส่วนเพิ่มเติมที่ว่า “ในการพิจารณาคำร้องให้เพิกถอนคำชี้ขาด ถ้าคู่พิพาทยื่นคำร้องและศาลพิจารณาเห็นว่ามิได้มีเหตุผลสมควร ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาอีกครั้งหนึ่งหรือ

ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควร เพื่อให้เหตุแห่งการเพิกถอนนั้นหมดสิ้นไป”

ซึ่งเป็นการเพิ่มเติมให้ศาลพิจารณาเหตุสมควรที่ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปได้ตามสมควร เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามสมควร เพื่อให้เหตุแห่งการเพิกถอนนั้นหมดสิ้นไป และไม่มีการกำหนดเรื่องการวางเงินประกันต่อศาลด้วยแต่อย่างใด

ทั้งนี้ จากการศึกษาพบว่าทั้งสามประเทศนั้นมีการรับข้อพิพาทที่คล้ายกัน เนื่องจากทั้งสามประเทศนั้นได้รับเอกราชมาโดยต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศ ค.ศ. 1958 มาเป็นแม่แบบในการร่างกฎหมายอนุญาโตตุลาการของแต่ละประเทศ ซึ่งทั้งสามประเทศนั้นมีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาระบบกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศตนเองเพื่อให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสากลและเป็นที่สนใจของนักลงทุนต่างชาติมากขึ้น แต่ถึงอย่างไรทั้งสามประเทศก็ยังมีบางมาตราที่แต่ละประเทศมีเนื้อหาที่แตกต่างกันไปตามที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

บทที่ 4

เปรียบเทียบการพัฒนาของศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้า ระหว่างประเทศ มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย

ทั้งมาเลเซีย สิงคโปร์และไทย ต่างการมีจุดหมายเดียวกันในการตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาท คือ ต้องการที่จะพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศตนเองให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสากล ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศเหล่านั้นได้รับการสนใจจากนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศมากขึ้น เพราะนักลงทุนมีความเชื่อมั่นในการระงับข้อพิพาททางธุรกิจระหว่างประเทศมากขึ้นด้วย

4.1 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในมาเลเซีย

ประเทศมาเลเซียได้ตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทขึ้น โดยใช้ชื่อว่าศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์(Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration) “KLRCA” โดยการสนับสนุนจากรัฐบาลมาเลเซีย ซึ่งมีจุดประสงค์ของการตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทนี้ขึ้นก็เพื่อส่งเสริมการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการให้แพร่หลายและได้รับการยอมรับมากขึ้นในกลุ่มนักลงทุน ซึ่งศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ “KLRCA” ก็ได้พยายามพัฒนาเพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการลงทุนในปัจจุบันด้วย อันจะเห็นได้จากการที่ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ “KLRCA” ได้มีการปรับปรุงแก้ไขกฎระเบียบอยู่ตลอดเวลา เช่น จาก Rules for Arbitration of the Regional Centre for Arbitration Kuala Lumpur 2003 มาเป็น Rules for Arbitration of the Regional Centre for Arbitration Kuala Lumpur 2008 ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ “KLRCA” ไม่ได้หยุดนิ่งที่จะพัฒนาศูนย์ระงับข้อพิพาทของประเทศตนให้มีศักยภาพและมีชื่อเสียงในการอนุญาโตตุลาของอาเซียนแต่อย่างใด

ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หลักของการตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ก็เพราะต้องการส่งเสริมให้มีการใช้การระงับข้อพิพาททางอื่นที่ไม่ใช่ทางศาลให้แพร่หลายในวงการธุรกิจมากขึ้น และรวมถึงต้องการให้การอนุญาโตตุลาการมีอิสระปราศจากการแทรกแซงของศาล อีกทั้งต้องการส่งเสริมให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์เป็นที่ยอมรับและมีชื่อเสียงในภูมิภาคอาเซียน

และการนี้รัฐบาลมาเลเซียได้ช่วยเงินเพื่อสนับสนุนศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ เพราะรัฐบาลมาเลเซียมีจุดประสงค์ในการส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ เนื่องจากหวังว่าจะใช้ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์เป็นศูนย์กลางในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศและการอนุญาโตตุลาการภายในประเทศ รวมถึงการเจรจาไกล่เกลี่ยและประนีประนอมต่างๆ ด้วย

4.1.1 ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ (Kuala Lumpur Regional Centre for Arbitration) “KLRCA” มีการระงับข้อพิพาทในหลายวิธี เช่น

4.1.1.1 การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการ (Arbitration)¹ คือ วิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างคู่พิพาทซึ่งอาจจะมีสองฝ่ายหรือมากกว่านั้นก็ได้ โดยการที่คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรือทั้งสองฝ่ายนำข้อพิพาทของตนเสนอต่ออนุญาโตตุลาการเพื่อให้อนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด (Award) และคำชี้ขาดอนุญาโตตุลาการนั้นย่อมมีผลผูกพันคู่กรณีเสมือนหนึ่งว่าเป็นคำพิพากษาของศาล โดยคณะอนุญาโตตุลาการนั้นได้มีหลักเกณฑ์ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาเพื่อวินิจฉัยชี้ขาดนั้นตามกฎหมายว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการและกระบวนการพิจารณาอนุญาโตตุลาการ ที่คู่พิพาทได้ตกลงไว้ก่อนหน้าแล้ว หรือตามที่อนุญาโตตุลาการเลือกใช้ในกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันไว้ หรือกำหนดเพิ่มเติมขึ้นจากกฎหมาย และ/หรือ ข้อบังคับ

4.1.1.2 การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท (Mediation)² คือ วิธีการระงับข้อพิพาทซึ่งมีบุคคลที่สามมาเป็นคนกลางในการเจรจาเพื่อให้ข้อพิพาทนั้นประสบความสำเร็จ โดยมีสิ่งสำคัญในการทำให้การไกล่เกลี่ยประสบความสำเร็จ คือ

1. ความต้องการที่จะให้ไกล่เกลี่ย
2. ความรับผิดชอบส่วนตัว
3. ความตั้งใจที่จะไม่ตกลงด้วย และ
4. ความตั้งใจที่จะตกลงด้วยการไกล่เกลี่ย

ทั้งนี้ผลที่ได้จากการไกล่เกลี่ย คือ คู่กรณีทั้งสองฝ่ายพอใจเกิดความพอใจในสิ่งที่ทั้งสองฝ่ายได้รับ

¹พิชัยศักดิ์ ทรยางกูร, พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ, (ม.ป.ท.: ม.ป.พ., 2540), 19.

² “เรื่องเดียวกัน”. 120

4.1.1.3 การประนอมข้อพิพาท (Conciliation)³ คือ วิธีการระงับข้อพิพาท ด้วยการให้บุคคลที่สามมีบทบาทในการเป็นคนกลางในการเจรจาเพื่อระงับข้อพิพาท โดยบุคคลที่สามจะทำความเห็นให้คู่พิพาทตัดสินใจ ถ้าเลือกก็ปฏิบัติตาม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นบุคคลที่คู่พิพาทเชื่อถือในเรื่องของความยุติธรรม

4.1.2 บทบาทหน้าที่ของศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์

ศูนย์การระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการระงับข้อพิพาท ดังนี้

1. ศูนย์การระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์มีหน้าที่ทำการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศและภายในประเทศ
2. ศูนย์การระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์มีบทบาทในการส่งเสริมการอนุญาโตตุลาการในทางการค้าระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน
3. ศูนย์การระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์มีบทบาทเป็นผู้แนะนำและเป็นตัวแทนให้คำปรึกษาแก่คู่สัญญาต่าง ๆ ที่จะเข้ามาปรึกษาเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ

4.1.3 กฎของศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ “KLRCA”

กฎเกณฑ์ต่าง ๆ สำหรับการอนุญาโตตุลาการ ของศูนย์สำหรับการอนุญาโตตุลาการประจำภาคพื้น กัวลาลัมเปอร์ (ต่อไปจะเรียกว่า “KLRCA”) คือ

กฎอนุญาโตตุลาการเฉพาะ

กฎที่ 1 – เนื้อหาทั่วไป

(1) เมื่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสัญญามีความเห็นพ้องกันเป็นลายลักษณ์อักษรว่าข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับสัญญาดังกล่าว จะต้องได้รับการแก้ไขหรือดำเนินการโดยอนุญาโตตุลาการเกี่ยวข้องกับกฎการทำอนุญาโตตุลาการของ KLRCA แล้ว ข้อพิพาทดังกล่าวก็จะได้รับการแก้ไขหรือดำเนินการโดยการทำอนุญาโตตุลาการที่สอดคล้องกับกฎ

³ “เรื่องเดียวกัน”. 43-44

อนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL (ซึ่งได้แสดงไว้ในส่วนที่ 2) ภายใต้การแก้ไขปรับปรุง และดัดแปลงที่เริ่มต้นจากในส่วนที่ 1 เรื่อง กฎอนุญาโตตุลาการเฉพาะ

(2) ส่วนที่ 1: กฎอนุญาโตตุลาการเฉพาะ และส่วนที่ 2: กฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL หลังจากนั้นจะอ้างอิงโดยเรียกรวม ๆ ว่า “กฎเหล่านี้”

(3) เมื่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันที่จะนำข้อพิพาทของพวกตนมาใช้กฎอนุญาโตตุลาการของ KLRCA จะอนุমানว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันว่าการทำอนุญาโตตุลาการจะต้องดำเนินการและจัดการโดย KLRCA ให้สอดคล้องกับกฎเหล่านี้

(4) กฎต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการทำอนุญาโตตุลาการจะต้องเป็นกฎที่ใช้ในขณะที่ทำอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่ว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะเห็นเป็นอย่างอื่น

(5) ในการดำเนินการเกี่ยวกับกฎเหล่านี้ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดหรือผู้อำนวยการของ KLRCA แล้วแต่กรณี จะต้องใช้ความบริสุทธิ์ยุติธรรมเป็นรายกรณีไปในการแก้ไขข้อพิพาท และต้องไม่เพียงแต่จะยึดความสอดคล้องทางเทคนิค หรือเนื้อหาอื่น ๆ แต่เพียงแง่มุมเดียวของกฎเหล่านี้เท่านั้น

กฎที่ 2 – การแจ้งให้ทราบ

(1) ผู้อ้างสิทธิ์จะต้องเสนอข้อมูลต่อผู้อำนวยการ KLRCA เป็นสำเนาของหนังสือแจ้งเพื่อการทำอนุญาโตตุลาการซึ่งรับทราบโดยผู้ตอบสนอง ก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินชี้ขาดในการทำอนุญาโตตุลาการ

(2) ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องส่งข้อมูลต่อผู้อำนวยการ KLRCA เป็นสำเนาของหนังสือแจ้งเตือนอื่นใด ซึ่งรวมถึงการแจ้งให้ทราบ การสื่อสาร หรือข้อเสนอใด ๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ก่อนที่จะมีการแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินชี้ขาดในการทำอนุญาโตตุลาการ

(3) หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันที่จะแต่งตั้งผู้มีอำนาจอื่นใดนอกเหนือจาก KLRCA จะต้องแจ้งให้ผู้อำนวยการ KLRCA ทราบชื่อของผู้มีอำนาจนั้น

(4) ข้อกำหนดด้านการจัดการในข้อย่อย (1) และ (2) ของกฎข้อนี้ จะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อวันที่เริ่มต้นของการทำอนุญาโตตุลาการ อนุมาณว่าวันที่เริ่มต้นของการทำอนุญาโตตุลาการคือวันที่เริ่มต้นที่สอดคล้องกับข้อตกลงของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือสอดคล้องกับกฎหมายที่เหมาะสมของการทำอนุญาโตตุลาการ

กฎที่ 3 – การเสนอชื่อแต่งตั้ง

(1) หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น หรือหากว่าผู้มีอำนาจที่ได้รับมอบหมายปฏิเสธ หรือไม่สามารถทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการได้ ให้ KLRCA ทำหน้าที่เป็นผู้อำนาจที่ได้รับการแต่งตั้ง

(2) ดังที่อ้างถึงในมาตรา 6 หรือ 7(3) ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL และกฎย่อยในข้อ (1) ของกฎนี้ KLRCA จะทำการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม หรืออนุญาโตตุลาการผู้ทำหน้าที่ชี้ขาด รายนามที่จะถูกสื่อสารโดย KLRCA ไปให้กับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนั้นจะต้องได้รับการพิจารณาจากผู้อำนาจ KLRCA เสียก่อน

(3) ดังที่อ้างถึงในมาตรา 7(2)(a) ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL และกฎย่อยในข้อ (1) ของกฎนี้ KLRCA จะต้องทำการแต่งตั้งผู้อนุญาโตตุลาการลำดับที่สอง ซึ่งผู้อำนาจ KLRCA จะเป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการลำดับที่สองนี้

(4) ดังที่อ้างถึงในมาตรา 7(1) ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL หากมีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการสามคน แต่ละฝ่ายจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคน จากนั้นอนุญาโตตุลาการทั้งสองคนจะเป็นผู้เลือกอนุญาโตตุลาการคนที่สาม เพื่อทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม หรืออนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจชี้ขาด จะยังไม่ถือว่าอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจชี้ขาดนี้ได้รับการแต่งตั้งแล้ว จนกว่าจะมีการยืนยันจากผู้อำนาจ KLRCA

กฎที่ 4 – สาธารณูปการต่าง ๆ

ผู้อำนาจ KLRCA จะต้องจัดหาให้มี หรือเตรียมการ สาธารณูปการและความช่วยเหลือต่าง ๆ สำหรับการปฏิบัติตามกระบวนการอนุญาโตตุลาการตามจำเป็นและสมควร จากการร้องขอของคณะอนุญาโตตุลาการหรือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ให้รวมถึง

การอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมต่อการจัดหาที่หนึ่งให้กับคณะอนุญาโตตุลาการ ความช่วยเหลือด้านเลขานุการ และการจัดหาความช่วยเหลือด้านการแปลต่าง ๆ

กฎที่ 5 – ถ้อยแถลง, บันทึก และหลักการโดยย่อ

(1) ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดส่งสำเนาของเอกสารต่าง ๆ ให้กับผู้อำนวยการ KLRCA ซึ่งประกอบไปด้วย ถ้อยแถลงข้อเรียกร้อง ถ้อยแถลงในการป้องกันตัว ข้อเรียกร้องขัดแย้ง และการป้องกันข้อเรียกร้องขัดแย้ง (ถ้ามี) และการแก้ไขใด ๆ ที่เกี่ยวข้องที่ฝ่ายต่าง ๆ ได้ส่งให้กับคณะอนุญาโตตุลาการ หากจะมีการส่งเอกสารเกี่ยวกับข้อเรียกร้องขัดแย้ง ก็ให้ถือว่ามี การปรับใช้กฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL ที่เกี่ยวข้อง กับข้อเรียกร้องขัดแย้งนั้น และการป้องกันข้อเรียกร้องขัดแย้ง โดยมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม โดยถือเสมือนว่าข้อเรียกร้องขัดแย้งคือถ้อยแถลงข้อเรียกร้อง และการป้องกันข้อเรียกร้องขัดแย้งคือถ้อยแถลงในการป้องกันตัว

(2) ภายในยี่สิบเอ็ดวันหลังจากได้ส่งเอกสารเกี่ยวกับถ้อยแถลงในการป้องกันตัว หรือการป้องกันข้อเรียกร้องขัดแย้งแล้วแต่กรณีให้กับคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว หากมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดเห็นว่าการป้องกันตัวดังกล่าวไม่มีเหตุอันควรต่อข้อเรียกร้อง หรือข้อเรียกร้องขัดแย้ง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อเรียกร้องเหล่านั้น ฝ่ายดังกล่าวจะต้องส่งคำร้องขอให้มีการตัดสินอย่างย่อ กับคณะอนุญาโตตุลาการและแจ้งให้อีกฝ่ายทราบด้วย คำร้องดังกล่าวจะต้องเป็นลายลักษณ์อักษรที่ตรวจพิสูจน์ข้อเท็จจริงตามคำร้อง หรือคำร้องคัดค้าน และระบุด้วยว่ามีความเชื่อใดที่เห็นว่าการป้องกันตัวจากข้อเรียกร้อง หรือข้อเรียกร้องขัดแย้ง หรือส่วนหนึ่งส่วนหนึ่งของข้อเรียกร้องเหล่านั้นไม่มีเหตุอันควร

(3) อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องทำการคัดค้านคำร้องดังกล่าว โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายในยี่สิบเอ็ดวันนับแต่วันที่มีการยื่นคำร้องและแสดงรายละเอียดต่อคณะอนุญาโตตุลาการ พร้อมทั้งแจ้งให้ฝ่ายที่ทำคำร้องทราบด้วย หลังจากนั้น ฝ่ายที่ทำคำร้องจะต้องส่งหนังสือให้กับคณะอนุญาโตตุลาการภายในสิบสี่วัน และแจ้งเป็นหนังสือให้อีกฝ่ายทราบ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องไม่ทำหนังสืออื่นใด ๆ และแจ้งให้อีกฝ่ายทราบ หากไม่ได้รับอนุญาตจากคณะอนุญาโตตุลาการ

(4) คณะอนุญาโตตุลาการอาจทำการพิจารณาโดยใช้วิธีการใด ๆ ก็ตาม ที่เห็นว่าเหมาะสม (รวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่กับการตรวจสอบไขว้ถึงความเหมาะสมของเอกสาร) และระหว่างการพิจารณา คณะอนุญาโตตุลาการอาจทำการตัดสินอย่างย่อ หรือยกคำร้องใด ๆ และ

อาจสั่งให้ทำการพิทักษ์ตามคำร้อง หรือคำร้องคัดค้าน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของคำร้องเหล่านี้ การตัดสินอย่างย่ออาจเกิดขึ้นในรูปแบบของการตัดสินที่สรุป การตัดสินระหว่างกาล หรือการตัดสินบางส่วนก็ได้

(5) คณะอนุญาโตตุลาการอาจตัดสินให้ขยายหรือลดระยะเวลาในการยื่นเอกสารและแจ้งให้อีกฝ่ายทราบตามกฎหมายข้อนี้ก็ได้

(6) หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นต้องกันเป็นอย่างอื่น อนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม หรืออนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจชี้ขาด จะต้องจัดทำบันทึกที่สมบูรณ์ทั้งหมดเกี่ยวกับจุดหมายโต้ตอบต่าง ๆ ระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะอนุญาโตตุลาการให้กับผู้อำนวยการ KLRCA เมื่อสิ้นสุดกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้โดยปราศจากเจตคติที่เอนเอียงใด ๆ ข้อกำหนดอื่นที่ไม่ได้แสดงไว้ในเนื้อหาของกฎนี้

กฎที่ 6 – คำตัดสินชี้ขาด

(1) คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้คำตัดสินสุดท้ายภายในระยะเวลาไม่เกินหกเดือน โดยระยะเวลาดังกล่าวให้นับเริ่มจากวันที่คณะอนุญาโตตุลาการได้รับถ้อยแถลงการณป้องกันตัวจากผู้ตอบสนองซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 19 ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL หรือในกรณีที่ผู้ตอบสนองไม่ส่งหนังสือดังกล่าวภายในกำหนด ให้นับจากวันที่คณะอนุญาโตตุลาการสั่งให้มีการต่อเนื่องในการพิจารณาคดีภายใต้มาตรา 28(1) ตามกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL หากเกิดกรณีที่สอดคล้องกับมาตรา 20 ตามกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL ซึ่งเกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงที่ได้รับอนุญาตจากคณะอนุญาโตตุลาการ ให้นับเริ่มระยะเวลาจากวันที่มีการอนุญาตให้เกิดการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดด้านเวลาดังกล่าวอาจมีการขยายได้โดยคณะอนุญาโตตุลาการตามความเห็นชอบของแต่ละฝ่าย หรือในกรณีที่ไม่มีความเห็นชอบร่วมกัน ก็ให้ทำการปรึกษาเรื่องระยะเวลานี้กับผู้อำนวยการ KLRCA

(2) คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องจัดส่งสำเนาคำตัดสินที่มีลายมือชื่อกำกับให้กับผู้อำนวยการ KLRCA ไม่ว่าคำตัดสินดังกล่าวจะเป็นคำตัดสินระหว่างกาล คำตัดสินจากการอภิปราย คำตัดสินบางส่วน หรือคำตัดสินขั้นสุดท้าย ผู้อำนวยการ KLRCA จะต้องให้ความช่วยเหลือทุกวิถีทางเพื่อให้เกิดการจัดส่งเอกสาร หรือลงทะเบียนในคำตัดสินดังกล่าว เช่นเดียวกับที่จำเป็นในการให้คำตัดสินตามกฎหมายของมาเลเซีย

กฎที่ 7 – ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ

(1) คำว่า “ต้นทุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ” ที่ระบุในมาตรา 38 ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL ให้หมายรวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจริงอย่างสมเหตุสมผลโดย KLRCA ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทำอนุญาโตตุลาการและค่าธรรมเนียมในการบริหารจัดการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

(2) สาธารณูปการต่าง ๆ ที่จัดหาไว้โดย KLRCA จะมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามหลักเกณฑ์ของค่าใช้จ่ายที่เทียบเคียงกันได้

(3) ค่าธรรมเนียมในการบริหารจัดการของ KLRCA อาจจะมีการกำหนดไว้แน่นอนโดยผู้อำนวยการ KLRCA ซึ่งสอดคล้องกับภาคผนวก B (สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) เรื่อง ต้นทุนค่าใช้จ่ายของการทำอนุญาโตตุลาการ หรือตามภาคผนวก B1 (เป็นสกุลเงินริงกิต)

(4) ในการกำหนดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ในการทำอนุญาโตตุลาการ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องปรึกษากับผู้อำนวยการ KLRCA ผู้อำนวยการ KLRCA ต้องยินดีให้คำปรึกษากับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องก่อนให้คำปรึกษากับคณะอนุญาโตตุลาการ ผู้อำนวยการ KLRCA โดยการปรึกษากับคณะอนุญาโตตุลาการและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะเป็นผู้กำหนดเกณฑ์ในการคำนวณค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับตารางค่าธรรมเนียมในภาคผนวก A (สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐ) หรือภาคผนวก A1 (สกุลเงินริงกิต) ไม่ว่าจะมาก่อนการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือทันทีที่มีการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการแล้วอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ โดยหลักทั่วไปแล้ว สกุลเงินดอลลาร์สหรัฐที่ใช้ในภาคผนวก A นั้นมีไว้สำหรับคณะอนุญาโตตุลาการที่เกิดรายการข้ามพรมแดนประเทศ หรือมีไว้สำหรับฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรืออนุญาโตตุลาการท่านใดที่อาศัยอยู่นอกประเทศมาเลเซีย หรือเป็นอนุญาโตตุลาการที่ชุมชนอนุญาโตตุลาการเห็นว่าทำหน้าที่เกี่ยวข้องในระดับนานาชาติ ในขณะที่สกุลเงินริงกิตที่ใช้ในภาคผนวก A1 นั้นมีไว้สำหรับอนุญาโตตุลาการประเภทหรือชนิดที่เหลือทั้งหมด ผู้อำนวยการ KLRCA ต้องเป็นผู้ตัดสินใจเลือกว่าจะใช้ตารางค่าธรรมเนียมใดให้เหมาะสมกับการทำอนุญาโตตุลาการ โดยการตัดสินใจดังกล่าวถือเป็นอันสิ้นสุด และเป็นบทสรุป และต้องผูกพันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

(5) ค่าธรรมเนียมในการทำอนุญาโตตุลาการ และค่าธรรมเนียมบริหารจัดการของ KLRCA ที่เป็นกรณีพิเศษ ไม่ปกติ หรือคาดไม่ถึง อาจจะมีการปรับเปลี่ยนได้ตามดุลพินิจของผู้อำนวยการ KLRCA

(6) เพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณจำนวนข้อพิพาท ค่าของข้อเรียกร้อง คัดค้านใด ๆ และ/หรือ การหักล้างใด ๆ จะถูกนับเป็นจำนวนข้อเรียกร้องทั้งหมด

(7) ในกรณีที่ข้อเรียกร้อง หรือข้อเรียกร้องคัดค้านไม่ได้ระบุจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง KLRCA โดยการปรึกษาร่วมกับคณะอนุญาโตตุลาการและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะทำหน้าที่ระบุมูลค่าของข้อเรียกร้องหรือข้อเรียกร้องคัดค้านที่เหมาะสม ทั้งนี้เพื่อวัตถุประสงค์ในการคำนวณค่าธรรมเนียมการทำอนุญาโตตุลาการและค่าธรรมเนียมบริหารจัดการของ KLRCA

(8) หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องได้มอบหมายให้ผู้อำนวยการอื่นใด นอกเหนือจาก KLRCA ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการ ค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของผู้อำนวยการที่ได้รับการแต่งตั้งนั้นจะต้องกำหนดขึ้นโดยผู้อำนวยการ KLRCA โดยปรึกษาร่วมกับผู้อำนวยการที่ได้รับการแต่งตั้งดังกล่าว

กฎที่ 8 – เงินมัดจำต่าง ๆ

ให้ใช้หลักเกณฑ์ต่าง ๆ ด้านล่างนี้ แทนมาตรา 41 ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL

(1) ผู้อำนวยการ KLRCA จะต้องเตรียมจัดทำประมาณการต้นทุนค่าใช้จ่ายในการทำอนุญาโตตุลาการ และอาจขอให้แต่ละฝ่ายจ่ายเงินมัดจำเป็นจำนวนเท่ากันเป็นการล่วงหน้าตามสัดส่วนของต้นทุนค่าใช้จ่ายเหล่านั้น

(2) ระหว่างกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ผู้อำนวยการ KLRCA อาจขอให้แต่ละฝ่ายจ่ายเงินมัดจำเพิ่มเติมก็ได้

(3) หากว่าจำนวนเงินมัดจำไม่ได้รับชำระเต็มจำนวนภายในสามสิบวัน หลังจากการได้รับคำขอให้จ่ายชำระ ผู้อำนวยการ KLRCA จะต้องทำการแจ้งข้อให้แต่ละฝ่ายทราบเพื่อให้ฝ่ายนั้นหรืออีกฝ่ายหนึ่งทำการชำระตามที่กำหนด หากว่าการจ่ายชำระดังกล่าวยังไม่ได้รับอีก คณะอนุญาโตตุลาการหลังจากปรึกษากับ KLRCA แล้ว อาจสั่งระงับไว้ หรือยุติกระบวนการอนุญาโตตุลาการก็ได้

(4) ผู้อำนวยการ KLRCA จะต้องติดตามการชำระเงินตามกระบวนการอนุญาโตตุลาการเป็นลำดับ หรือติดตามชำระตามการประกาศคำตัดสิน หรือใช้วิธีการร่วมกันทั้ง

ติดตามเงินมัดจำกับรายจ่ายใด ๆ ที่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่ายของการทำอนุญาโตตุลาการ ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมในการทำอนุญาโตตุลาการด้วย

(5) หลังจากได้มีคำตัดสินแล้ว ผู้อำนวยการ KLRCA จะต้องแสดงยอดเงินมัดจำคงเหลือที่ได้ให้กับแต่ละฝ่าย และจ่ายคืนในส่วนที่ยังไม่ได้ใช้ไปให้กับแต่ละฝ่ายด้วย

กฎที่ 9 – การประนีประนอม / การไกล่เกลี่ย ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

เมื่อแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องเห็นว่าข้อพิพาทนั้น ๆ สามารถประนีประนอม/ไกล่เกลี่ยกันได้ ตามกฎการประนีประนอม/ไกล่เกลี่ยของ KLRCA และฝ่ายต่าง ๆ กลับไม่สามารถตกลงกันได้ ต่อมาจึงนำเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการตามกฎหมายเหล่านี้ ดังนี้แล้วให้ค่าธรรมเนียมในการบริหารจัดการกึ่งหนึ่งที่ต้องจ่ายให้กับ KLRCA เป็นค่าประนีประนอม หรือค่าไกล่เกลี่ยคิดเป็นค่าบริหารจัดการสำหรับการประนีประนอมยอมความ

กฎที่ 10 – การรักษาความลับ

คณะอนุญาโตตุลาการและฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องรักษาความลับเกี่ยวกับเรื่องราวทั้งหมดที่เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ การรักษาความลับดังกล่าวครอบคลุมถึงเรื่องคำตัดสินด้วย ยกเว้นว่าจำเป็นต้องมีการเปิดเผยคำตัดสินดังกล่าวเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการและบังคับใช้กฎหมาย

กฎที่ 11 – การไม่มีภาระผูกพัน

ทั้ง KLRCA และคณะอนุญาโตตุลาการไม่มีภาระผูกพันใด ๆ ต่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำหรับการกระทำใด ๆ หรือละเว้นการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนการอนุญาโตตุลาการนี้

กฎที่ 12 – การถือว่าเป็นการให้ร้าย

ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและคณะอนุญาโตตุลาการเห็นพ้องกันว่าถ้อยแถลงหรือข้อผูกมัดต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม หรือทางวาจาที่เกิดขึ้นในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ไม่ถือเป็น หรือริเริ่ม หรือแสดงว่าเป็นการกระทำใด ๆ เพื่อการหมิ่นประมาท การประณาม การทำลายชื่อเสียง หรือการแสดงความไม่พอใจอื่นใด

กฎที่ 13 – การไม่สอดคล้อง

โดยปราศจากเจตคติที่เอนเอียงต่อหลักการในมาตรา 30 ของกฎอนุญาโตตุลาการของ UNCITRAL หากไม่สอดคล้องกับกฎในข้อ 2, 4, 5, 6, 7 ในส่วนที่ 1 ของกฎเหล่านี้ จะไม่ส่งผลกระทบต่อความชอบธรรม หรือการใช้ได้ตามกฎหมายของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือคำตัดสินที่เกี่ยวข้อง หากการไม่สอดคล้องที่เกิดขึ้นเหล่านี้ไม่ใช่การตัดสินที่ผิดพลาด

สำหรับวิธีการดำเนินกระบวนการพิจารณาระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการนั้น คู่กรณีสามารถเลือกบุคคลที่จะมาเป็นอนุญาโตตุลาการเองได้ภายใต้หลักเกณฑ์ของกฎหมาย อย่างไรก็ตามคู่กรณีสามารถร้องขอให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ เป็นผู้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการแทนได้ เพราะทางศูนย์ได้จัดเตรียมกลุ่มคณะบุคคลชาวต่างชาติซึ่งเป็นผู้ที่เชี่ยวชาญในเรื่องที่พิพาทในด้านต่าง ๆ และเป็นผู้มีประสบการณ์ในเรื่องการอนุญาโตตุลาการเป็นอย่างดี รวมไปถึงการบังคับตามคำชี้ขาด โดยคำชี้ขาดที่ได้ทำขึ้นในประเทศมาเลเซีย สามารถนำไปบังคับตามคำชี้ขาดได้ในหลายประเทศที่ได้เข้าร่วมเป็นภาคีกับอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ. 1958 และอีกประการหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งคือ ทนายความต่างชาติไม่ต้องห้ามในการเข้าร่วมดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการที่จัดขึ้นโดยศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์⁴

ดังนั้น จากการศึกษาจึงเห็นได้ว่าศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์นั้น เป็นศูนย์ระงับข้อพิพาทที่มีความอิสระปราศจากการแทรกแซงจากศาลมาเลเซีย และ แยกตัวอิสระไม่ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน หรือองค์กรใดของรัฐบาลมาเลเซียด้วย อีกทั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทกรุงกัวลาลัมเปอร์ยังมีบุคคลที่เป็นอนุญาโตตุลาการที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญในด้านต่าง ๆ มากมายที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ

4.2 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในสิงคโปร์

ประเทศสิงคโปร์นั้นได้ตั้งศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (SIAC) ขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการไกล่เกลี่ยและระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศโดยอนุญาโตตุลาการ ซึ่งศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ (SIAC) นี้ ได้มีการพัฒนาระบบมาโดยตลอด อีกทั้งได้มีการพัฒนาระเบียบที่นำมาใช้บังคับด้วย คือ ระเบียบอนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ(SIAC) ฉบับแก้ไข 1 กันยายน 1991 , ระเบียบ

⁴ แหล่งที่มา <http://www.rcakl.org.my>

อนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ(SIAC) แก้ไขฉบับ 22 ตุลาคม 1997 , ระเบียบอนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ(SIAC) ฉบับแก้ไข 1 กันยายน 2002 และปัจจุบันได้มีการแก้ไขระเบียบอนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ(SIAC) (ฉบับแก้ไขปรับปรุงครั้งที่ 31 กรกฎาคม 2007)

ทั้งนี้ศูนย์ระงับข้อพิพาทประเทศสิงคโปร์ “SIAC” ได้อยู่ภายใต้สังกัดจากองค์กรที่ควบคุมดูแลของ The Singapore Academy of Law (SAL) ซึ่งเป็นองค์กรที่ก่อตั้งขึ้นเพื่อสร้างความยุติธรรมให้กับการแข่งขันในด้านการแสวงหาประโยชน์ของสมาชิกต่อสาธารณะชน แต่องค์กรนี้ไม่ได้มีลักษณะที่แสวงหากำไรหรือธุรกิจแต่อย่างใด แต่กลับเป็นแหล่งข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนทั่วไปใช้บริการทางด้านกฎหมายและรวมถึงการรักษาผลประโยชน์ให้แก่ประชาชน โดยศูนย์ระงับข้อพิพาทประเทศสิงคโปร์ “SIAC” นั้นมีความเป็นอิสระไม่ต้องขึ้นตรงกับหน่วยงานของรัฐบาลสิงคโปร์ และเป็นองค์กรที่แยกออกจากศูนย์ไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของสิงคโปร์ด้วย

4.2.1 วัตถุประสงค์ของการก่อตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสิงคโปร์ (Singapore International Arbitration Center) “SIAC”

1. เพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารสำหรับการระงับข้อพิพาทแก่นักธุรกิจทั้งในและนอกประเทศ และรวมถึงให้มีการพัฒนาที่ดีทางด้านธุรกิจการเงินด้วย
2. เพื่อเป็นการสนับสนุนการอนุญาโตตุลาการเป็นทางเลือกอีกทางหนึ่งในการพิจารณาคดีในการระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ
3. เพื่อให้มีการพัฒนาเกี่ยวกับการรวมตัวของอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์และรวมถึงผู้ที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายด้วย
4. เพื่อพัฒนาให้สิงคโปร์เป็นศูนย์กลางระงับข้อพิพาทในการอนุญาโตตุลาการและรวมถึงการศูนย์กลางการให้บริการด้านกฎหมายที่มีชื่อเสียงในระดับอาเซียน

4.2.2 ศูนย์ระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศสิงคโปร์(Singapore International Arbitration Center) “SIAC”

ประเทศสิงคโปร์เป็นประเทศที่มีความมั่นคงทางการเงินและการค้าอย่างมาก จึงเป็นสาเหตุให้สิงคโปร์ตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาททั้งภายในและภายนอกประเทศขึ้น โดยใช้ชื่อว่า SIAC ซึ่งถือว่าเป็นการก้าวสู่ศูนย์กลางการลงทุนทางธุรกิจที่สมบูรณ์แบบที่สุดของสิงคโปร์ ซึ่ง

สิงคโปร์คิดว่า การที่ตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาทจะเป็นอีกหนึ่งปัจจัยในการดึงดูดนักลงทุนให้มาลงทุนในสิงคโปร์ โดยสิงคโปร์ได้พิจารณาจากความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเมือง รวมถึงเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ดีของสิงคโปร์ด้วย ทั้งนี้ศูนย์ระงับข้อพิพาทของสิงคโปร์ได้จัดให้มีผู้เชี่ยวชาญพร้อมให้คำแนะนำอยู่จำนวนมาก อีกทั้งยังมีความชำนาญในด้านของภาษาอังกฤษเป็นอย่างมาก ประกอบกับพื้นเดิมคนสิงคโปร์ก็ได้รับการสนทนาที่เป็นภาษาจีนด้วย จึงทำให้สิงคโปร์ได้เปรียบในด้านของภาษามากกว่าชาติอื่น ๆ ในอาเซียนด้วย

แต่ถึงแม้ว่า สิงคโปร์จะได้มีการปรับปรุงกฎหมายการลงทุนเพื่อให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพมากขึ้น แต่นักลงทุนหรือนักธุรกิจก็ยังคงตระหนักถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการลงทุนหรือการค้าในธุรกิจระหว่างประเทศอยู่ ซึ่งนักธุรกิจมีความเห็นว่าการที่จะนำเงินมาลงทุนในประเทศใดนั้นก็จะต้องศึกษาและเลือกประเทศที่มีความเป็นธรรมและมีสภาพเศรษฐกิจและการเมืองที่ดีด้วย

ซึ่งนักลงทุนส่วนใหญ่จะพิจารณาในเรื่องของความไม่เป็นธรรมจากหลายปัจจัย เช่น ประสิทธิภาพในการพิจารณาตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ ความเป็นธรรมของกฎหมายภายในประเทศ (Country Legal Risk) และการบังคับใช้กฎหมายตามข้อตกลงอนุญาโตตุลาการ รวมถึงค่าใช้จ่ายที่เป็นธรรมที่สุดด้วย

- **ประสิทธิภาพในการพิจารณา (Efficiency)** เนื่องจากปัจจุบันมีการเจริญเติบโตของการค้าทางด่านระหว่างประเทศเป็นจำนวนมากจึงจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญและชำนาญเฉพาะด้านหรือเฉพาะสาขาเป็นผู้มาทำการชี้ขาดข้อพิพาท ดังนั้นในการบังคับให้พิจารณาตามข้อตกลงของอนุญาโตตุลาการนั้น จึงจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีความชำนาญเป็นพิเศษและมีความเป็นธรรม เพื่อประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นได้ รวมถึงเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ทุกฝ่ายว่าหากเกิดข้อพิพาทแล้วสถาบันอนุญาโตตุลาการนั้นจะมีความชำนาญและเป็นธรรมในการชี้ขาดข้อพิพาทอย่างแน่นอน

อีกทั้ง ปัญหาค่าใช้จ่ายต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากมีความจำเป็นต้องไประงับข้อพิพาทในประเทศที่สาม และหากปรากฏว่าประเทศนั้นขาดองค์กรที่มีมาตรฐานที่เหมาะสม และยังขาดระบบกฎหมายที่เอื้อแก่การอนุญาโตตุลาการ ยิ่งจะส่งผลให้ไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายได้ เนื่องจากเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าค่าใช้จ่ายในการอนุญาโตตุลาการนั้นมีราคาค่อนข้างแพง

- ความเสี่ยงของกฎหมายภายในประเทศ (Country legal Risk)

โดยทั่วไปอนุญาตตุลาการเป็นกระบวนการที่เกิดจากการแสดงเจตจำนงของคู่สัญญาที่จะให้บุคคลที่สามเป็นผู้มีอำนาจตัดสินข้อโต้แย้ง จึงจะเห็นได้ว่าอำนาจการตัดสินใจอยู่ที่คู่สัญญาในการเลือกใช้กระบวนการอนุญาตตุลาการ แต่ในทางปฏิบัติของการอนุญาตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศนั้นไม่อาจเป็นไปได้ในทุกกรณี โดยเฉพาะประเทศที่มีองค์ประกอบอื่นเข้ามาเกี่ยวข้อง ซึ่งจะทำให้องค์ประกอบเหล่านั้นเป็นตัววัดความเหมาะสมของประเทศนั้นว่าเหมาะสมมากน้อยเพียงใดที่จะใช้ประเทศนั้นเป็นเวทีระงับข้อพิพาท โดยมีองค์ประกอบหลักดังนี้

1. ศาลในประเทศนั้น เข้ามาแทรกแซงการทำงานอำนาจของอนุญาตตุลาการมากน้อยเพียงใด หรือสนับสนุน ช่วยเหลือการอนุญาตตุลาการในระดับใด
2. ประเทศนั้นได้เป็นภาคีในอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ.1985 หรือไม่ หากมีการต้องบังคับใช้คำชี้ขาดในประเทศนั้น
3. มีนักกฎหมาย หรือ สถาบันที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านอนุญาตตุลาการหรือไม่ พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนการอนุญาตตุลาการในประเทศนั้นหรือไม่
4. สถาบันหรือหน่วยงาน เกี่ยวกับการอนุญาตตุลาการการมีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใด
5. มีความโปร่งใสในกระบวนการการอนุญาตตุลาการ หรือมีความโปร่งใสในการทำงานทุกขั้นตอนของศาลหรือไม่

ทั้งนี้ จุดที่ชี้ให้เห็นชัดที่สุดของความเสี่ยงทางกฎหมายภายในประเทศ คือ นักธุรกิจระหว่างประเทศอาจจะกำหนดมาตรการที่อาจจะช่วยให้เกิดความเหมาะสมในการแก้ไขปัญหาข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยนักธุรกิจจะพยายามหาประเทศที่มีการยอมรับด้านอนุญาตตุลาการเพื่อลดความเสี่ยงลง อีกทั้งสังเกตว่าประเทศนั้นมีการยอมรับตามอนุสัญญากรุงนิวยอร์ก ค.ศ.1985 หรือไม่

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าสิงคโปร์พยายามแก้ไขจุดบกพร่องต่างเพื่อให้ศูนย์ระงับข้อพิพาทมีประสิทธิภาพและมีศักยภาพที่ดี เพื่อให้นักลงทุนให้ความสนใจและเลือกใช้บริการด้านกฎหมายในการระงับข้อพิพาทมากขึ้นด้วย ซึ่งสิงคโปร์ได้เปรียบในหลายๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านกฎหมาย ภาษา หรือแม้แต่ภูมิศาสตร์ที่เป็นเมืองท่าสำคัญซึ่งเป็นจุดติดต่อด้านการค้าระหว่างประเทศของนักธุรกิจจำนวนมาก ตลอดจนความรวดเร็วประหยัดเวลา ทั้งหมดเป็นสาเหตุให้นักธุรกิจเกิดความมั่นใจในประสิทธิภาพของการระงับข้อพิพาท โดยจะส่งผลให้นักธุรกิจสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้โดยไม่หยุดชะงัก

4.3 ประเด็นที่นักธุรกิจวิเคราะห์ในการเลือกใช้ศูนย์ระงับข้อพิพาทสิงคโปร์ ดังนี้

4.3.1 ความรวดเร็วในการดำเนินการระงับข้อพิพาท

สถาบันอนุญาโตตุลาการสิงคโปร์ (SIAC) ได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับเวลาในการดำเนินการระงับข้อพิพาทมาก อันจะเห็นได้จากการระงับข้อพิพาทในสิงคโปร์นั้นจะใช้เวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งทำคำชี้ขาดประมาณ 6 – 9 เดือน และคำชี้ขาดนั้นสามารถบังคับได้ภายใน 90 วัน โดยเริ่มนับจากการเริ่มกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ ระดับแรก เป็นการทบทวนและแก้ไขประเด็นในระหว่างพิจารณา และลำดับที่สอง ระดับคำสั่งในกระบวนการศาล โดย SIAC Rules กำหนดให้มีการทบทวนและแก้ไข ดังต่อไปนี้

- คำร้องของคดี (The Statement of Case) จะต้องใส่ให้แก่กันพร้อมกับหมายการอนุญาโตตุลาการโดยในคำร้องนั้นจะมีข้อเท็จจริง กฎหมายที่จะต้องใช้ประเด็นพิพาท และสำเนาเอกสารประกอบอื่นๆ ของผู้เรียกร้องด้วย
- ประธานของศูนย์ SIAC จะตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดียว กรณีที่คู่สัญญาตกลงไม่ได้ภายใน 7 วัน หลังจากรับหมายการอนุญาโตตุลาการ และคำให้การของผู้ตอบโต้
- คำให้การจะต้องส่งภายใน 14 วัน นับจากรับหนังสืออนุญาโตตุลาการและคำฟ้องคดีและในคำให้การจะต้องแจ้งข้อเท็จจริง หรือกฎหมายการยอมรับหรือปฏิเสธที่ผู้เรียกร้องอ้างมาด้วย พร้อมทั้งกฎหมายที่ใช้กับประเด็นกรณีนี้ด้วย
- ข้อเรียกร้องทุกๆ ข้อจะต้องส่งมาพร้อมคำให้การเช่นเดียวกับคำฟ้อง
- คู่สัญญาอาจเปลี่ยนแปลงหลักฐานพยานใดๆ และรายงานผู้เชี่ยวชาญได้เฉพาะไม่เกิน 7 วัน ก่อนส่งพยาน
- คู่สัญญาอาจจะยื่นเปลี่ยนกฎหมายที่ใช้โดยทำเป็นหนังสือได้ใน 7 วันก่อนวันส่งพยาน
- และการรับฟังพยานจะต้องทำใน 21 วัน นับแต่ได้ส่งคำให้การ(หรือวันที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด เช่น ในกรณีที่มีหมายสำหรับชี้แจงประเด็นอื่นๆ)
- การรับฟังพยานจะต้องไม่เกิน 3 วัน
- ถ้าไม่มีการตกลงอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องทำคำชี้ขาดเป็นหนังสือพร้อมกับเหตุผลภายใน 14 วัน หลังจากสืบพยานหรือ 90 วันนับจากวันเริ่มต้นการอนุญาโตตุลาการ หรือก่อนหน้านั้น
- คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องทำหมายของกระบวนการอนุญาโตตุลาการโดยเป็นหนังสือโต้ตอบมิฉะนั้นคณะอนุญาโตตุลาการอาจจะประชุมทางโทรศัพท์ได้ในประเด็นกระบวนการพิจารณา

- คณะอนุญาโตตุลาการอาจจะเป็นผู้เสนอแนะให้ในกรณี que เห็นว่า เป็นวิธีที่เป็นประโยชน์แก่การอนุญาโตตุลาการ เช่น ใช้วิดีโอเทป เอกสารประกอบต่าง ๆ ใช้โทรศัพท์ และการประชุมต่างสถานที่โดยเครื่องมือสื่อสารต่าง ๆ⁵

4.3.2 ด้านกฎหมาย

ประเทศสิงคโปร์นั้นได้เป็นศูนย์กลางด้านการแลกเปลี่ยนสินค้า เป็นผู้นำด้านการค้า การเงิน และด้านอื่น ๆ อีกมากมายด้วย เพราะสิงคโปร์มีที่ตั้งที่ถือได้ว่าเป็นเมืองท่าสำคัญทางการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นสาเหตุให้สิงคโปร์ต้องมีการพัฒนาด้านรูปแบบโครงสร้างทางกฎหมายให้ทันต่อยุคแห่งการแข่งขันด้านการค้าด้วย เพื่อสร้างความมั่นคงต่อสภาพเศรษฐกิจอันเป็นเหตุจูงใจแก่นักลงทุน ด้วยเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้สิงคโปร์ได้เป็นประเทศศูนย์กลางการบริการด้านกฎหมายให้กับนักธุรกิจทั้งหลาย ๆ ประเทศ

ประกอบกับระบบกฎหมายที่มีความชัดเจนในด้านคำจำกัดความต่าง ๆ ในด้านพาณิชย์ และความรวดเร็วในการระงับข้อพิพาทรวมถึงการบังคับหลักประกันก็มีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่งซึ่งในศูนย์ SIAC ของสิงคโปร์นั้นจัดเป็นศูนย์กลางความร่วมมือจากหลายหน่วยงานอันถือเป็นการดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น มีเจ้าหน้าที่ให้ความช่วยเหลือด้านต่าง ๆ บริการห้องสมุด การแปลเอกสาร และพร้อมด้านการธนาคาร การสื่อสารต่าง ๆ ตลอดจนค่าธรรมเนียมที่มีอัตราค่าธรรมเนียมของอนุญาโตตุลาการที่ต่ำสุดในโลก

จึงถือได้ว่าศูนย์ SIAC ของสิงคโปร์ นำเอาจุดเด่นของสถาบันอนุญาโตตุลาการต่าง ๆ ทั่วโลกมารวมไว้ในสถาบันนี้ เพื่อที่จะผลักดันให้สิงคโปร์เป็นศูนย์ระงับข้อพิพาทในการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง

4.3.3 ด้านภาษา

สิงคโปร์ถือเป็นประเทศที่มีการวางแผนทางด้านภาษามานาน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ภาษาของคนต่างชาติที่อาศัยอยู่ในสิงคโปร์ เช่น มาเลเซีย จีน เป็นต้น เนื่องจากในอดีตสิงคโปร์ใช้ภาษาจีนในการติดต่อทางการค้าจำนวนมาก แต่สิงคโปร์ถือว่าภาษาจีนเป็นภาษาระดับต่ำ ดังนั้น สิงคโปร์จึงใช้ภาษาอังกฤษ เพราะถือว่าเป็นภาษาระดับสูง

⁵แหล่งที่มา http://www.siac.org.sg/a_mlcinfo.htm

ที่ใช้ติดต่อกับต่างชาติในระดับสากลมากกว่า จึงเป็นสาเหตุให้สิงคโปร์ได้เปรียบในการติดต่อ สันทนาการกับนักลงทุนต่างชาติมากกว่าประเทศอื่นในเอเชีย

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ (SIAC) มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วด้วยเหตุผลหลายประการ เช่น ภาษา โครงสร้างกฎหมาย ความเหมาะสมของพื้นที่ตั้งที่เหมาะสมแก่การติดต่อธุรกิจระหว่างประเทศ ตลอดจนความรวดเร็วในการ พิจารณาและการบังคับตามคำชี้ขาด จึงเป็นสาเหตุให้สถาบันอนุญาโตตุลาการสิงคโปร์ (SIAC) มีศักยภาพและได้รับการยอมรับจากนักลงทุนระหว่างประเทศมากขึ้น

4.4 ศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศในประเทศไทย

ประเทศไทยเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ได้มีการตั้งสถาบันอนุญาโตตุลาการ ขึ้นตั้งแต่ พ.ศ. 2533 เดิมใช้ชื่อว่า สำนักงานอนุญาโตตุลาการ เป็นหน่วยงานระดับกอง สังกัดสำนักงาน ส่งเสริมงานตุลาการ กระทรวงยุติธรรม ต่อมาเมื่อมีการแยกศาลยุติธรรมออกจากกระทรวง ยุติธรรม ตั้งแต่วันที่ 20 สิงหาคม 2543 โดยศาลยุติธรรมมีประธานศาลฎีกาเป็นผู้นำของศาล ยุติธรรม และมีเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้บริหารสำนักงานศาลยุติธรรม ซึ่งเป็น หน่วยงานราชการอิสระ มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้ในปัจจุบันสถาบันอนุญาโตตุลาการ เป็น กลุ่มงานสังกัดอยู่ในสำนักกระงับข้อพิพาท⁶ ซึ่งสำนักงานนี้จะประกอบด้วยคณะกรรมการ 17 คน ทั้งจากภาครัฐบาลและเอกชน ซึ่งทางภาครัฐบาลนั้นประกอบด้วยปลัดกระทรวงยุติธรรมเป็น ประธานและกรรมการอื่น ๆ ซึ่งเป็นตัวแทนจากกรมบังคับคดี กรมอัยการ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงการคลัง กระทรวงพาณิชย์ ส่วนทางภาคเอกชนก็มาจากสภาหอการค้า สภา ทนายความ สภาอุตสาหกรรม และสมาคมธนาคารไทยเป็นต้น⁷ โดยบุคคลดังกล่าวเป็นเพียงที่ บริक्षाเท่านั้น ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นบุคคลที่มีความชำนาญในเรื่องที่พิพาทที่ได้ ลงทะเบียนกับสถาบันแล้วเท่านั้น

4.4.1 ข้อเสนอแนะในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ

ในการให้คำปรึกษาและความเห็นเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการพิจารณา ช้ันอนุญาโตตุลาการแก่หน่วยงานราชการ หน่วยงานเอกชน และประชาชนทั่วไป ผู้ให้คำปรึกษา ควรทราบข้อมูล และภาพรวมของการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ดังนี้

⁶ สถาบันอนุญาโตตุลาการ กระทรวงยุติธรรม

⁷ นิตยสาร ผู้จัดการ (เมษายน 2533)

นอกจากการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการเจรจาต่อรอง การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และการดำเนินการทางศาลแล้ว ยังมีการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการอีกทางหนึ่ง ที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายสามารถที่จะดำเนินการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นได้ แต่การระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อคู่สัญญามีการตกลงที่จะมอบข้อพิพาทที่เกิดขึ้นระหว่างกันให้บุคคลที่สาม หรือที่เรียกว่า "อนุญาโตตุลาการ" เป็นผู้ตัดสินชี้ขาด การระงับข้อพิพาททางการค้าโดยวิธีอนุญาโตตุลาการอาจกระทำได้ตั้งแต่เมื่อมีข้อพิพาทเกิดขึ้น โดยผู้คัดค้านยังมีได้ฟ้องคดีต่อศาลหรืออาจกระทำได้แม้ในขณะที่ข้อพิพาทเป็นคดีในศาลแล้วหรืออาจดำเนินการโดยสถาบันอนุญาโตตุลาการที่คู่พิพาทตกลงกันใช้บริการ ทำให้การอนุญาโตตุลาการสามารถแบ่งได้เป็นหลายประเภทโดย อาจแบ่งตามขั้นตอนในการระงับข้อพิพาทว่าเป็นคดีอยู่ในศาล หรือแบ่งตามวิธีการระงับข้อพิพาทว่าดำเนินการ⁸

4.4.2 วิธีพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ

การดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการนั้น ต้องเป็นไปตามที่คู่พิพาทตกลงกำหนดไว้ หากในเรื่องใดที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงไว้ หรือไม่สามารถหาข้อสรุปได้จึงต้องดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนดไว้⁹ ซึ่งกฎหมายไว้ในเรื่องต่อไปนี้

4.4.2.1 อำนาจของอนุญาโตตุลาการ

ในการกำหนดกระบวนการพิจารณาหรือขั้นตอนต่าง ๆ ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาได้เสมอ เว้นแต่ คู่พิพาทจะได้กำหนดรายละเอียดในเรื่องนั้น ๆ ไว้โดยเฉพาะ

4.4.2.2 หลักในการดำเนินกระบวนการพิจารณา

การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการมีลักษณะคล้ายคลึงกับการพิจารณาของศาล ดังนั้น หลักประการสำคัญที่อนุญาโตตุลาการจะต้องคำนึงถึงในการดำเนินกระบวนการพิจารณา คือ จะต้องให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเท่าเทียมกันนอกจากนั้น หลักอีกประการหนึ่งที่กำหนดไว้ คือ อนุญาโตตุลาการต้องให้คู่พิพาทสืบพยานหลักฐานและเสนอข้ออ้างข้อต่อสู้ของตนได้ตามพฤติกรรมแห่งข้อพิพาทและคณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดให้คู่พิพาทนำเสนอเฉพาะพยานหลักฐานเท่าที่จำเป็นเมื่อพิจารณาถึง "พฤติการณ์แห่ง

⁸ <http://lawyongyuthrs.blogspot.com> (วารสารสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานศาลยุติธรรม ฉบับวันอาทิตย์ที่ 10 พฤษภาคม 2552)

⁹ แหล่งที่มา <http://www.panyathai.or.th>

ข้อพิพาท” นั้น มีฉะนั้น อาจจะเป็นช่องทางให้คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดประวิงการดำเนินการไปได้ และทำให้ต้องเสียเวลาและเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป

4.4.2.3 การกำหนดสถานที่

คู่พิพาทอาจจะกำหนดสถานที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรืออาจจะตกลงกันในภายหลังเมื่อเกิดข้อพิพาทขึ้นแล้วก็ได้ แต่หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันไว้หรือไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้ คณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจตามที่กฎหมายกำหนดที่จะกำหนดสถานที่ดำเนินกระบวนการพิจารณาเองได้ โดยคณะอนุญาโตตุลาการจำเป็นต้องคำนึงถึงสภาพแห่งข้อพิพาทและความสะดวกของคู่พิพาทด้วย

4.4.2.4 การกำหนดภาษา

คู่พิพาทอาจจะตกลงกำหนด “ภาษา” ที่จะใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการก็ได้ โดยปกติคู่พิพาทมักจะกำหนดภาษาที่ใช้ในการติดต่อสื่อสารเป็นประจำระหว่างคู่พิพาทเป็นภาษาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ แต่หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกำหนดภาษาที่ใช้ หรือไม่สามารถหาข้อสรุปร่วมกันได้กฎหมายให้อนุญาโตตุลาการมีอำนาจกำหนดภาษาที่จะใช้ได้

4.4.2.5 กรณีการทำข้อเรียกร้องและคำคัดค้าน

การทำข้อเรียกร้อง หรือคำคัดค้านในระหว่างการพิจารณาฝ่ายที่เรียกร้องให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดให้อีกฝ่ายต้องทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือต้องชำระเงินจำนวนหนึ่งจะต้องยื่นเอกสารที่เรียกว่า “ข้อเรียกร้อง” หรือ “คำเสนอพิพาท” ต่อคณะอนุญาโตตุลาการภายในระยะเวลาที่คู่พิพาทกำหนด ซึ่งข้อเรียกร้องต้องระบุข้อเท็จจริงที่ตนใช้สนับสนุนข้อเรียกร้องของตนในประเด็นที่พิพาทกัน

และคำขอบังคับที่ตนยื่นเอกสารฉบับหนึ่งที่เรียกว่า “คำคัดค้าน” ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับข้อต่อสู้ของตนว่ามีประเด็นใดบ้างที่ตนประสงค์จะได้แย้งข้ออ้างของอีกฝ่ายหนึ่ง โดยกำหนดระยะเวลาในการยื่นคำคัดค้านก็ใช้หลักเดียวกับกรณีของข้อเรียกร้องคือต้องยื่นภายในระยะเวลาที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดการสืบพยานหลักฐานในชั้นอนุญาโตตุลาการ ไม่มีกฎหมายบังคับว่าจะต้องทำในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งโดยเฉพาะ

และกรณีที่คู่พิพาทฝ่ายที่ต้องการจะเรียกร้องให้อีกฝ่ายต้องทำการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือต้องชำระเงินให้จำนวนหนึ่ง ไม่ยื่นเอกสาร ข้อเรียกร้อง ตามที่กล่าวถึงแล้วกำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการต้องมีคำสั่งยุติกระบวนการพิจารณาทันทีโดยถือเป็นการขาดนัดยื่นข้อเรียกร้อง

คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจตามกฎหมายที่จะทำการไต่สวนกรณีที่เกิดขึ้นได้ว่ามีเหตุอันสมควรอย่างหนึ่งอย่างใดที่ทำให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นขาดนัดหรือไม่ และคณะอนุญาโตตุลาการย่อมมีอำนาจดำเนินการต่างๆ ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ได้

4.4.2.6 การสืบพยาน

หากคู่พิพาทไม่ได้ตกลงกำหนดวิธีการสืบพยานหลักฐานไว้ โดยเฉพาะ คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจที่จะกำหนดรูปแบบการนำสืบพยานหลักฐานได้ตามกฎหมายการขาดนัด

4.4.3 คณะอนุญาโตตุลาการ

คณะอนุญาโตตุลาการจะเป็นผู้ทำการพิจารณาและชี้ขาดข้อพิพาท ซึ่งในสถาบันอนุญาโตตุลาการของไทยนั้น จะเป็นอดีตผู้พิพากษา อดีตพนักงานอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ทนายความผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ ที่ตัวแทนของแต่ละสถาบันส่งชื่อเข้ามาขึ้นทะเบียนไว้กับสำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

แต่ในการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาท คู่กรณีจะเป็นผู้เลือกคณะอนุญาโตตุลาการด้วยตัวเอง ฝ่ายละไม่น้อยกว่า 3 คน ซึ่งก็เหมือนกับคู่กรณีมีสิทธิที่จะเลือกผู้พิพากษาของตนเอง ซึ่งหากคู่กรณีแต่ละฝ่ายไม่พอใจผู้พิพากษาที่อีกฝ่ายหนึ่งเลือก ก็สามารถจะคัดค้านขอให้มีการเลือกใหม่ได้จนกว่าคู่กรณีจะยอมรับด้วยกันทั้งสองฝ่าย

ถือว่าคณะอนุญาโตตุลาการจะมีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่พิพาทซึ่งคู่พิพาทได้เลือกสรรแล้ว แต่บางครั้งอาจเกิดประเด็นที่พิพาทหลายประเด็น และคณะอนุญาโตตุลาการอาจจะไม่มีความรู้เชี่ยวชาญในบางประเด็น คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจตามกฎหมายที่จะแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญขึ้นอีกคนหนึ่งหรือหลายคนก็ได้ เพื่อให้ความเห็นต่อคณะอนุญาโตตุลาการในประเด็นนั้น

4.4.4 ประเด็นที่คณะอนุญาโตตุลาการต้องวินิจฉัยชี้ขาด

เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความเห็นต่อคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเสนอความเห็นด้วยวาจาหรือเป็นลายลักษณ์อักษร คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมีสิทธิตามกฎหมายที่จะร้องขอให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นมาให้ข้อเท็จจริงด้วยวาจาอีกครั้งเพื่อให้คู่พิพาททั้งสองฝ่ายได้มีโอกาสซักถามผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ได้ หรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจเห็นสมควรเรียกผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อเท็จจริงเพิ่มเติมด้วยวาจาเพื่อให้คู่พิพาทได้มีโอกาสซักถามเพื่อความโปร่งใสในการวินิจฉัยชี้ขาด หากคู่พิพาทได้เคยตกลงกันไว้อย่างอื่นให้ถือเอาเฉพาะความเห็นเป็นหนังสือผู้เชี่ยวชาญที่คณะอนุญาโตตุลาการแต่งตั้งในการพิจารณา ซึ่งคู่พิพาทและคณะอนุญาโตตุลาการย่อมไม่มีอำนาจที่จะเรียกให้ ผู้เชี่ยวชาญมาให้ข้อเท็จจริงด้วยวาจาและซักถามอีกกำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ออกหมายเรียกพยานหรือคำสั่งเรียกเอกสาร คู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจยื่นคำร้องดังกล่าวก็ได้หากคู่พิพาทนั้นได้รับความยินยอมจากคณะอนุญาโตตุลาการ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีสิทธิคัดค้านการดำเนินการกระบวนการพิจารณาที่ไม่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยการคัดค้านต้องดำเนินการภายในเวลาที่คู่พิพาทได้กำหนดไว้หรือภายในเวลาอันควร ถ้าไม่คัดค้านตามเวลาดังกล่าวกฎหมายให้ถือว่าคู่พิพาทอีกฝ่ายได้สละสิทธิในการคัดค้านแต่ถ้ากรณีที่มีการคัดค้านไม่เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนซึ่งคู่พิพาทไม่สามารถตกลงกันได้ คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งไม่ต้องดำเนินการคัดค้านภายในเวลาที่กำหนดได้ เพราะผลของกระบวนการพิจารณานั้นเป็นการไม่ชอบด้วยกฎหมาย คู่พิพาทอีกฝ่ายอาจจะยกข้อที่ขัดต่อกฎหมายขึ้นอ้างภายหลังเมื่อใดก็ได้ในการส่งเอกสารในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ คู่พิพาทอาจตกลงกำหนดสถานที่และวิธีการขั้นตอนสำหรับส่งเอกสารต่าง ๆ ในกระบวนการอนุญาโตตุลาการก็ได้ แต่หากคู่พิพาทได้มีการตกลงกำหนดสถานที่และวิธีการส่งเอกสารไว้โดยเฉพาะ การส่งเอกสารอาจทำได้ดังนี้

- (1) ส่งให้แก่ตัวบุคคลที่ระบุไว้เป็นผู้รับเอกสารนั่นเอง
- (2) ส่งไปยังสำนักงาน ภูมิลำเนา หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของบุคคลที่ระบุไว้เป็นผู้รับเอกสาร หรือ
- (3) ในกรณีไม่ปรากฏที่อยู่ตาม (2) และได้ทำการสืบหาที่อยู่ตามสมควรแล้ว ให้ส่งไปยังภูมิลำเนาสุดท้ายที่ทราบ และให้ส่งลงทะเบียนไปรษณีย์ตอบรับ¹⁰

¹⁰ แหล่งที่มา <http://www.panyathai.or.th>

ดังนั้นผู้เขียนจึงสรุปได้ว่าทั้งสามประเทศนี้ถึงแม้ว่าจะมีที่มาของกฎหมายจากที่เดียวกัน แต่ทั้งสามประเทศนั้น ก็ได้มีการแก้ไขปรับปรุงเพื่อให้สามารถงานได้ดีกับประเทศตน อีกทั้ง แต่ละประเทศก็ได้มีวิธีการบริหารจัดการองค์กรที่แตกต่างกันด้วย รวมถึงนโยบายในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการด้วย ซึ่งจากเนื้อหาข้างต้นผู้เขียนเห็นว่าประเทศสิงคโปร์ มีข้อได้เปรียบและมีวิธีการดำเนินการจัดการกับสถาบันอนุญาโตตุลาการได้อย่างดีกว่าประเทศมาเลเซีย และประเทศไทย ด้วยเพราะสิงคโปร์ได้เปรียบในด้านภาษา ประกอบกับสิงคโปร์มีระบบการจัดการที่ดีและรวดเร็วกว่าอีกสองประเทศและสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ (SIAC) นั้น มีความเป็นอิสระ คือไม่ขึ้นกับศาล ซึ่งเป็นจุดที่แสดงให้เห็นถึงลงทุนเห็นว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์ (SIAC) ปราศจากการแทรกแซงจากศาลโดยสิ้นเชิง และสิงคโปร์ปัจจัยหลักในการพัฒนาหลายประการ เช่น การมีรัฐบาลที่มีเสถียรภาพ และกฎหมายที่เข้มแข็ง รวมถึงการสนับสนุนผู้ประกอบการวิชาชีพด้านอนุญาโตตุลาการในรูปแบบของการจัดหาที่ปรึกษาและการหาผู้มาเป็นอนุญาโตตุลาการจากทั่วโลก และที่สำคัญปัจจุบันสิงคโปร์ได้มีการอนุญาตให้ทนายความต่างชาติมีอิสระในการทำอนุญาโตตุลาการในประเทศสิงคโปร์

ซึ่งต่างกับสถาบันอนุญาโตตุลาการของไทยกับมาเลเซียที่ไม่ให้สิทธิทนายความต่างชาติเข้ามาทำการอนุญาโตตุลาการในประเทศได้ ประกอบกับปัจจุบันประเทศไทยขาดความมั่นคงในระบบรัฐบาล อันเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ต่างชาติมองว่าประเทศเป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจและการเมืองไม่มั่นคงเพราะไม่มีความมั่นคง และยิ่งกว่านั้นปัจจุบันประเทศไทยได้มีการยื่นเพื่อขอให้แก้ไขมาตรา 15 ของพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสัญญาระหว่างรัฐกับเอกชน ให้ไม่สามารถนำมาขึ้นสู่การระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการได้แต่ต้องนำไปขึ้นต่อศาลปกครองเท่านั้น ยิ่งทำให้ต่างชาติมองว่าระบบศาลของไทยต้องการที่เข้ามาแทรกแซงอำนาจของอนุญาโตตุลาการด้วย และประเทศไทยก็มีข้อด้อยอีกประการหนึ่งคือ ประเทศไทยขาดบุคลากรที่ไม่มีความชำนาญในด้านของภาษาและขาดการจัดการด้าน Web Site ขององค์กรที่ดี จึงเป็นสาเหตุให้สถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยไม่ได้รับการยอมรับจากต่างชาติเท่าที่ควร และสำหรับประเทศมาเลเซียนั้นมีการพัฒนาแต่ก็ยังไม่พียงน้อยกว่าสิงคโปร์มาก อาจด้วยในเรื่องของภาษาและระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนสภาพพื้นที่ตั้งไม่เหมาะแก่การค้าในเชิงพาณิชย์ระหว่างประเทศด้วย ซึ่งสิงคโปร์มีจุดนี้ที่เป็นจุดได้เปรียบกว่าประเทศมาเลเซียกับประเทศไทย และมาเลเซียกับไทยก็ยังคงขาดคณะอนุญาโตตุลาการที่ชำนาญอย่างสิงคโปร์ที่ยอมรับคณะอนุญาโตตุลาการจากสถาบันอื่น ๆ ทั่วโลกด้วย

อีกทั้งในอนาคตสิงคโปร์กำลังนำตนเข้าสู่การแก้ไขปัญหาคอพิทาระหว่างประเทศในธุรกิจน้ำมันและก๊าซ เนื่องจาก SIAC ได้เข้าร่วมในการประชุมเกี่ยวกับการตัดสินชี้ขาดกรณีพิพาทในธุรกิจน้ำมันและก๊าซระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 26-27 ตุลาคม 2552 ที่ผ่านมาด้วย อันเป็นอีกจุดหนึ่งที่ทำให้เห็นว่า SIAC มีการพัฒนาเพื่อก้าวสู่ระดับสากลในเรื่องการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่สำคัญ อย่างที่ประเทศไทยกับมาเลเซียไม่ได้ปฏิบัติ

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ด้วยนักธุรกิจและนักลงทุนระหว่างประเทศส่วนใหญ่ นิยมมาใช้วิธีการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการกันมากขึ้น เนื่องจากการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการนั้นรวดเร็วว่าการนำข้อพิพาทขึ้นสู่ศาล อีกทั้งคู่กรณียังสามารถรักษาความสัมพันธ์ทางธุรกิจได้ตลอดจนยังสามารถรักษาความลับทางธุรกิจได้เป็นอย่างดี ซึ่งการระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการคู่สัญญาสามารถตกลงที่จะเลือกกฎหมายที่ใช้ในกระบวนการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ ภาษาที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา ตลอดจนวิธีการดำเนินกระบวนการพิจารณาและรวมถึงคณะอนุญาโตตุลาการที่เป็นผู้พิจารณาและทำคำชี้ขาดด้วย

ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการเป็นการระงับข้อพิพาทที่ทำให้คู่พิพาททั้งสองฝ่ายสมประโยชน์และเป็นไปตามเงื่อนไขที่คู่พิพาทต้องการมากที่สุด จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ปัจจุบันนักธุรกิจและนักลงทุนต่างชาติเลือกใช้การระงับข้อพิพาทโดยการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศมากขึ้น เพราะเป็นการระงับข้อพิพาทที่รวดเร็วและยุติธรรม อีกทั้งเป็นการระงับข้อพิพาทโดยผู้เชี่ยวชาญในกรณีนั้นๆ ซึ่งเหมาะแก่ธุรกิจการค้าระหว่างประเทศอย่างยิ่ง เนื่องจากต้องการความรวดเร็วและเป็นธรรม เพื่อให้ธุรกิจดำเนินต่อไปได้อย่างไม่หยุดชะงักและไม่ทำให้ต้องมีปัญหาด้านความสัมพันธ์อันดีทางธุรกิจด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้นจึงเป็นสาเหตุให้ทั้งมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย ต่างก็พยายามที่จะพัฒนากฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศตนให้มีประสิทธิภาพและทันต่อระบบธุรกิจระหว่างประเทศในปัจจุบัน เพราะถึงแม้ว่าทั้งสามประเทศจะใช้กฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 มาเป็นแม่แบบในการร่างกฎหมายอนุญาโตตุลาการ แต่ทั้งสามประเทศก็ไม่ได้รับมาทั้งหมด เพราะทั้งสามประเทศต่างก็นำกฎหมายต้นแบบนั้นมาปรับใช้กับกฎหมายภายในของประเทศตนด้วย อีกทั้ง ทั้งสามประเทศต่างก็มีการพัฒนาศูนย์ระงับข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของตนที่แตกต่างกัน แต่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน คือ ต้องการที่จะพัฒนาให้สามารถทำงานได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากที่สุด โดยใช้เวลาในกระบวนการอนุญาโตตุลาการให้น้อยที่สุด ซึ่งจุดนี้เองที่

ถือว่าทั้งสามประเทศมีจุดประสงค์เดียวกันในการตั้งศูนย์ระงับข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศ

แต่ในความต้องการของทั้งสามประเทศที่จะพัฒนาระบบกฎหมายอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศของประเทศตนเองให้มีมาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของสากล และทัดเทียมกับประเทศอื่นในอาเซียนได้ ตลอดจนรวมถึงการพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการของประเทศตนเองเพื่อเป็นที่ยอมรับของนักธุรกิจและนักลงทุนระหว่างประเทศได้นั้นไม่ใช่เรื่องที่ย่างยาก ซึ่งเป็นจุดที่ทั้งสามประเทศต้องแสดงให้เห็นนาประเทศเห็นว่า ศูนย์ระงับข้อพิพาทของตนนั้นมีข้อดีและมีความรวดเร็ว เป็นธรรม และมีอนุญาโตตุลาการที่มีความชำนาญกว่าศูนย์ระงับข้อพิพาทของประเทศอื่นอย่างไรนั่นเอง

ดังนั้น จากที่ผู้เขียนได้ศึกษาเปรียบเทียบระบบอนุญาโตตุลาการทางการค้าระหว่างประเทศประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย นั้นพบว่า ทั้งสามประเทศต่างมีระบบอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศที่แตกต่างกัน ถึงแม้ว่าจะมีการรับกฎหมายต้นแบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ค.ศ. 1985 มาเป็นแม่แบบในการร่างกฎหมายภายในว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศของตนก็ตาม แต่การรับกฎหมายต้นแบบมานั้นเป็นเพียงการการรับมาเพียงบางมาตราเท่านั้น แต่สาเหตุหลักที่ทำให้ทั้งสามประเทศมีระบบอนุญาโตตุลาการที่แตกต่างกันที่ผู้เขียนเห็นได้ชัดเจนที่สุดก็คือ ระยะเวลาในกระบวนการพิจารณาตั้งแต่เริ่มยื่นคำร้อง จนกระทั่งคณะอนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาด และผู้เชี่ยวชาญที่มาเป็นคณะอนุญาโตตุลาการ ทั้งนี้ผู้เขียนเห็นว่าประเทศที่ประสบความสำเร็จมากที่สุดในระบบบริหารจัดการของสถาบันอนุญาโตตุลาการอันถือได้ว่าเป็นสถาบันที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศมาก และมีจำนวนคดีที่เข้าสู่สถาบันมากขึ้นเรื่อยๆ คือ ประเทศสิงคโปร์ และรองลงมาคือประเทศมาเลเซีย และท้ายที่สุดคือประเทศไทย ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าประเทศไทยควรจะศึกษานำเอาการบริหารจัดการภายในสถาบันของประเทศสิงคโปร์และมาเลเซียมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทย ซึ่งสาเหตุหนึ่งที่เห็นได้ชัดคือ สิงคโปร์มีจำนวนอนุญาโตตุลาการจากหลายประเทศที่มีความชำนาญอยู่ในสถาบัน อีกทั้งประเทศสิงคโปร์นั้นได้มีการวางแผนที่สามารถสื่อให้นักลงทุนที่จะนำคดีขึ้นสู่สถาบันของ SIAC นั้น เห็นได้ว่าจะใช้ระยะเวลาเพียง 3 เดือน เท่านั้นระงับข้อพิพาทแต่ละกรณี ซึ่งประเทศมาเลเซียยังใช้ระยะเวลาถึง 6 เดือน อีกทั้งสิงคโปร์มีการใช้ภาษาที่ดีกว่าประเทศไทยและมาเลเซีย เพราะพื้นฐานเดิมสิงคโปร์นั้นใช้ภาษาจีนในการสนทนา และต่อมาก็จะเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งนักลงทุนทางด้านการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันมักจะมีการติดต่อค้าขายกับประเทศจีนเป็นจำนวนมาก จึงเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้สิงคโปร์ก้าวไปไกลกว่าประเทศอื่นๆในอาเซียนในด้านของสถาบันอนุญาโตตุลาการ ดังนั้นหากประเทศไทยสามารถพัฒนาและบริหารจัดการภายใน

สถาบันอนุญาโตตุลาการได้ดีเทียบเท่าสิงคโปร์และมีจำนวนอนุญาโตตุลาการที่มาจากหลายประเทศ โดยคัดสรรเฉพาะบุคคลที่มีความชำนาญเฉพาะด้านจริง ๆ และมีบุคลากรที่มีความชำนาญทางด้านภาษา โดยสามารถพูดได้หลายภาษาไม่ว่าจะเป็น จีน อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมัน เป็นต้น ผู้เขียนเชื่อว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยจะต้องได้รับการยอมรับจากนานาประเทศ พร้อมทั้งได้รับความเชื่อมั่นจากนักลงทุน และ นักธุรกิจระหว่างประเทศที่จะเลือกใช้สถาบันอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศของไทยโดยไม่ลังเลและปราศจากข้อกังวลอย่างแน่นอน

5.2 บทเสนอแนะ

จากการศึกษาในเรื่องนี้ผู้เขียนมีความเห็นว่าระบบอนุญาโตตุลาการของมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทยนั้น มีความแตกต่างกัน ถึงแม้ว่าทั้งสามประเทศจะมีที่มาของบทบัญญัติของกฎหมายอนุญาโตตุลาการจากที่เดียวกัน ตลอดจนรวมถึงกระบวนการในเรื่องของ ความรวดเร็ว ค่าใช้จ่าย ภาษาในการสื่อสาร ความชำนาญของอนุญาโตตุลาการ และความเป็นอิสระของตัวอนุญาโตตุลาการและสถาบันด้วย เนื่องจากนักลงทุนต่างชาตินั้นต้องการความชอบธรรมและที่พึ่งที่สามารถเชื่อถือได้ว่าปราศจากการแทรกแซงจากศาล หรือ บุคคลภายนอก หรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งหากเกิดการแทรกแซงจากหน่วยงานเหล่านี้ย่อมส่งผลให้ไม่ได้รับความยุติธรรมอย่างที่ควรจะเป็น ซึ่งจุดนี้ถือเป็นสาระสำคัญมากสำหรับสถาบันอนุญาโตตุลาการที่จะก้าวสู่การยอมรับในระดับสากลได้

ทั้งนี้ก็มีอีกหลายประการที่ประเทศไทยไม่ได้ให้ความสำคัญมากนักจนอาจเป็นสาเหตุให้ต่างชาติไม่มีความไว้วางใจที่จะนำข้อพิพาทของตนมาใช้ในการพิจารณาด้วยการอนุญาโตตุลาการของสถาบันอนุญาโตตุลาการไทย เช่น ภาษา ผู้เชี่ยวชาญที่จะมาเป็นอนุญาโตตุลาการ ความรวดเร็วในกระบวนการพิจารณา เป็นต้น แต่ถึงอย่างไรประเทศไทยก็มีจุดที่สามารถจะแสดงต่อนักลงทุนได้ว่าประเทศไทยมีความโปร่งใสและปราศจากการแทรกแซงจากหน่วยงานของรัฐได้ คือประเทศไทยได้แยกสัญญาทางปกครองที่มีลักษณะที่เป็นสัญญาระหว่างรัฐ กับ เอกชน ให้สามารถนำข้อพิพาทลักษณะดังกล่าวขึ้นสู่สถาบันอนุญาโตตุลาการได้อย่างเต็มที่โดยปราศจากการแทรกแซงจากศาล และปราศจากข้ออ้างจากหน่วยงานรัฐที่ว่าปัญหาเกี่ยวกับข้อกฎหมายทางปกครองนั้นเป็นข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยที่จะต้องระงับหรือพิจารณาโดยศาลปกครองเท่านั้น คู่สัญญาไม่มีอำนาจที่จะนำข้อพิพาทดังกล่าวไประงับด้วยการอนุญาโตตุลาการได้ เพราะในปัจจุบันความพยายามของเจ้าหน้าที่ของรัฐที่จะนำคดีทางปกครองกลับไปขึ้นศาลปกครองเท่านั้นเป็นอันตกไปแล้ว ซึ่งถือเป็นข่าวดีสำหรับประเทศไทยที่จะแสดงให้เห็นนานาประเทศเห็นว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของประเทศไทยสามารถ

พิจารณาทำคำชี้ขาดได้อย่างโปร่งใสโดยปราศจากการแทรกแซงจากศาล และหน่วยงานของรัฐ
อย่างเห็นได้ชัดเจน

อีกทั้ง ผู้เขียนเสนอให้ประเทศไทยนำจุดด้อยของระบบอนุญาโตตุลาการของสิงคโปร์
และมาเลเซียมาเป็นแบบอย่างในการพัฒนาระบบของอนุญาโตตุลาการของไทยให้ทัดเทียมและ
ก้าวสู่สากล เพื่อให้นานาชาติที่มีศักยภาพในการลงทุนเชื่อมั่นระบบอนุญาโตตุลาการของ
ไทยมากขึ้น ตลอดจนประเทศไทยต้องมีการพัฒนาบุคคลที่มีเชี่ยวชาญพิเศษในทางการค้า
ระหว่างประเทศ และชำนาญได้ด้านของภาษาที่เป็นสากล ที่จะเข้ามาเป็นอนุญาโตตุลาการ
ของไทยเพิ่มขึ้น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นานาชาติว่าสถาบันอนุญาโตตุลาการของ
ประเทศไทยนั้นสามารถจะคงไว้ซึ่งความยุติธรรมและมีความชำนาญ รวดเร็ว ไม่แพ้สถาบัน
อนุญาโตตุลาการอื่นใดในอาเซียน

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- ดำรง ธรรมารักษ์. (2537). ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ. สำนัก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธารทิพย์ จงจักรพันธ์. (ม.ป.ป.). กฎหมายแม่แบบอนุญาโตตุลาการ. เอกสารประกอบการ
สัมมนาอนุญาโตตุลาการ. สถาบันอนุญาโตตุลาการ. สำนักงานระดับข้อพิพาท.
- พิชัยศักดิ์ ทรายงกูร. (2540). พจนานุกรมการอนุญาโตตุลาการ.
- ลัดดาวัลย์ อรุณขจรศักดิ์. (2543). ผลกระทบการรับกฎหมายต้นแบบว่าด้วย
อนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ 1985 ในสิงคโปร์.
วิทยานิพนธ์ปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชัย อริยะนนทกะ. (2540). การระงับข้อพิพาทที่เกิดจากสัญญาการค้าระหว่างประเทศ.
หนังสือดุลพินิจ. 44(3).
- วิวรรธน์ เจริญนาถ. (2541). พัฒนาการของความคิดบางเรื่องในการอนุญาโตตุลาการ
พาณิชย์ระหว่างประเทศ, วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สถาพร มีสะอาด. (2542). การอนุญาโตตุลาการที่ไม่ใช้กฎหมาย. วารสารกฎหมาย. คณะ
นิติศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 19(2).
- สุกัญญา เจริญวัฒนสุข. (2541). บทบาทศาลในการพัฒนาบทบัญญัติกฎหมายอาญาสาร
บัญญัติ. จาก http://www.tkc.go.th/thesis/abstract.asp?item_id=764
- เสาวนีย์ อัครโรจน์. ศาสตราจารย์. (2545). พบ.อนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2545 : ทางแก้
ใหม่ของอนุญาโตตุลาการในประเทศไทย?. วารสารนิติศาสตร์. 32(1 มีนาคม).
- หอการค้าและสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย. (ม.ป.ป.). วิวัฒนาการระบบอนุญาโตตุลาการ
ไทย 2. เอกสารประกอบการบรรยาย.

ภาษาอังกฤษ

- Amissah, R. (n.d.). The Autonomous Contract Reflecting the borderless electronic-
commercial environment in contracting. from [http://www.jus.uio.no/lm/the-
autonomous.contract.07.10.1997.amissah/doc.htm](http://www.jus.uio.no/lm/the-autonomous.contract.07.10.1997.amissah/doc.htm).
- Gerardi, M. (1995). Jumpstarting APEC in the Race to "Open Regionalism": A
proposal for the Multilateral Adoption of UNCITRAL's Model Law on

International Commercial Arbitration. **Northwestern Journal of International Law & Business**. 15(3).

Horayangkura, P. (1998). Cultural Aspects of Conciliation and Arbitration: Should there still be a "Center. **Apec Symposium 1998 : Alternative Mechanism for the Settlement of transnational Commercial Disputes**. The Arbitration Office, Ministry of Justice, Bangkok, Thailand. 27-28 April.

Locknie, H. (1994). The Acoption of the UNCITRAL Model Law on international commercial arbitration in Singapore. **Singapore Journal of Legal Studies**.

Sarcevic, P. (1989). **Essay on International Commercial Arbitration**. London: Graham & Trotman/martinus Nijhoff.

Sarcevic, P. & Christopher, R. D. (2000). Commercial Norms, Commercial Codes, and International Commercial Arbitration 2000. **Vanderbilt journal of Transnational Law**. 33(79).

Sandborg, D. (2003). Arbitration Law Reform in Asia : Ready for the 21st Century?. **CAA Arbitration Journal**. Vol.2.

UNCITRAL MODEL LAW on International Commercial Arbitration 1985. (n.d.) from <http://www.uncitral.org>.

ภาคผนวก

**ระเบียบอนุญาโตตุลาการของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ
ประจำสิงคโปร์
SIAC (ฉบับแก้ไขปรับปรุงครั้งที่ 3 1 กรกฎาคม 2007)**

1. ขอบเขตการนำไปใช้และการตีความ

1.1 เมื่อฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องกันว่าจะนำข้อพิพาทที่เกิดขึ้นเข้าสู่กระบวนการ SIAC เพื่อทำการตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักว่ากระบวนการในการดำเนินการและตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการนั้น จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในระเบียบนี้ หากมีกฎเกณฑ์ใดเหล่านี้ที่ขัดแย้งกับกฎหมายที่เหมาะสมซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการไม่อาจเพิกเฉยต่อกฎหมายดังกล่าวได้ ก็ให้ถือว่ากฎเกณฑ์ต่าง ๆ ในระเบียบฉบับนี้มีอำนาจเหนือกว่า

1.2 คำนิยามในระเบียบนี้

“คำตัดสินชี้ขาด” (Award) หมายถึง การตัดสินใจของอนุญาโตตุลาการที่ทำหน้าที่ชี้ขาดในเนื้อหาที่เกี่ยวกับข้อพิพาท ซึ่งหมายรวมถึง คำตัดสินระห่างกาล การอภิปราย คำตัดสินบางส่วน หรือคำตัดสินที่เป็นอันที่สุด

“ศูนย์” (Centre) หมายถึง ศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ประจำสิงคโปร์เป็นบริษัทหนึ่งที่ตั้งทะเบียนภายใต้พระราชบัญญัติบริษัทของสาธารณรัฐสิงคโปร์ ซึ่งเป็นบริษัทที่จำกัดความรับผิดชอบโดยการรับประกัน

“ประธาน” (Chairman) หมายถึง ประธานของศูนย์ฯ ซึ่งรวมถึงรองประธานของศูนย์ฯ ด้วย

“นายทะเบียน” (Registrar) หมายถึง นายทะเบียนของศูนย์ฯ และรวมถึงผู้ช่วยนายทะเบียนด้วย

“สรุปคำตัดสิน” (Summary Award) หมายถึง การให้การตัดสินดังที่อ้างถึงในหัวข้อที่ 3 ในรายละเอียด 1

“อนุญาโตตุลาการที่ทำหน้าที่ชี้ขาด” (Tribunal) หมายถึง อนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว หรือทั้งคณะอนุญาโตตุลาการซึ่งได้รับการแต่งตั้งมากกว่าหนึ่งคน

2. การแจ้งเตือน, การกำหนดระยะเวลา

2.1 สำหรับวัตถุประสงค์ของกฎเกณฑ์เหล่านี้ การแจ้งเตือน การสื่อสาร หรือ ข้อเสนอใดๆ จะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร การสื่อสารทางลายลักษณ์อักษรดังกล่าวจะต้องจัดส่ง หรือส่งมอบให้ทางไปรษณีย์จดทะเบียน หรือบริการพัสดุจดทะเบียน หรือถ่ายโอนโดยรูปแบบใดๆ ของการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ (ซึ่งรวมถึงการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์, โทรสาร, เทล็กซ์) หรือส่งมอบโดยวิธีการอื่นใดที่มีบันทึกการจัดส่งดังกล่าวไว้ด้วย อนุমানได้ว่าสิ่งที่ส่งไปพึงได้รับหากว่าเป็นการจัดส่งทางที่อยู่ส่วนตัว หรือเป็นการจัดส่งไปยังตำบลที่อยู่เป็นประจำ สถานที่ในการประกอบธุรกิจ หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ หากไม่ทราบที่อยู่เหล่านี้หลังจากได้พยายามตามสมควรแล้ว ก็ให้จัดส่งไปยังตำบลที่อยู่ที่เป็นที่พักอาศัย หรือสถานที่ในการประกอบธุรกิจที่รับทราบล่าสุด

2.2 การแจ้งเตือน การสื่อสาร หรือข้อเสนอต่าง ๆ อนุমানว่าจะพึงได้รับ ณ วันที่มีการส่งไปแล้ว

2.3 ในการคำนวณระยะเวลาใด ๆ ภายใต้กฎเกณฑ์ต่างๆ ในระเบียบฉบับนี้ ให้ถือว่าระยะเวลาดังกล่าวพึงเริ่มต้นนับ ณ วันที่หลังจากวันที่ได้รับการแจ้งเตือน การสื่อสาร หรือ ข้อเสนอ หากว่าวันสุดท้ายของระยะเวลาดังกล่าวเป็นวันหยุดราชการ ณ ตำบลที่อยู่ หรือ สถานที่ประกอบธุรกิจของผู้รับ ให้ขยายระยะเวลาดังกล่าวไปจนถึงวันแรกของการประกอบธุรกิจหลังจากนั้น ส่วนวันหยุดราชการที่เกิดขึ้นระหว่างระยะเวลาดังกล่าวให้นับรวมให้อยู่ในระยะเวลาดังกล่าวด้วย

2.4 ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องจัดส่งสารสนเทศต่างๆ ให้กับนายทะเบียนเป็นสำเนาของหนังสือแจ้งเตือน การสื่อสาร หรือข้อเสนอที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของอนุญาโตตุลาการ

3. หนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ

3.1 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เกี่ยวข้องหากต้องการที่จะริเริ่มในการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการ ("ผู้เรียกร้องสิทธิ") จะต้องจัดส่งสารสนเทศให้กับนายทะเบียนเป็นหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ ซึ่งจะต้องมีเนื้อหา หรือแนบเนื้อหาต่อไปนี้ด้วย:

- ก. ความต้องการที่จะทำให้ข้อพิพาทอยู่ในการพิจารณาของอนุญาโตตุลาการ
- ข. ชื่อ ที่อยู่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร และที่อยู่อิเล็กทรอนิกส์ (ถ้ามี) ของฝ่ายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอนุญาโตตุลาการ และตัวแทนของพวกเขา (ถ้ามี)

ค. การอ้างอิงถึงมูลเหตุให้มีอนุญาโตตุลาการ หรือข้อตกลงของอนุญาโตตุลาการที่แยกต่างหากออกมา ซึ่งเป็นตัวกระตุ้น พร้อมทั้งสำเนาของสิ่งเหล่านี้

ง. ข้อความย่อ ๆ ที่อธิบายถึงลักษณะและเหตุการณ์ต่าง ๆ ของข้อพิพาท โดยระบุถึงการเรียกร้องต่าง ๆ และถ้าเป็นไปได้ให้ระบุปริมาณของการเรียกร้องด้วย

จ. ข้อความแสดงเหตุการณ์ซึ่งแต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ที่เห็นชอบด้วยกัน ให้ดำเนินการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการหรือเกี่ยวกับผู้เรียกร้องสิทธิคนใดที่ต้องการเสนอให้มีคณะอนุญาโตตุลาการ

ฉ. คำยืนยันว่าสำเนาของหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการได้รวมเอาเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไว้ หรือเอกสารเหล่านั้นอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้จัดหา (“ผู้ตอบสนอง”)

ช. ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ซ. ข้อวิจารณ์เกี่ยวกับภาษาของอนุญาโตตุลาการ และ

ฅ. การจ่ายชำระค่าธรรมเนียมในการฟ้องร้องที่สำคัญ

3.2 หนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการยังต้องรวมเนื้อหาต่อไปนี้:

ก. ข้อเสนอเกี่ยวกับจำนวนของอนุญาโตตุลาการ หากว่าไม่ได้รับจำนวนดังกล่าวไว้ในข้อตกลงในการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการ

ข. รายชื่อผู้ที่มีสิทธิเป็นอนุญาโตตุลาการ

ค. ถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดี ดังที่อ้างถึงในกฎข้อ 16.3

3.3 วันที่นายทะเบียนได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ ให้ถือว่าเป็นวันที่เริ่มต้นของการใช้ออนุญาโตตุลาการ

4. หนังสือตอบต่อหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ

4.1 ผู้ตอบสนองจะต้องส่งหนังสือตอบภายใน 14 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ ซึ่งหนังสือตอบจะต้องมีข้อความดังนี้:

ก. คำยืนยัน หรือปฏิเสธ ส่วนใดส่วนหนึ่งหรือทั้งหมดของการกล่าวอ้าง

ข. ข้อความอย่างย่อแสดงลักษณะ สถานการณ์ และปริมาณถ้าทำได้ ของการกล่าวอ้างที่เป็นข้อพิพาทกัน และ

ค. คำวิจารณ์ใด ๆ ในการตอบกลับกับข้อความที่ระบุในหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์ข้อ 3.1(จ) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการของอนุญาโตตุลาการ

4.2 หนังสือตอบจะต้องมีเนื้อหาดังนี้:

- ก. คำวิจารณ์ใด ๆ ต่อข้อเสนอ หรือการเสนอชื่อที่อ้างถึงในกฎเกณฑ์ข้อ 3.2(ก) และ (ข) และ
- ข. การเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการ

4.3 ผู้ตอบสนองจะต้องส่งหนังสือตอบไปยังนายทะเบียน และจะต้องยืนยันว่ามีการส่ง หรือได้รับสำเนาของหนังสือตอบนี้จากผู้เรียกร้องแล้ว

5. จำนวน งานที่มอบหมาย และการยืนยันจากอนุญาโตตุลาการ

5.1 ยกเว้นว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีข้อตกลงเป็นอย่างอื่น หรือหากว่านายทะเบียนที่รับผิดชอบเห็นว่าข้อเสนอดังกล่าวใด ๆ จากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีความยุ่งยากซับซ้อนหรือเกี่ยวข้องกับประเด็นจำนวนมาก หรือเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ข้อพิพาทอื่น ให้ถือว่ามีการมอบหมายให้ตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้น 3 คน โดยในจำนวนนี้มีอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม 1 คน

5.2 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นพ้องต้องกันว่าจะแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ใดไม่ว่าจะจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือมากกว่าหนึ่งฝ่าย หรือโดยบุคคลที่สาม รวมถึงการที่มีอนุญาโตตุลาการอยู่แล้ว ให้ถือว่าตามสัญญาข้อตกลงนี้เป็นการเสนอชื่อของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวแล้ว

5.3 ไม่ว่าในกรณีใด ๆ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากฝ่ายต่าง ๆ หรือจากบุคคลที่สาม รวมถึงการที่มีอนุญาโตตุลาการอยู่แล้ว จะต้องได้รับการยืนยันจากประธาน

5.4 เงื่อนไขของการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการจะต้องกำหนดไว้อย่างแน่นอนโดยนายทะเบียน โดยให้สอดคล้องกับกฎเกณฑ์เหล่านี้ และสอดคล้องกับหมายเหตุในทางปฏิบัติ ณ เวลาที่นำไปใช้ด้วย

5.5 ไม่ว่าในกรณีใด ๆ อนุญาโตตุลาการจะไม่ถือว่าได้รับการแต่งตั้งจนกว่าจะได้รับการยืนยันจากประธาน ประธานจะต้องทำการยืนยันการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถทำได้

6. อนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม

6.1 หากว่ามีแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการให้กับอีกฝ่ายหนึ่งตั้งแต่หนึ่งคนหรือหลายคนก็ได้ โดยให้หนึ่งในนั้นทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม โดยที่แต่ละฝ่ายที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามข้อตกลงในเรื่องการเสนอชื่อให้เป็นอนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม ตามข้อ 5.3

6.2 หลังจากทีนายทะเบียนได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการซึ่งปฏิบัติตามกฎข้อ 3 แล้วภายใน 21 วัน ฝ่ายต่าง ๆ จะต้องบรรลุข้อตกลงในเรื่องการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม ซึ่งประธานจะต้องทำการยืนยันแต่งตั้งโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้

6.3 การตัดสินใจของประธานภายใต้กฎเกณฑ์นี้จะต้องไม่มีการอุทธรณ์

7. อนุญาโตตุลาการ 3 ราย

7.1 หากมีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ 3 ราย แต่ละฝ่ายจะต้องเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการของตนขึ้นคนละหนึ่งชื่อ

7.2 หากว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่อาจเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการได้ภายใน 21 วัน นับแต่วันที่ได้รับการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการของอีกฝ่ายหนึ่ง ประธานจะทำหน้าที่เสนอชื่ออนุญาโตตุลาการเองในนามของฝ่ายที่พลาดการเสนอชื่อ

7.3 หากว่าไม่มีการเห็นชอบต่อการใช้กระบวนการในการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามไว้เป็นแบบอื่น อนุญาโตตุลาการคนที่สามผู้ซึ่งจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานจะถูกแต่งตั้งขึ้นโดยประธาน การเสนอชื่อใด ๆ ที่เป็นหลักการที่เห็นชอบร่วมกันของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการยืนยันตามกฎหมายข้อ 5.3

7.4 การตัดสินใจของประธานภายใต้กฎเกณฑ์นี้จะต้องไม่มีการอุทธรณ์

8. การแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการจากหลายฝ่าย

8.1 หากว่ามีอนุญาโตตุลาการมากกว่า 2 ฝ่าย ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องเห็นพ้องในกระบวนการของการแต่งตั้งนี้ ผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อใด ๆ ที่สอดคล้องกับหลักการที่เห็นชอบโดยฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องได้รับการยืนยันตามกฎหมายข้อ 5.3

8.2 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ไม่สามารถเห็นพ้องกันได้เกี่ยวกับหลักการในการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการภายใน 21 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนจากอนุญาโตตุลาการ หรือล้มเหลวต่อหลักการที่เห็นพ้องร่วมกัน อนุญาโตตุลาการจะต้องถูกแต่งตั้งขึ้นโดยประธานให้เร็วที่สุดเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้

8.3 การตัดสินใจของประธานภายใต้กฎเกณฑ์นี้จะต้องไม่มีการอุทธรณ์

9. ความเป็นอิสระ และความยุติธรรมของอนุญาโตตุลาการ

9.1 ในการยืนยัน หรือการแต่งตั้งตามกฎหมายเหล่านี้ ประธานจะต้องมีหน้าที่พิสูจน์คุณสมบัติที่จำเป็นของอนุญาโตตุลาการตามข้อตกลงของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และพึงพิจารณาการแต่งตั้งให้ยึดหลักของความเป็นอิสระและความบริสุทธิ์ยุติธรรมของอนุญาโตตุลาการด้วย

9.2 อนุญาโตตุลาการที่ได้รับการเสนอชื่อจะต้องเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการเคยถูกเสนอชื่อต่าง ๆ ที่เคยมีมากับผู้ที่ติดต่ออนุญาโตตุลาการไว้ และยังคงเปิดเผยถึงสถานการณ์ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ที่ติดต่อมาสามารถทำการตรวจสอบพิสูจน์ความสงสัยเกี่ยวกับเรื่องความบริสุทธิ์ยุติธรรมและความเป็นอิสระได้

9.3 อนุญาโตตุลาการ หน้าที่ที่ถูกแต่งตั้งจะต้องเปิดเผยถึงสถานการณ์ต่าง ๆ ที่อ้างถึงในข้อ 9.2 ข้างต้นให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องหากว่ายังไม่เคยได้เปิดเผยถึงเรื่องดังกล่าวแก่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง อนุญาโตตุลาการคนใดที่ดำเนินการตามหน้าที่อนุญาโตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้ ไม่ว่าจะถูกเสนอชื่อจากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือไม่ก็ตาม จะต้องชำระไว้ซึ่งความเป็นอิสระและความบริสุทธิ์ยุติธรรมตลอดเวลา และจะต้องปฏิบัติหน้าที่เป็นตัวแทนทางกฎหมายให้กับฝ่ายใด ๆ ด้วย

10. ความท้าทายของอนุญาโตตุลาการ

10.1 อนุญาโตตุลาการคนใดก็ตามอาจต้องเผชิญความท้าทาย หากว่าสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมีโอกาสทำให้เกิดความสงสัยในการพิจารณาคดี ในเรื่องความไม่บริสุทธิ์ ยุติธรรมและความไม่เป็นอิสระของตัวอนุญาโตตุลาการเอง

10.2 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจสงสัยในตัวอนุญาโตตุลาการที่ได้รับการเสนอชื่อ เพียงเพราะเหตุผลต่าง ๆ ที่เขาอาจจะตระหนักหลังจากที่ได้มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการไปแล้วก็ตาม

11. หนังสือแจ้งเตือนความท้าทาย

11.1 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ตั้งใจจะพิสูจน์คุณสมบัติของอนุญาโตตุลาการ จะต้องส่งหนังสือแจ้งขอพิสูจน์ภายใน 14 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งเตือนการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการผู้ที่ยากจะพิสูจน์คุณสมบัติ หรือภายใน 14 วัน หลังจากเกิดสถานการณ์ที่อ้างถึงตามกฎข้อ 10.1 หรือ 10.2 ซึ่งฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดนั้นได้ทราบถึงสถานการณ์นั้นแล้ว

11.2 หนังสือแจ้งขอพิสูจน์คุณสมบัติจะต้องส่งไปให้กับนายทะเบียน และส่งไปให้กับอีกฝ่ายหนึ่ง ตัวอนุญาโตตุลาการที่ถูกพิสูจน์คุณสมบัติ และสมาชิกคนอื่น ๆ ในคณะอนุญาโตตุลาการด้วย หนังสือแจ้งขอพิสูจน์คุณสมบัติจะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และจะต้องแสดงเหตุผลที่ต้องการพิสูจน์คุณสมบัติด้วย นายทะเบียนอาจส่งให้ระงับการตัดสินของอนุญาโตตุลาการรายนั้นก่อนจนกว่าคุณสมบัติดังกล่าวจะได้รับการพิสูจน์ว่าถูกต้อง

11.3 เมื่ออนุญาโตตุลาการถูกขอให้พิสูจน์คุณสมบัติของตนโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด อีกฝ่ายหนึ่งจะต้องเห็นชอบให้มีการขอพิสูจน์คุณสมบัตินี้ด้วย อนุญาโตตุลาการผู้ที่ถูกขอให้พิสูจน์คุณสมบัติจะต้องถอนตัวออกจากสำนักงาน ไม่ว่าผลจะออกมาในกรณีใด จะไม่ถือว่าเป็นการยอมรับความถูกต้อง (Validity) ของพื้นฐานในการขอพิสูจน์คุณสมบัติ

11.4 กรณีที่อ้างถึงตามกฎ 11.3 หลักการที่ให้ไว้ในกฎข้อที่ 5 และกฎข้อที่ 6, 7, หรือ 8 จะเป็นกรณีที่ใช้เพื่อทำการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นทดแทนคนเดิม แม้ว่าระหว่างกระบวนการของการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการที่ถูกขอให้พิสูจน์คุณสมบัติของตน ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ไม่สามารถที่จะใช้สิทธิในการเสนอชื่อได้ การจำกัดระยะเวลาสำหรับกฎเกณฑ์เหล่านั้นจะถือว่าเริ่มต้นขึ้นจากวันที่ได้รับความเห็นชอบจากอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อขอพิสูจน์คุณสมบัติ หรือเมื่ออนุญาโตตุลาการที่ถูกขอให้มีการพิสูจน์คุณสมบัติมีการถอนตัว

12. การตัดสินใจเกี่ยวกับการขอพิสูจน์คุณสมบัติ

12.1 หากฝ่ายอื่นไม่เห็นด้วยกับการขอพิสูจน์คุณสมบัติของอนุญาตตุลาการ และอนุญาตตุลาการผู้ที่ถูกขอให้พิสูจน์คุณสมบัติของตนไม่ยอมถอนตัวโดยสมัครใจภายใน 7 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งขอพิสูจน์คุณสมบัติ ให้ประธานทำหน้าที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการขอพิสูจน์คุณสมบัติครั้งนี้

12.2 หากประธานเห็นด้วยว่ามีความน่าสงสัยในคุณสมบัติของอนุญาตตุลาการ จะต้องมีการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการขึ้นทดแทนคนเดิม ตามหลักการในกฎข้อ 5 และ ข้อ 6, 7, หรือ 8 แล้วแต่กรณี แม้แต่ในระหว่างกระบวนการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการที่ถูกพิสูจน์คุณสมบัติ ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดก็ไม่สามารถใช้สิทธิเพื่อเสนอชื่อได้ การจำกัดระยะเวลาสำหรับกฎเกณฑ์เหล่านั้นจะถือว่าเริ่มต้นขึ้นจากวันที่ประธานได้ทำการตัดสินใจ

12.3 หากว่าประธานไม่เห็นด้วยกับความน่าสงสัยในคุณสมบัติของอนุญาตตุลาการ อนุญาตตุลาการคนดังกล่าวก็จะดำเนินหน้าที่ในการตัดสินชี้ขาดต่อไป

12.4 ประธานจะทำหน้าที่กำหนดต้นทุนในการตรวจพิสูจน์คุณสมบัติของอนุญาตตุลาการ และอาจจะระบุว่าใครจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายดังกล่าว เป็นจำนวนเงินเท่าไร

12.5 การตัดสินใจของประธานภายใต้กฎเกณฑ์นี้จะต้องไม่มีการอุทธรณ์

13. การเปลี่ยนแทนอนุญาตตุลาการ

13.1 ในกรณีที่เกิดการตาย หรือการลาออกของอนุญาตตุลาการคนใดคนหนึ่ง ระหว่างกระบวนการการตัดสินชี้ขาด ให้ทำการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการที่จะเข้ามาทำหน้าที่แทน ตามหลักการที่เหมาะสมเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะอนุญาตตุลาการซึ่งจะเข้ามาทำหน้าที่แทน

13.2 ในกรณีที่อนุญาตตุลาการคนใดคนหนึ่งปฏิเสธ หรือไม่สามารถปฏิบัติงาน หรือในกรณีที่มีความเป็นไปได้โดยนิตินัยหรือพฤตินัยให้เขาไม่สามารถทำหน้าที่ได้ ให้นำหลักการของกฎข้อที่ 10 ถึง 12 และข้อ 13.1 มาใช้เป็นหลักการในการขอพิสูจน์คุณสมบัติและการเปลี่ยนแทนอนุญาตตุลาการ

14. การทำซ้ำเรื่องการพิจารณาในเหตุการณ์การเปลี่ยนแทนอนุญาตตุลาการ

หากมีการเปลี่ยนแทนอนุญาตตุลาการผู้มีอำนาจเต็ม หรือผู้มีอำนาจชี้ขาดภายใต้กฎข้อ 10 ถึง 13 การพิจารณาคดีใด ๆ ที่เกิดขึ้นก่อนหน้าจะต้องถูกทำซ้ำ เว้นแต่ว่าทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจะเห็นพ้องต้องกันเป็นอย่างอื่น หากว่ามีการเปลี่ยนแทนอนุญาตตุลาการท่านอื่นใด การพิจารณาก่อนหน้านั้นจะต้องทำซ้ำก็ต่อเมื่อมีการชี้ขาดจากคณะอนุญาตตุลาการคนอื่น ๆ

15. การปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการ

15.1 ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องเห็นด้วยกับหลักการของคณะอนุญาตตุลาการ

15.2 ในกรณีที่ไม่มี การเห็นพ้องกันในหลักการจากแต่ละฝ่าย หรือในหลักที่ระบุไว้ในกฎเกณฑ์ต่าง ๆ นี้ คณะอนุญาตตุลาการผู้ทำการชี้ขาดจะต้องทำหน้าที่พิจารณาคดีเสมือนหนึ่งว่าต้องทำให้บุคคลอื่นมั่นใจถึงความยุติธรรม ความรวดเร็วฉับไว ความประหยัด และการตัดสินใจสุดท้ายเกี่ยวกับข้อพิพาท

15.3 อนุญาตตุลาการผู้ทำหน้าที่ชี้ขาด หลังจากที่ได้ปรึกษากับอนุญาตตุลาการคนอื่น ๆ แล้ว จะต้องทำการออกกฎที่เป็นหลักการต่าง ๆ ตามลำพัง

16. การยื่นถ้อยแถลงและเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษร

16.1 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นเป็นอย่างอื่นตามที่ระบุไว้ในกฎข้อ 15 หรืออนุญาตตุลาการผู้มีอำนาจชี้ขาดไม่ได้พิจารณาไว้เป็นอย่างอื่น การยื่นถ้อยแถลงและเอกสารที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะต้องดำเนินการตามที่กำหนดในหลักการนี้

16.2 สำเนาต่าง ๆ ของถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามกฎเกณฑ์นี้ จะต้องส่งให้กับคณะอนุญาตตุลาการและนายทะเบียนโดยพร้อมเพรียงกัน

16.3 ผู้เรียกร้องจะต้องส่งถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีความไปให้กับผู้ตอบสนอง โดยระบุรายละเอียดอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ และมีข้อโต้แย้งทางกฎหมายประกอบ

พร้อมทั้งข้อเรียกร้องที่เป็นประเด็นร่วมกับปริมาณของข้อเรียกร้องทั้งหมดภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนว่ามีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการแล้ว

16.4 ผู้ตอบสนองจะต้องส่งถ้อยแถลงของการปกป้องไปให้กับผู้เรียกร้อง โดยระบุรายละเอียดอย่างครบถ้วนเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่าง ๆ และมีข้อโต้แย้งทางกฎหมายประกอบในถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีที่อาจสนับสนุนถ้อยแถลงหรือโต้แย้งในประเด็นพื้นฐานใดบ้าง ถ้อยแถลงของการปกป้องจะส่งสงภายใน

ก. 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีความ หรือ

ข. 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนว่า มีการก่อตั้งคณะอนุญาโตตุลาการขึ้นแล้ว และมีการยื่นถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีความพร้อมกับถ้อยแถลงจากอนุญาโตตุลาการ

16.5 ข้อเรียกร้องที่นำมาหักล้างใด ๆ จะต้องส่งไปในถ้อยแถลงของการปกป้อง

16.6 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องตัดสินใจว่าจะต้องทำถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรใดเพิ่มเติมบ้าง นอกเหนือจากถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีความและถ้อยแถลงแห่งการปกป้อง ซึ่งถ้อยแถลงที่จัดทำเพิ่มขึ้นนี้ต้องเป็นที่ต้องการของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือต้องนำเสนอให้พวกเขาได้รับทราบ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องกำหนดระยะเวลาของการสื่อสารให้แก่งบการเงินแต่ละชนิดอย่างแน่นอน

16.7 ระยะเวลาที่กำหนดโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาดเพื่อการส่งถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรจะต้องไม่เกินกว่า 45 วัน อย่างไรก็ตาม คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะขยายระยะเวลาดังกล่าวออกไปก็ได้ตามความเหมาะสม

16.8 ถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรทุกฉบับตามกฎหมายเกณฑ์นี้ จะต้องมีสำเนาของเอกสารสนับสนุนทั้งหมดประกอบ ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่เคยมีการส่งให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมาก่อน

16.9 หากว่าผู้เรียกร้องไม่สามารถดำเนินการส่งถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีความภายในระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมายเกณฑ์เหล่านี้ หรือคณะผู้ชี้ขาดไม่อาจกำหนดระยะเวลาที่แน่นอนในการส่งถ้อยแถลงนั้นได้ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจออกคำสั่งให้ยุติสิ้นสุดกระบวนการตัดสิน หรืออาจทำการชี้แนะใดที่เห็นว่าเหมาะสม

16.10 หากผู้ตอบสนองไม่สามารถยื่นถ้อยแถลงแห่งการปกป้องได้ หรือมีประเด็นอื่นใดที่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่สามารถหาโอกาสที่จะนำคดีความดังกล่าวเข้าสู่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดได้โดยตรง คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะดำเนินการในลักษณะอนุญาตตุลาการด้วย

17. การทำบันทึกประเด็นต่าง ๆ

17.1 ภายใน 45 วันหลังจากที่ยื่นถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรตามที่ระบุไว้ในกฎข้อ 16 สำเร็จ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับถ้อยแถลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และทำการปรึกษากับฝ่ายต่าง ๆ เกี่ยวกับกระบวนการดำเนินการในประเด็นต่าง ๆ ที่จะนำขึ้นพิจารณาในคณะผู้ตัดสินชี้ขาดตามหลักอนุญาตตุลาการ (ซึ่งเรียกว่า “บันทึกประเด็นต่าง ๆ”)

17.2 บันทึกประเด็นต่าง ๆ จะต้องลงนามโดยฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาด หากคณะผู้ตัดสินชี้ขาดทำการร้องขอ นายทะเบียนจะต้องขยายระยะเวลาในการจัดทำบันทึกประเด็นต่าง ๆ นี้

17.3 หากว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดปฏิบัติที่จะเข้าร่วมในการจัดทำบันทึกประเด็นต่าง ๆ หรือไม่ลงนามร่วม คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องส่งบันทึกประเด็นต่าง ๆ นี้ไปให้กับนายทะเบียนเพื่อทำการอนุมัติ

17.4 บันทึกประเด็นต่าง ๆ เมื่อมีการลงนามโดยฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง และโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาดแล้ว และเมื่อมีการอนุมัติโดยนายทะเบียนแล้ว ก็เท่ากับเป็นการกำหนดว่าประเด็นใดบ้างที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องมีคำตัดสินชี้ขาดในเรื่องนั้น

18. ตำแหน่งของอนุญาตตุลาการ

18.1 ฝ่ายต่าง ๆ จะต้องเห็นชอบกับตำแหน่งอนุญาตตุลาการ หากไม่มีการเห็นพ้องกัน ตำแหน่งอนุญาตตุลาการจะต้องเป็นชาวสิงคโปร์ หากว่านายทะเบียนไม่ได้พิจารณาว่า จะต้องกำหนดให้มีการพิจารณาคดีความแยกเป็นรายกรณีไป อาจมีการกำหนดตำแหน่งอื่นขึ้น

18.2 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะดำเนินการพิจารณาคดี และจัดประชุม โดยใช้ช่องทางใด ๆ เพื่อพิจารณาวิธีการที่มีประโยชน์หรือมีความเหมาะสม ณ สถานที่ใดก็ได้ที่เห็นว่าสะดวกหรือมีความเหมาะสม

19. ภาษาของอนุญาโตตุลาการ

19.1 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นชอบเป็นอย่างอื่น คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องพิจารณาภาษาที่จะต้องใช้ในการดำเนินการ

19.2 หากว่ามีเอกสารที่จัดทำในภาษาหนึ่ง ที่ไม่ใช่ภาษาที่ใช้ในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการ คณะผู้ตัดสินชี้ขาด หรือนายทะเบียนกรณีที่ไม่ได้จัดตั้งคณะผู้ตัดสินชี้ขาด จะต้องสั่งให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องส่งฉบับแปลให้อยู่ในรูปแบบที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดหรือนายทะเบียนสามารถศึกษาเข้าใจได้

20. ตัวแทนของฝ่ายต่าง ๆ

ฝ่ายใด ๆ อาจจะมีตัวแทนเป็นผู้ปฏิบัติทางกฎหมาย หรือเป็นตัวแทนอื่นใดก็ได้ แต่ต้องได้รับการพิสูจน์อำนาจหน้าที่จากนายทะเบียน หรือคณะผู้ตัดสินชี้ขาดด้วย

21. กระบวนการพิจารณาคดี

21.1 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นชอบกับการตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการจากเอกสารแต่เพียงอย่างเดียว คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะพิจารณาคดีจากหลักฐานหรือการสอบปากคำอื่นประกอบด้วยก็ได้ หากว่ามีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดร้องขอ

21.2 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะกำหนดวันที่ เวลา และสถานที่ของการประชุมใด ๆ และการพิจารณาคดีตามหลักอนุญาโตตุลาการ และจัดทำหนังสือแจ้งให้ทุกอย่างที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

21.3 หากมีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในกระบวนการพิจารณาไม่สามารถปรากฏตัวในการพิจารณาคดีโดยไม่มีข้ออ้างที่เหมาะสมสำหรับการไม่ปรากฏตัวดังกล่าว คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะดำเนินการเป็นอนุญาโตตุลาการ และอาจจะให้คำตัดสินชี้ขาดที่อิงกับสิ่งที่มิใช่และหลักฐานที่มี

21.4 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นเป็นอย่างอื่น การประชุมและการพิจารณาคดีทุกครั้งจะต้องดำเนินการส่วนตัว

21.5 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจทำการประกาศปิดการพิจารณาคดี หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่มีหลักฐานอื่นใดเพิ่มเติมที่จะใช้หรือนำส่งอีก คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะดำเนินการต่าง ๆ ด้วยตนเอง หรือฟังจากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เมื่อเห็นว่าเหมาะสมก็อาจจะทำการเปิดการพิจารณาคดีอีกครั้งก่อนให้คำตัดสินชี้ขาด

21.6 ถ้อยแถลง เอกสาร หรือสารสนเทศอื่นใดทั้งหมด ที่จัดทำให้กับคณะผู้ตัดสินชี้ขาดโดยฝ่ายหนึ่ง จะต้องสื่อสารไปให้อีกฝ่ายหนึ่งและนายทะเบียนรับทราบโดยพร้อมเพรียงกัน รายงานผู้เชี่ยวชาญ หรือเอกสารหลักฐานที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะใช้เพื่อประกอบการตัดสิน จะต้องถูกสื่อสารให้กับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและนายทะเบียนรับทราบด้วย

22. พยาน

22.1 ก่อนการพิจารณาคดี คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจขอให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้หนังสือแจ้งการมีตัวตนของพยานที่เกี่ยวข้อง เรื่องที่จะใช้เป็นพยาน และความเกี่ยวข้องของพยานกับประเด็นนั้น ๆ

22.2 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะมีดุลพินิจให้ยอมรับ ปฏิเสธ หรือจำกัดการปรากฏตัวของพยานได้

22.3 พยานคนใด ๆ ที่ให้หลักฐานจากการสอบปากคำ อาจถูกตั้งคำถามจากแต่ละฝ่าย ตัวแทนของแต่ละฝ่าย หรือคณะผู้ชี้ขาดก็ได้

22.4 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะสั่งให้ทำการเปิดเผยคำให้การของพยานในรูปลักษณะอักษร ไม่ว่าจะการลงนามกำกับคำให้การ หรือการให้สัตย์สาบาน หรือในรูปแบบอื่น ๆ ของการบันทึก ตามกฎข้อ 22.2 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดอาจขอให้พยานเข้าร่วมการสอบปากคำด้วย หากว่าพยานไม่สามารถเข้าร่วมได้ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะให้นำหน้ากับหลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรที่เห็นว่าเหมาะสม โดยไม่พิจารณา หรือไม่นำปากคำเหล่านั้นมาร่วมตัดสินก็ได้

22.5 ภายใต้กฎหมายที่เหมาะสม อาจยอมให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือตัวแทนของฝ่ายนั้นทำการสัมภาษณ์พยานคนใด ๆ หรือผู้ที่อาจเป็นพยานก่อนที่พยานจะปรากฏตัวในการพิจารณาคดีก็ได้

23. ผู้เชี่ยวชาญในการแต่งตั้งคณะผู้ตัดสินชี้ขาด

23.1 หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นชอบเป็นอย่างอื่น คณะผู้ตัดสินชี้ขาด
ก. จะต้องปรึกษากับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญให้ทำ
หน้าที่รายงานประเด็นประเด็นหนึ่งโดยเฉพาะ

ข. อาจขอให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่ผู้เชี่ยวชาญดังกล่าว
หรือสร้างหรือจัดหาการเข้าถึงเอกสารที่เกี่ยวข้องใด ๆ สินค้า หรือทรัพย์สินอื่น ๆ เพื่อ
ผู้เชี่ยวชาญสามารถใช้ในการสืบสวนสอบสวนได้

23.2 หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นชอบเป็นอย่างอื่น หากว่ามีฝ่ายหนึ่ง
ฝ่ายใดร้องขอ หรือหากว่าคณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นว่ามีความจำเป็น ผู้เชี่ยวชาญใด ๆ หลังจาก
ได้ส่งมอบรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรหรือทางวาจาแล้ว จะต้องเข้าร่วมในการพิจารณาคดีด้วย
ในการพิจารณาคดี ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องมีโอกาสนำคำถามจากผู้เชี่ยวชาญ และ
จะต้องนำเสนอพยานผู้เชี่ยวชาญของตนเองด้วย

24. อำนาจเพิ่มเติมของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด

นอกจาก และไม่เพียงการมอบหมายอำนาจต่าง ๆ ตามที่ปรากฏในกฎหมายที่
เกี่ยวข้องของอนุญาโตตุลาการ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดยังมีอำนาจที่จะ:

ก. สั่งให้ทำการแก้ไขสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการใด ๆ แต่เพียง
เฉพาะในเนื้อหาที่จำเป็นต้องแก้ไขเพื่อขจัดข้อผิดพลาด ที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นว่าเกิดขึ้นจากทุก
ฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสัญญาหรือข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการนั้น

ข. ยอมให้ฝ่ายอื่นใดเข้าร่วมในการดำเนินการอนุญาโตตุลาการโดยความยินยอม
เร่งด่วน และทำการตัดสินชี้ขาดสุดท้ายครั้งเดียว โดยพิจารณาจากข้อพิพาททั้งหมดที่เกี่ยวข้อง
ขึ้นกับฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ค. ยอมให้ฝ่ายใด ๆ ทำการแก้ไขข้อเรียกร้อง ข้อเรียกร้องหักล้าง บันทึกประเด็น
ต่าง ๆ หรือการส่งมอบอื่น ๆ ภายใต้ข้อกำหนดต่าง ๆ (เรื่องต้นทุนและเรื่องอื่น) ตามแต่จะ
พิจารณา

ง. ยกเว้น ตามกฎในข้อ 17.2, 27.1 และ 28.4 ขยายหรือย่นย่อข้อจำกัดทางเวลา
ใด ๆ ตามที่กำหนดโดยกฎเกณฑ์เหล่านี้ หรือโดยดุลพินิจ

จ. ปฏิบัติการเรียกร้อง ดังที่ปรากฏกับคณะผู้ตัดสินชี้ขาดว่ามีความจำเป็น หรือ
เป็นประโยชน์

ฉ. สั่งให้ฝ่ายต่าง ๆ ทำให้ทรัพย์สินหรือรายการต่าง ๆ พร้อมสำหรับการตรวจสอบในการปรากฏตัวของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะตรวจสอบโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาด หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นใดก็ได้

ช. สั่งให้สงวนรักษา จัดเก็บ จำหน่าย หรือตัดออกในทรัพย์สินหรือรายการใด ๆ ที่เป็น หรือก่อให้เกิดส่วนหนึ่งส่วนใดของประเด็นที่เป็นข้อพิพาท

ซ. สั่งให้ฝ่ายใด ๆ ทำการสร้างให้กับคณะผู้ตัดสินชี้ขาด และให้กับฝ่ายอื่น ๆ เพื่อทำการตรวจสอบ และทำการจัดหาสำเนาของเอกสารดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองหรือการควบคุมของตนที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นว่าเกี่ยวข้องให้กับคณะผู้ตัดสินชี้ขาด

ฅ. ออกคำสั่ง หรือชี้้นำให้กับฝ่ายใด ๆ เพื่อเป็นการสอบถาม

ฉ. สั่งห้ามระหว่างกาล หรือกำหนดมาตรการระหว่างกาลอื่นใด

ค. สั่งการให้ฝ่ายใด ๆ ให้หลักฐานเป็นลายลักษณ์อักษร หรือในรูปแบบการบันทึกอื่น ๆ

ก. สั่งการให้ฝ่ายใด ๆ เพื่อให้มั่นใจว่าคำตัดสินชี้ขาดใด ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในกระบวนการอนุญาโตตุลาการจะไม่ได้รับผลกระทบจากการใช้จ่ายสินทรัพย์อย่างสุรุ่ยสุร่ายของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด

ง. สั่งให้ฝ่ายใด ๆ จัดหาความมั่นคงปลอดภัยให้กับทั้งหมด บางส่วน หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของปริมาณข้อพิพาทในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

ข. ดำเนินการอนุญาโตตุลาการอย่างเหมาะสม แม้ว่าจะมีความล้มเหลวหรือปฏิเสธของฝ่ายใด ๆ ที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์เหล่านี้ หรือทำตามคำสั่งหรือทิศทางของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด หรือเข้าร่วมในการประชุมหรือการพิจารณาคดี และปฏิเสธที่จะทำตามสิ่งที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นสมควรก็ตาม และ

ฉ. พิจารณาคำถามใด ๆ ที่เกี่ยวกับด้านกฎหมายที่เกิดขึ้นในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ และได้รับ และนำหลักฐานทั้งที่เป็นลายลักษณ์อักษรและวาจาที่เห็นว่าเกี่ยวข้อง หรือไม่ขัดแย้งกับกฎหมายไปประกอบการพิจารณา

25. ขอบเขตอำนาจของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด

25.1 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องมีอำนาจที่จะตัดสินสิ่งที่อยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของตน รวมถึงการคัดค้านในเรื่องของขอบเขต การยุติสิ้นสุด หรือความน่าเชื่อถือของข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ ด้วยเหตุดังกล่าว ข้อตกลงเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาอาจจะถูกมองว่าเป็นข้อตกลงที่อิสระแยกต่างหากจากเงื่อนไขอื่น ๆ ของสัญญา การตัดสินโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาดที่ว่าสัญญาเป็นโมฆะ ไม่ได้แสดงว่ามีผลตามกฎหมายว่ามีความไม่น่าเชื่อถือของสัญญาอนุญาโตตุลาการโดยปริยาย

25.2 คำร้องที่คณะผู้ตัดสินชี้ขาดไม่มีอำนาจในการตัดสิน จะต้องถูกยกขึ้นไม่ช้ากว่าถ้อยแถลงแห่งการปกป้อง คำร้องที่เกินกว่าขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด จะต้องถูกยกขึ้นพิจารณาทันทีหลังจากคณะผู้ตัดสินชี้ขาดได้แจ้งความตั้งใจที่จะตัดสินสิ่งที่ยู่เกินขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน ไม่ว่าในกรณีใด คณะผู้ตัดสินชี้ขาดไม่อาจยอมรับคำร้องที่ล่าช้าภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้ หากว่ามีกรณีพิจารณาแล้วว่ามีมูลความจริง ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่อาจถูกขัดขวางให้ยกเอาคำร้องดังกล่าวขึ้นมา จากข้อเท็จจริงที่ว่าเขาเป็นผู้ที่เสนอชื่อหรือมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อคณะอนุญาโตตุลาการ

25.3 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจตัดสินคำร้องตามกฎข้อ 25.2 ว่าเป็นคำถามเบื้องต้น หรือเป็นคำตัดสินชี้ขาดก็ได้

26. ค่าธรรมเนียมและเงินมัดจำ

26.1 ค่าธรรมเนียมคณะผู้ตัดสินชี้ขาด และค่าธรรมเนียมของศูนย์ฯ จะต้องเป็นไปตามรายละเอียดค่าธรรมเนียม ณ เวลาที่เริ่มต้นกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

26.2 นายทะเบียนจะต้องกำหนดเงินล่วงหน้า หรือเงินมัดจำเกี่ยวกับต้นทุนของกระบวนการอนุญาโตตุลาการ เพื่อให้ครอบคลุมค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายของคณะผู้ตัดสินชี้ขาดและศูนย์ฯ หากนายทะเบียนไม่ได้สั่งการเป็นอย่างอื่น ให้ถือว่าเงินล่วงหน้าและเงินมัดจำต่างๆ เป็นภาระหน้าที่ของแต่ละฝ่ายคนละกึ่งหนึ่ง

26.3 เมื่อปริมาณคำร้อง หรือคำร้องหักล้างไม่สามารถวัดเป็นปริมาณได้ในขณะที่ทำการชำระเงิน ให้นายทะเบียนทำการประมาณต้นทุนของกระบวนการอนุญาโตตุลาการขึ้น ซึ่งการประมาณนี้อาจมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมกับข้อมูลที่ได้มาในภายหลัง

26.4 นายทะเบียนอาจจะสั่งการให้ฝ่ายต่าง ๆ ทำการจ่ายเงินล่วงหน้าหรือเงินมัดจำเพิ่มเติมเป็นครั้ง ๆ ไป โดยพิจารณาจากต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายของกระบวนการอนุญาโตตุลาการที่เกิดขึ้นจริง หรือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต หรือโดยประโยชน์ของฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

26.5 หากว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดล้มเหลวที่จะจ่ายเงินล่วงหน้าหรือเงินมัดจำได้โดยตรง คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะทำการปรึกษากับนายทะเบียน แล้วปฏิบัติที่จะพิจารณาข้อเรียกร้องหรือข้อเรียกร้องหักล้างตามความเหมาะสม แม้ว่าข้อเรียกร้องหรือข้อเรียกร้องหักล้างจากฝ่ายอื่นจะได้รับชำระแล้วก็ตาม

26.6 หากว่ากระบวนการอนุญาตตุลาการถูกกำหนดขึ้น หรือตัดออกไปโดยไม่มี การพิจารณา ต้นทุนของกระบวนการอนุญาตตุลาการในที่สุดจะถูกพิจารณาโดยนายทะเบียน นายทะเบียนจะต้องพิจารณาถึงทุก ๆ แง่มุมของคดี รวมถึงขั้นตอนในการดำเนินการที่ต้อง จัดการหรือล้มเลิกการทำอนุญาตตุลาการด้วย ในกรณีที่ต้นทุนของการทำอนุญาตตุลาการที่ พิจารณาน้อยกว่าเงินมัดจำที่เก็บไว้แล้ว จะต้องมีการคืนเงินตามสัดส่วนให้กับฝ่ายต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องตามข้อตกลง หรือในกรณีความล้มเหลวในข้อตกลง ก็ควรคืนในสัดส่วนเดียวกับที่ ได้รับชำระเงินมัดจำมา

26.7 ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต้องมีภาระร่วมกันในต้นทุนของกระบวนการ อนุญาตตุลาการ ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เป็นอิสระจากการจ่ายเงินทั้งหมดที่เป็นเงินล่วงหน้าหรือเงิน มัดจำของต้นทุนการทำอนุญาตตุลาการที่เกี่ยวกับคำร้องหรือคำร้องหักล้าง ก็อาจทำให้อีกฝ่าย หนึ่งไม่ยอมชำระจำนวนเงินดังกล่าวได้เช่นกัน คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะปรึกษากับนายทะเบียน แล้วชะลองานที่ทำจนกว่าเงินล่วงหน้าหรือเงินมัดจำที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายเกณฑ์เหล่านี้จะถูกชำระ ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

26.8 เงินล่วงหน้าและเงินมัดจำจะต้องเกิดขึ้นและจ่ายให้กับศูนย์ฯ สำหรับดอกผล ที่อาจเกิดขึ้นจากเงินมัดจำดังกล่าวให้ถือเป็นสิทธิของศูนย์ฯ

27. คำตัดสินชี้ขาด

27.1 ก่อนที่จะให้คำตัดสินชี้ขาดใด คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องส่งคำตัดสินฉบับร่าง ให้กับนายทะเบียน หากว่านายทะเบียนไม่ได้ขยายระยะเวลาออกไปหรือฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ไม่ได้เห็นพ้องกันเป็นอย่างอื่น คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องส่งคำตัดสินฉบับร่างให้กับนายทะเบียน ภายใน 45 วันนับจากวันที่นายทะเบียนประกาศว่าการพิจารณาคดีได้สิ้นสุดลงแล้ว นาย ทะเบียนจะต้องให้คำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับแบบฟอร์มของคำตัดสิน และอาจจะแนะนำประเด็น ที่ควรพิจารณา ทั้งนี้โดยไม่ส่งผลต่ออิสระในการตัดสินของคณะผู้ตัดสิน จะไม่มีคำตัดสินใด ๆ ออกไปจากคณะผู้ตัดสินชี้ขาดจนกว่าจะมีการอนุมัติเรื่องรูปแบบจากนายทะเบียนเสียก่อน

27.2 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะแยกคำพิพากษาคำตัดสินในประเด็นที่ต่างกันออก ตามเวลาที่ต่างกันได้

27.3 หากว่ามีคณะผู้ตัดสินคนใดปฏิเสธ หรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อบังคับใน กฎหมายใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการให้คำตัดสิน โดยมีโอกาสที่สมเหตุสมผลพอจะเชื่อได้ว่า จะเกิด

เหตุดังกล่าว คณะผู้ตัดสินที่เหลือคนอื่น ๆ จะต้องดำเนินการแทนการขาดของผู้ตัดสินคนนั้นด้วย

27.4 ในกรณีที่มีคณะผู้ตัดสินที่ขาดมากกว่า 1 คน คณะผู้ตัดสินที่ขาดจะต้องตัดสินโดยยึดหลักคำตัดสินของเสียงข้างมาก ในกรณีที่คะแนนเสียงเท่ากัน อนุญาตตุลาการผู้ทำหน้าที่ที่ขาดจะต้องตัดสินแต่เพียงลำพังในกรณีที่มีอนุญาตตุลาการที่มีอำนาจเต็ม หากว่าอนุญาตตุลาการคนใดปฏิเสธหรือไม่สามารถลงนามกำกับในคำตัดสินที่ขาดดังกล่าว ลายมือชื่อของเสียงข้างมากก็ถือว่าเพียงพอแล้ว ทั้งนี้ต้องมีเหตุผลแสดงไว้ด้วยว่าเหตุใดจึงไม่ปรากฏบางลายมือชื่อในเอกสารดังกล่าว

27.5 คำตัดสินที่ขาดนี้จะต้องถูกส่งไปยังนายทะเบียน ผู้ซึ่งต้องจัดส่งฉบับสำเนาถูกต้องไปยังฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยคิดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตุลาการด้วย

27.6 คณะผู้ตัดสินที่ขาดอาจจะพิจารณาคิดดอกเบี้ยคงต้น หรือดอกเบี้ยทบต้น ในจำนวนเงินรวมใด ๆ ที่คณะผู้ตัดสินที่ขาดพิจารณาว่าเหมาะสม โดยใช้อัตราดอกเบี้ยที่ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเห็นชอบร่วมกัน ในกรณีที่ไม่มีเห็นชอบร่วมกัน คณะผู้ตัดสินที่ขาดจะเป็นผู้กำหนดอัตราที่เหมาะสมเอง สำหรับระยะเวลาในการคิดดอกเบี้ยคณะผู้ตัดสินที่ขาดจะเป็นผู้กำหนดความเหมาะสมแต่ทั้งนี้ต้องไม่ช้าเกินกว่าวันที่ในการให้คำตัดสินที่ขาด

27.7 ในกรณีที่มีการต้องจ่ายชำระหนี้ หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ คณะผู้ตัดสินที่ขาดจะต้องให้ความช่วยเหลือแสดงในคำตัดสินโดยระบุเรื่องการชำระหนี้ดังกล่าวไว้ด้วย หากว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ต้องการแสดงในคำตัดสิน ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องยืนยันกับนายทะเบียนว่าจะเกิดการจ่ายชำระหนี้กันเอง นายทะเบียนจะอนุญาตและอนุญาตตุลาการจะสรุปว่าการจ่ายชำระหนี้ทั้งหมดเกี่ยวกับยอดคงค้างของค่าใช้จ่ายในการทำอนุญาตตุลาการรวมแล้วเป็นเท่าไร

27.8 โดยความเห็นชอบของอนุญาตตุลาการของกฎเกณฑ์เหล่านี้ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องยินยอมรับคำตัดสินนี้โดยไม่ชักช้า คำตัดสินที่ขาดถือเป็นการสิ้นสุดและผูกพันฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องจากวันที่มีการตัดสิน

28. การแก้ไขคำตัดสินและคำตัดสินเพิ่มเติม

28.1 ภายใน 30 วันของการได้รับคำตัดสิน หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งแก่นายทะเบียนโดยแสดงความต้องการว่าต้องการให้คณะผู้ตัดสินชี้ขาดแก้ไขคำตัดสินที่มีความผิดพลาดใด ๆ เกี่ยวกับการคำนวณ ความผิดพลาดด้านงานเสมียนใด ๆ หรือความผิดพลาดด้านการพิมพ์ หรือความผิดพลาดใด ๆ ที่มีลักษณะคล้ายกันนี้ หากคณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นว่าคำร้องดังกล่าวพิสูจน์แล้วว่าถูกต้อง ก็จะทำกรแก้ไขภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องดังกล่าว การแก้ไขใด ๆ ไม่ว่าจะเกิดขึ้นในคำตัดสินดั้งเดิม หรือจัดทำเป็นบันทึกแยกต่างหากออกมาก็ให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของคำตัดสินทั้งสิ้น

28.2 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะแก้ไขข้อผิดพลาดใด ๆ เกี่ยวกับการพิมพ์ดังที่อ้างถึงในกฎเกณฑ์นี้ด้วยตนเองภายใน 30 วันนับแต่วันที่ให้คำตัดสิน

28.3 ภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับคำตัดสิน ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่เกี่ยวข้องอาจจะได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน และอีกฝ่ายหนึ่งอาจร้องขอให้คณะผู้ตัดสินชี้ขาดให้การตัดสินเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำร้องต่าง ๆ ที่ได้เสนอไว้แล้วในกระบวนการอนุญาตตุลาการแต่ยังไม่ได้กล่าวถึงในคำตัดสินดังกล่าว หากว่าคณะผู้ตัดสินชี้ขาดเห็นว่าคำร้องดังกล่าวพิสูจน์แล้วว่าถูกต้อง ก็จะให้คำตัดสินเพิ่มเติมภายใน 45 วันนับแต่วันที่ได้รับการร้องขอดังกล่าว

28.4 นายทะเบียนอาจขยายกำหนดเวลาตามกฎเกณฑ์นี้ออกไปได้

28.5 ข้อกำหนดตามกฎข้อ 27 จะถูกนำมาใช้โดยอนุโลมด้วยวิธีการเดียวกันในเรื่องการแก้ไขคำตัดสินและเรื่องคำตัดสินเพิ่มเติมใด ๆ

29. ต้นทุนของการทำอนุญาตตุลาการ

29.1 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องระบุไว้ในคำตัดสินเกี่ยวกับจำนวนเงินรวมที่เป็นต้นทุนของการทำอนุญาตตุลาการ หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไม่ได้เห็นพ้องเป็นอย่างอื่น คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะพิจารณาไว้ในคำตัดสินว่าฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องพึงต้องชำระต้นทุนค่าอนุญาตตุลาการนี้เป็นสัดส่วนเท่าไรบ้าง

29.2 คำว่า “ต้นทุนค่าอนุญาตตุลาการ” นี้หมายรวมถึง:

- ก. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในกระบวนการอนุญาตตุลาการ
- ข. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายของศูนย์ฯ

ค. ต้นทุนการให้คำปรึกษาของผู้เชี่ยวชาญ และความช่วยเหลืออื่น ๆ ที่คณะผู้ตัดสินต้องการ

30. ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในกระบวนการอนุญาตตุลาการ

30.1 ค่าธรรมเนียมในกระบวนการอนุญาตตุลาการอาจจะกำหนดขึ้นโดยนายทะเบียนให้สอดคล้องกับตารางรายละเอียดค่าธรรมเนียมต่าง ๆ และตามขั้นตอนของกระบวนการ ในกรณียกเว้น นายทะเบียนอาจจะค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในตารางรายละเอียดค่าธรรมเนียมได้

30.2 ค่าใช้จ่ายที่สมเหตุสมผลของคณะผู้ตัดสินชี้ขาดที่ได้เกิดขึ้นจริงแล้ว และเงินสำรองจ่ายอื่น ๆ อาจจะถูกนำมาเบิกชดเชยทั้งนี้ต้องสอดคล้องกับเหตุในการปฏิบัติในเวลาที่เกิดรายการเหล่านี้ขึ้น

31. ต้นทุนทางกฎหมายของฝ่ายต่าง ๆ

31.1 คณะผู้ตัดสินชี้ขาดอาจจะมีอำนาจหน้าที่จะสั่งในคำตัดสินว่า ต้นทุนทางกฎหมายหรือต้นทุนอื่นใดทั้งหมดหรือบางส่วนของฝ่ายหนึ่ง (นอกเหนือจากต้นทุนในการทำอนุญาตตุลาการ) ตกเป็นภาระในการจ่ายชำระของอีกฝ่ายหนึ่งก็ได้

31.2 ต้นทุนที่อ้างถึงในกฎข้อ 31.1 จะต้องถูกหักภาษี ณ ที่จ่ายไว้โดยนายทะเบียน เว้นแต่คำตัดสินจะได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่น

31.3 ไบร่รับรองที่ลงนามโดยนายทะเบียนเกี่ยวกับจำนวนเงินที่เป็นต้นทุนต่าง ๆ ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำตัดสิน

32. กฎหมายของการทำอนุญาตตุลาการ

จากสถานะของอนุญาตตุลาการในประเทศสิงคโปร์ กฎหมายในการทำอนุญาตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้จะต้องเป็นไปตามพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการระหว่างประเทศ (มาตรา 143A ฉบับปี 2002 รัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐสิงคโปร์) หรือสอดคล้องกับฉบับแก้ไขปรับปรุง หรือฉบับจัดทำใหม่ที่เกี่ยวข้อง

33. การยกเว้นภาระหนี้สิน

33.1 ศูนย์ฯ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของศูนย์ พนักงาน หรือตัวแทน หรืออนุญาโตตุลาการ คนใด ๆ จะไม่ต้องรับผิดชอบต่อ:

ก. ความเสียหายต่อสิ่งใด ๆ ที่ต้องทำ หรือมองข้ามสิ่งที่ต้องทำโดยไม่เจตนา เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้ และ

ข. ความผิดพลาดใด ๆ ในกฎหมาย ข้อเท็จจริง หรือหลักการใน กระบวนการอนุญาโตตุลาการ หรือในการให้คำตัดสิน

33.2 ศูนย์ฯ รวมถึงเจ้าหน้าที่ของศูนย์ พนักงาน หรือตัวแทน หรืออนุญาโตตุลาการ คนใด ๆ ไม่ต้องมีภาระผูกพันในการจ่ายชำระหนี้ให้กับบุคคลใด ๆ เกี่ยวกับเรื่องในการทำ อนุญาโตตุลาการ ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายจะไม่ทำให้เจ้าหน้าที่ พนักงาน หรือตัวแทนใด ๆ ของศูนย์ หรืออนุญาโตตุลาการคนใด ๆ ต้องกลายเป็นพยานในกระบวนการทางกฎหมายใดๆ ที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากการทำอนุญาโตตุลาการที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะก่อน ระหว่าง หรือหลังการ ทำอนุญาโตตุลาการ

34. การรักษาความลับ

34.1 ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและคณะผู้ตัดสินชี้ขาดไม่ว่าในเวลาใด ๆ จะต้องถือว่าเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นอันเกี่ยวเนื่องกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ และคำตัดสินชี้ขาดเป็น ความลับ

34.2 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด หรืออนุญาโตตุลาการคนใด ๆ ก็ตาม จะต้องไม่เปิดเผย เรื่องราวใด ๆ ที่เกี่ยวข้องให้กับบุคคลที่สามรับทราบ โดยไม่ได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจาก ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่

- ก. เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำการให้การแก่ศาลของประเทศใด ๆ ที่มี กฎหมายควบคุมเกี่ยวกับการทำอนุญาโตตุลาการ
- ข. เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำคำให้การให้กับศาลในประเทศใด ๆ เพื่อ ส่งเสริมหรือแก้ไขคำตัดสินชี้ขาด
- ค. เป็นไปตามคำสั่งศาล หรือหมายเรียกที่ออกโดยศาลที่มีเขตอำนาจ
- ง. เปิดเผยต่อที่ปรึกษาทางกฎหมายหรือที่ปรึกษาด้านวิชาชีพอื่นใด เพื่อ วัตถุประสงค์ในการปฏิบัติตาม หรือส่งเสริมสิทธิหรือข้อเรียกร้องทางกฎหมาย

จ. มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดทางกฎหมายของประเทศใด ๆ ซึ่งผูกมัดฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ต้องทำการเปิดเผยข้อมูล หรือ

ฉ. มีความสอดคล้องกับข้อเรียกร้อง หรือข้อกำหนดของหน่วยงานผู้ออกกฎระเบียบใด ๆ หรือหน่วยงานที่มีอำนาจอื่นใด

34.3 ตามกฎเกณฑ์นี้ คำว่า “เนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการอนุญาตตุลาการ” หมายถึง ขอบเขตเนื้อหาของกระบวนการอนุญาตตุลาการ และการแก้ต่าง หลักฐาน และเนื้อหาอื่นใด ในกระบวนการอนุญาตตุลาการที่เกิดขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการทำอนุญาตตุลาการ และเอกสารอื่นใดทั้งหมดที่อีกฝ่ายหนึ่งจัดทำขึ้นเพื่อกระบวนการอนุญาตตุลาการหรือเพื่อคำตัดสินชี้ขาดที่เกิดขึ้นจากกระบวนการดังกล่าว แต่ไม่รวมถึงเนื้อหาใด ๆ ที่อยู่นอกเหนือขอบเขตของสาธารณะ

35. ข้อกำหนดโดยทั่วไป

35.1 ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ทราบว่าการบวนการ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องในการทำอนุญาตตุลาการไม่ได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือสิ่งจำเป็นใด ๆ ภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้ แต่ไม่ได้แจ้งการคัดค้านในทันทีให้ถือว่าได้สละสิทธิ์การคัดค้านดังกล่าวแล้ว

35.2 ข้อกำหนดในกฎเกณฑ์เหล่านี้จะถูกนำมาใช้ตราบเท่าที่เกี่ยวข้องกับอำนาจและหน้าที่ต่าง ๆ ของคณะผู้ตัดสินชี้ขาดซึ่งจะถูกตีความโดยคณะผู้ตัดสินชี้ขาดเอง ข้อกำหนดอื่นใดทั้งหมดจะถูกตีความโดยนายทะเบียน

35.3 สำหรับเรื่องราวทั้งหมดที่ไม่ได้แสดงไว้ในกฎเกณฑ์เหล่านี้อย่างชัดเจน ประธาน นายทะเบียน และคณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องทำหน้าที่ตามหลักการของกฎเกณฑ์เหล่านี้ และจะต้องใช้ความพยายามอย่างสมเหตุสมผลทุกวิถีทางเพื่อให้มั่นใจว่าเกิดความบริสุทธิ์ ยุติธรรม และได้ข้อสรุปที่ประหยัดในกระบวนการอนุญาตตุลาการ และเป็นคำตัดสินที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

35.4 นายทะเบียนจะต้องออกหมายเหตุทางในทางปฏิบัติเป็นครั้งคราวเพื่อเสริมวางระเบียบ และนำกฎเกณฑ์เหล่านี้ไปใช้ เพื่อวัตถุประสงค์ในการทำให้การจัดการอนุญาตตุลาการตามกฎเกณฑ์เหล่านี้สะดวกขึ้น

รายละเอียด 1

ข้อกำหนดพิเศษสำหรับกฎเกณฑ์อนุญาโตตุลาการภายในประเทศของ SIAC

มาตรา 1 – การยกเลิก

ให้ยกเลิกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการทำอนุญาโตตุลาการภายในประเทศของศูนย์อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ประจำสิงคโปร์ ฉบับแก้ไขปรับปรุงครั้งที่ 1 ลงวันที่ 1 กันยายน 2002 (SIAC Domestic Arbitration Rules) โดยใช้แนวทางการทำอนุญาโตตุลาการที่ออกโดยศูนย์ฯ แทน

มาตรา 2 – ข้อกำหนดระหว่างเปลี่ยนแปลง

1. หากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมีความเห็นชอบร่วมกันที่จะอ้างถึงการทำอนุญาโตตุลาการตาม SIAC Domestic Arbitration Rules ให้ถือว่าข้อตกลงร่วมกันดังกล่าวมีการอนุমানให้อ้างถึงการทำอนุญาโตตุลาการภายใต้กฎเกณฑ์เหล่านี้ และตามรายละเอียดนี้
2. หากไม่ได้ระบุถึงกฎเกณฑ์ในข้อ 32 ให้ถือว่ากฎของการทำอนุญาโตตุลาการที่เกี่ยวข้องกับรายละเอียดนี้ให้ยึดตามพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (มาตรา 10 ฉบับปี 2002 รัฐธรรมนูญของสาธารณรัฐสิงคโปร์) หรือสอดคล้องกับฉบับแก้ไขปรับปรุง หรือฉบับจัดทำใหม่ที่เกี่ยวข้อง

มาตรา 3 – คำตัดสินอย่างย่อ

1. หากมีการครบกำหนดระยะเวลาที่ต้องส่งถ้อยแถลงเกี่ยวกับคดีตามกฎหมายในข้อ 16 ของกฎเกณฑ์เหล่านี้ แต่ไม่เกินกว่า 21 วันหลังจากวันครบกำหนด หากว่าฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดพิจารณาเห็นว่าไม่มีการปกป้องตนเองที่น่าเชื่อถือให้กับคำเรียกร้อง หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของคำเรียกร้อง ฝ่ายนั้นก็จะต้องยอมตามคณะผู้ตัดสินชี้ขาด และยอมรับข้อเสนอมติของอีกฝ่ายหนึ่ง และนายทะเบียนก็จะทำคำตัดสินอย่างย่อเกี่ยวกับข้อเรียกร้องหรือส่วนหนึ่งของข้อเรียกร้องนั้น “ข้อเรียกร้อง” ภายใต้มาตรานี้ให้รวมถึงข้อเรียกร้องหักล้างด้วย
2. การดำเนินการในเรื่องนี้จะต้องควบคู่กับการทำเป็นหนังสือแจ้งข้อเท็จจริงที่ครบถ้วนและรายละเอียดพื้นฐานที่สนับสนุนการดำเนินการในเรื่องนั้นด้วย
3. ภายใน 21 วันหลังจากการให้บริการและการยื่นหนังสือดังกล่าว หากอีกฝ่ายหนึ่งต้องการที่จะหักล้างข้อเรียกร้องนั้น ให้อีกฝ่ายหนึ่งต้องทำหนังสือโต้แย้งขึ้นมา การดำเนินการในเรื่องนี้จะเกิดขึ้นเป็นหนังสือตอบกลับภายใน 14 วันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือโต้แย้ง ไม่จำเป็นต้องทำเป็นหนังสือเพิ่มเติมอื่นใดอีกหากไม่ได้รับอนุญาตจากคณะผู้ตัดสินชี้ขาด
4. คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะทำการพิจารณาคดีที่เกี่ยวข้องกับ:

- ก. ทำคำตัดสินอย่างย่อ หรือ
 - ข. ทำคำสั่งให้ยกเลิกข้อเรียกร้อง หรือ
 - ค. ทำคำสั่งให้พิทักษ์ข้อเรียกร้องหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของข้อเรียกร้อง
5. คำตัดสินหรือคำสั่งของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด จะต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษรภายใน 21 วันหลังจากปิดการพิจารณาคดี เว้นแต่จะมีการขยายระยะเวลาออกไปโดยนายทะเบียน
6. ต้นทุนต่างๆ ที่อ้างถึงตามกฎเกณฑ์ข้อ 29, 30 และ 31 ตามกฎเกณฑ์เหล่านี้จะถูกตัดสินขึ้นตามดุลพินิจของคณะผู้ตัดสินชี้ขาด
7. กฎเกณฑ์ในข้อ 27.1, 28.1 และ 28.2 ตามกฎเกณฑ์เหล่านี้จะถูกนำมาใช้โดยอนุโลมกับคำตัดสินอย่างย่อที่เกิดขึ้นภายใต้มาตรานี้
8. หากมีการยกเลิกการขอคำตัดสินอย่างย่อ คณะผู้ตัดสินชี้ขาดจะต้องจัดทำบันทึกประเด็นต่าง ๆ ขึ้นตามกฎเกณฑ์ข้อ 17 ของกฎเกณฑ์เหล่านี้ และเริ่มดำเนินการอนุญาตต่อตุลาการตามปกติ

ระเบียบการไถ่เกลียด/ประนีประนอมของศูนย์อนุญาโตตุลาการภูมิภาค ประจำกรุงกัวลาลัมเปอร์

ข้อที่ 1: การใช้ระเบียบ

- (1) เนื่องจากทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันว่าจะทำการไถ่เกลียดภายใต้ความอุปการะของศูนย์อนุญาโตตุลาการภูมิภาคประจำกรุงกัวลาลัมเปอร์ (RCAKL) นั้น จึงได้มีการนำเอาระเบียบนี้มาใช้
- (2) ทั้งสองฝ่ายอาจตกลงเพื่อยกเว้นหรือปรับเปลี่ยนส่วนใดๆ ของระเบียบได้
- (3) หากระเบียบนี้ขัดแย้งกับบทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งทั้งสองฝ่ายไม่สามารถลดความสำคัญลงได้ บทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นจะมีบุริมสิทธิเหนือกว่า

ข้อที่ 2: การเริ่มไถ่เกลียด/ประนีประนอม

- (1) ฝ่ายที่เริ่มกระบวนการไถ่เกลียดจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อ RCAKL ซึ่งจะต้องประกอบด้วย
 - (ก) ชื่อและที่อยู่ของทั้งสองฝ่าย
 - (ข) อ้างถึงข้อบังคับที่ไถ่เกลียด หรือสำเนาสัญญาที่ไถ่เกลียด หากมี
 - (ค) อ้างถึงสัญญาหรือความสัมพันธ์ทางกฎหมายอื่นที่เกิดหรือเกี่ยวกับข้อขัดแย้งที่เกิดขึ้น
 - (ง) ข้อเสนอเกี่ยวกับจำนวนผู้ไถ่เกลียด (หนึ่งหรือสาม) หากทั้งสองฝ่ายไม่ได้ตกลงกันได้
 - (จ) ลักษณะของข้อขัดแย้งและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง และ/หรือแนวทางแก้ไขเยียวยาอื่น
 - (ฉ) ค่าธรรมเนียมขึ้นทะเบียนตามตารางค่าธรรมเนียมที่แนบท้าย
- (2) RCAKL จะส่งสำเนาคำร้องไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง
- (3) กระบวนการไถ่เกลียดจะเริ่มเมื่ออีกฝ่ายหนึ่งยอมรับคำร้องเพื่อไถ่เกลียดเป็นลายลักษณ์อักษร
- (4) หากอีกฝ่ายหนึ่งปฏิเสธคำร้องขอไถ่เกลียด หรือหาก RCAKL ไม่ได้รับการตอบรับภายใน 30 วันนับจากวันที่ RCAKL ได้ส่งคำร้องขอไถ่เกลียดไป RCAKL อาจเลือกที่จะดำเนินการโดยปฏิเสธคำเชิญให้ไถ่เกลียด และแจ้งฝ่ายที่ขอไถ่เกลียดนั้นให้ทราบ

ข้อที่ 3: จำนวนผู้ไกล่เกลี่ย

จะต้องมีผู้ไกล่เกลี่ยหนึ่งคน เว้นแต่ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงกันว่าจะต้องมีผู้ไกล่เกลี่ยสองหรือสามคน เมื่อมีผู้ไกล่เกลี่ยมากกว่าหนึ่งคน ตามปกติแล้วผู้ไกล่เกลี่ยควรจะมีปฏิบัติหน้าที่ร่วมกัน

ข้อที่ 4: การแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ย

(1) (ก) ในกระบวนการไกล่เกลี่ยที่มีผู้ไกล่เกลี่ยหนึ่งคน ทั้งสองฝ่ายจะต้องพยายามหาข้อตกลงเกี่ยวกับชื่อของผู้ไกล่เกลี่ยเพียงผู้เดียว

(ข) ในกระบวนการไกล่เกลี่ยที่มีผู้ไกล่เกลี่ยสองคน แต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยหนึ่งคน

(ค) ในกระบวนการไกล่เกลี่ยที่มีผู้ไกล่เกลี่ยสามคน แต่ละฝ่ายจะแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยหนึ่งคน ทั้งสองฝ่ายจะต้องพยายามหาข้อตกลงเกี่ยวกับชื่อของผู้ไกล่เกลี่ยคนที่สาม

(2) ผู้อำนวยการ RCAKL จะให้ความช่วยเหลือในการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยหากทั้งสองฝ่ายไม่สามารถบรรลุข้อตกลงในการกำหนดชื่อของผู้ไกล่เกลี่ย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(ก) ฝ่ายหนึ่งร้องขอให้ผู้อำนวยการให้ความเห็นเกี่ยวกับชื่อที่เหมาะสมในการทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ย หรือ

(ข) ทั้งสองฝ่ายตกลงกันว่าการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยหนึ่งคนหรือมากกว่าให้ผู้อำนวยการเป็นผู้คัดเลือกโดยตรง

ในการให้ความเห็นหรือการแต่งตั้งแต่ละคนเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ไกล่เกลี่ยนั้น ผู้อำนวยการจะคำนึงถึงการพิจารณาว่าเป็นการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นอิสระและยุติธรรม และในกรณีเป็นผู้ไกล่เกลี่ยเพียงผู้เดียวหรือคนที่สาม โดยจะต้องคำนึงถึงความสามารถในการให้คำแนะนำการแต่งตั้งผู้ไกล่เกลี่ยที่เป็นสัญชาติอื่นนอกเหนือจากสัญชาติของคุณสัญญา

ข้อที่ 5: การยื่นคำแถลงต่อผู้ไกล่เกลี่ย

(1) เมื่อได้แต่งตั้งแล้ว ผู้ไกล่เกลี่ยจะร้องขอให้แต่ละฝ่ายยื่นคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งอธิบายถึงลักษณะโดยทั่วไปของข้อขัดแย้งและชี้ให้เห็นถึงประเด็นขัดแย้ง แต่ละฝ่ายจะต้องส่งสำเนาคำแถลงนั้นไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง

(2) ผู้ไกล่เกลี่ยอาจขอให้แต่ละฝ่ายยื่นคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรเพิ่มเติมเกี่ยวกับสถานะและข้อเท็จจริงและประวัติเพื่อสนับสนุน โดยแนบเอกสารและหลักฐานอื่นซึ่งฝ่ายนั้นเห็นว่าเหมาะสม ฝ่ายนั้นจะส่งสำเนาคำแถลงไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง

(3) ในชั้นกระบวนการไกล่เกลี่ย ผู้ไกล่เกลี่ยอาจร้องขอให้ฝ่ายหนึ่งยื่นข้อมูลเพิ่มเติม หากเห็นว่าเหมาะสม

(4) ตามระเบียบนี้ แต่ละฝ่ายยื่นคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรและเอกสารไปยังผู้ไกล่เกลี่ยและไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง โดยจะต้องจัดส่งสำเนาเอกสารเหล่านั้นให้แก่ RCAKL ด้วย

*ในข้อนี้และจากข้อนี้เป็นต้นไป คำว่า “ผู้ไกล่เกลี่ย” หมายความถึง ผู้ไกล่เกลี่ยคนเดียวสองคน หรือสามคน แล้วแต่กรณี

ข้อที่ 6: การเป็นตัวแทนและการให้ความช่วยเหลือ

ทั้งสองฝ่ายอาจทำการแทนหรือได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลที่ทั้งสองฝ่ายคัดเลือก โดยจะต้องแจ้งชื่อและที่อยู่ของบุคคลดังกล่าวนี้เป็นลายลักษณ์อักษรไปยังอีกฝ่ายหนึ่ง ผู้ไกล่เกลี่ย และ RCAKL การแจ้งนั้นจะต้องระบุวัตถุประสงค์ของการแต่งตั้งหรือการช่วยเหลือ

ข้อที่ 7: หน้าที่ของผู้ไกล่เกลี่ย

(1) ผู้ไกล่เกลี่ยจะให้ความช่วยเหลือทั้งสองฝ่ายอย่างเป็นอิสระและยุติธรรมในการพยายามเพื่อให้บรรลุการจัดการกับข้อขัดแย้งของพวกเขาอย่างฉันทมิตร

(2) ผู้ไกล่เกลี่ยจะชี้แนะตามหลักการแห่งวัตถุประสงค์ ความยุติธรรมและเที่ยงธรรม โดยคำนึงถึงสิทธิและข้อผูกพันของทั้งสองฝ่าย การใช้ในทางการค้าที่เกี่ยวข้อง และสถานการณ์แวดล้อมของข้อขัดแย้ง ตลอดจนสิ่งอื่นๆ รวมไปถึงการปฏิบัติทางธุรกิจระหว่างทั้งสองฝ่ายที่ผ่านมา

(3) ผู้ไกล่เกลี่ยอาจดำเนินการไกล่เกลี่ยเกี่ยวกับสถานการณ์ดังกล่าวนี้ตามที่เขาพิจารณาเห็นว่าเหมาะสม โดยคำนึงถึงสภาพแวดล้อมของคดี ความปรารถนาของทั้งสองฝ่าย รวมทั้งการร้องขอของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งซึ่งผู้ไกล่เกลี่ยได้รับทราบจากคำแถลงทางวาจา และความจำเป็นที่ต้องจัดการข้อขัดแย้งอย่างรวดเร็ว

(4) ในชั้นของกระบวนการไกล่เกลี่ยนั้น ผู้ไกล่เกลี่ยอาจจัดทำข้อเสนอจัดการข้อขัดแย้ง หากได้รับการร้องขอหรือได้รับการอนุญาตจากทั้งสองฝ่าย โดยที่ข้อเสนอั้นไม่จำเป็นต้องจัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร และไม่จำเป็นต้องมีเหตุผลประกอบ ข้อเสนอั้นจะต้องจัดทำด้วยความจริงใจเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ขั้นตอนไกล่เกลี่ย และจะต้องไม่มีผลผูกพันทั้งสองฝ่าย

ข้อที่ 8: การให้ความช่วยเหลือทางการบริหาร

ผู้อำนวยการ RCAKL อาจดำเนินการให้ความช่วยเหลือทางการบริหารหรืออำนวยความสะดวกเพื่อให้เกิดความสะดวกในการดำเนินการไกล่เกลี่ยตามที่ได้รับการร้องขอจากผู้ไกล่เกลี่ยหรือจากทั้งสองฝ่าย

ข้อที่ 9: การติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ไกล่เกลี่ยและทั้งสองฝ่าย

ผู้ไกล่เกลี่ยอาจเชิญทั้งสองฝ่ายเข้าร่วมประชุมกัน หรืออาจติดต่อสื่อสารกับทั้งสองฝ่าย โดยทางวาจาหรือลายลักษณ์อักษร ทั้งนี้ผู้ไกล่เกลี่ยอาจประชุมหรือติดต่อสื่อสารกับทั้งสองฝ่าย พร้อมกันหรือแต่ละฝ่ายแยกต่างหากกัน

ข้อที่ 10: สถานที่ไกล่เกลี่ย

การไกล่เกลี่ยจะจัดให้มีขึ้น ณ RCAKL กรุงเทพมหานคร หรือสถานที่อื่นที่ทั้งสองฝ่าย เลือกจากการปรึกษาหารือร่วมกันกับผู้ไกล่เกลี่ย

ข้อที่ 11: การเปิดเผยข้อมูล

เมื่อผู้ไกล่เกลี่ยได้รับข้อมูลเท็จจริงเกี่ยวกับข้อขัดแย้งจากฝ่ายหนึ่ง จะต้องเปิดเผย เนื้อหาสาระของข้อมูลนั้นให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งได้รับทราบ เพื่อที่อีกฝ่ายหนึ่งจะได้มีโอกาสนำเสนอ คำอธิบายซึ่งหากเห็นว่าเหมาะสม

อย่างไรก็ตาม เมื่อฝ่ายหนึ่งได้ให้ข้อมูลแก่ผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งข้อมูลนั้นอยู่ภายใต้สถานะที่ จะต้องเก็บรักษาไว้เป็นความลับ ผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลนั้นแก่อีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อที่ 12: การให้ความร่วมมือของทั้งสองฝ่ายกับผู้ไกล่เกลี่ย

ทั้งสองฝ่ายจะให้ความร่วมมือด้วยความจริงใจกับผู้ไกล่เกลี่ย และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง จะ พยายามปฏิบัติตามคำร้องขอของผู้ไกล่เกลี่ยในอันที่จะยื่นวัสดุอันเป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้ง หลักฐานและเข้าร่วมในการประชุม

ข้อที่ 13: การให้คำแนะนำของทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับการจัดการข้อขัดแย้ง

จากการตัดสินใจของตนเองหรือจากการเชื่อเชิญของผู้ไกล่เกลี่ยนั้น แต่ละฝ่ายอาจยื่น คำแนะนำเพื่อจัดการกับข้อขัดแย้งนั้นแก่ผู้ไกล่เกลี่ยได้

ข้อที่ 14: ข้อตกลงแก้ไขปัญหา

(1) เมื่อปรากฏแก่ผู้ไกล่เกลี่ยว่ายังมีองค์ประกอบของการจัดการซึ่งทั้งสองฝ่ายสามารถ ยอมรับได้ ผู้ไกล่เกลี่ยจะกำหนดเงื่อนไขการจัดการที่เป็นไปได้และยื่นเสนอต่อทั้งสองฝ่ายเพื่อ

พิจารณา หลังจากได้รับการพิจารณาจากทั้งสองฝ่ายแล้ว ผู้ไกล่เกลี่ยอาจกำหนดเงื่อนไขการจัดการที่เป็นไปได้ใหม่อีกครั้งตามการพิจารณาดังกล่าว

(2) หากทั้งสองฝ่ายบรรลุข้อตกลงว่าด้วยการแก้ไขข้อขัดแย้งแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะต้องลงนามข้อตกลงเป็นลายลักษณ์อักษร **ผู้ไกล่เกลี่ยจะลงนามหรือให้ความช่วยเหลือทั้งสองฝ่ายในการจัดทำข้อตกลงนั้นหากได้รับการร้องขอจากทั้งสองฝ่าย

(3) จากการลงนามในข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้น ทำให้ทั้งสองฝ่ายยุติข้อขัดแย้งและผูกพันตนไว้ด้วยข้อตกลงนั้น

**ทั้งสองฝ่ายอาจประสงค์ให้พิจารณาในข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้นว่าด้วยข้อบังคับซึ่งความขัดแย้งเกิดขึ้นหรือเกี่ยวเนื่องกับข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้นจะต้องยื่นต่ออนุญาโตตุลาการ

ข้อที่ 15: ความลับ

ผู้ไกล่เกลี่ยและทั้งสองฝ่ายต้องเก็บรักษาความลับทุกเรื่องเกี่ยวกับกระบวนการไกล่เกลี่ย ความลับนี้ยังขยายไปถึงข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้น เว้นแต่การเปิดเผยนั้นเป็นสิ่งจำเป็นแก่วัตถุประสงค์ในการพัฒนาและการใช้บังคับ

ข้อที่ 16: การยุติกระบวนการไกล่เกลี่ย

(1) กระบวนการไกล่เกลี่ยจะยุติเมื่อ

- ก) ในวันที่ระบุในข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้นซึ่งทั้งสองฝ่ายลงนาม หรือ
- ข) ในวันที่ผู้ไกล่เกลี่ยแถลงเป็นลายลักษณ์อักษร หลังจากหารือร่วมกับทั้งสองฝ่ายว่าไม่จำเป็นต้องใช้ความพยายามในการไกล่เกลี่ยอีก หรือ
- ค) ในวันที่ทั้งสองฝ่ายแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรโดยระบุถึงผู้ไกล่เกลี่ยว่าตั้งใจที่จะยุติกระบวนการไกล่เกลี่ย

ง) ณ วันที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังอีกฝ่ายหนึ่งและผู้ไกล่เกลี่ย หากได้มีการแต่งตั้ง เพื่อให้ยุติกระบวนการไกล่เกลี่ย

จ) ภายในสามเดือนนับจากวันเริ่มต้นกระบวนการไกล่เกลี่ย เว้นแต่ทั้งสองฝ่ายและผู้ไกล่เกลี่ยจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น

(2) เว้นแต่จะได้ตกลงไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว เมื่อมีการยุติกระบวนการไกล่เกลี่ย ผู้ไกล่เกลี่ยจะจัดให้มีข้อตกลงแก้ไขปัญหานั้นได้ลงนามโดยทั้งสองฝ่ายให้แก่ผู้อำนวยการ RCAKL

ข้อที่ 17: การเปลี่ยนไปใช้กระบวนการอนุญาตโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดี

ในระหว่างกระบวนการไกล่เกลี่ย ทั้งสองฝ่ายจะต้องไม่เริ่มกระบวนการอนุญาตโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดีเกี่ยวกับข้อขัดแย้งซึ่งอยู่ภายใต้กระบวนการไกล่เกลี่ย เว้นแต่ว่าฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเริ่มกระบวนการอนุญาตโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดีอันจำเป็นแก่การสงวนสิทธิของฝ่ายนั้นภายใต้ความเห็นของฝ่ายนั้น

ข้อที่ 18: ค่าใช้จ่าย

(1) ผู้อำนวยการ RCAKL จะกำหนดค่าใช้จ่ายการไกล่เกลี่ยตามตารางค่าธรรมเนียมที่แนบท้าย คำว่า “ค่าใช้จ่าย” หมายถึง

- (ก) ค่าธรรมเนียมผู้ไกล่เกลี่ยซึ่งจะอยู่ในจำนวนตามสมควร;
- (ข) ค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้ไกล่เกลี่ย;
- (ค) ค่าเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นของพยานที่ผู้ไกล่เกลี่ยร้องขอภายใต้การอนุญาตของทั้งสองฝ่าย;
- (ง) ค่าใช้จ่ายคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญซึ่งผู้ไกล่เกลี่ยร้องขอภายใต้การอนุญาตของทั้งสองฝ่าย;
- (จ) ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นแก่ RCAKL เกี่ยวกับการไกล่เกลี่ยพร้อมด้วยค่าใช้จ่ายทางการบริหาร

(2) ตามที่กล่าวข้างต้น ทั้งสองฝ่ายจะรับภาระค่าใช้จ่ายเท่าๆ กัน เว้นแต่ข้อตกลงแก้ไขปัญหจะได้กำหนดสัดส่วนไว้แตกต่างกัน บรรดาค่าใช้จ่ายอื่นทั้งหมดที่เกิดขึ้นแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะเป็นภาระของฝ่ายนั้น

ข้อที่ 19: เงินประกัน

(1) เมื่อเริ่มการไกล่เกลี่ย ผู้อำนวยการ RCAKL จะขอให้แต่ละฝ่ายวางเงินประกันจำนวนเท่ากันเป็นค่าใช้จ่ายล่วงหน้าตามที่อ้างถึงในข้อที่ 18(1) ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้น

(2) ระหว่างดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ย ผู้อำนวยการ RCAKL อาจขอให้ทั้งสองฝ่ายวางเงินประกันเพิ่มเติมในจำนวนที่เท่ากัน

(3) หากทั้งสองฝ่ายไม่วางเงินประกันตามที่ร้องขอนั้นเต็มจำนวนภายในสามสิบวันหลังจากที่ได้รับการร้องขอนั้น ผู้อำนวยการ RCAKL จะแจ้งทั้งสองฝ่ายนั้นหรืออีกฝ่ายหนึ่งทำการชำระเงิน หากไม่ทำการชำระเงินนั้นให้แก่ผู้ไกล่เกลี่ย หลังจากปรึกษาหารือร่วมกับผู้อำนวยการ RCAKL แล้ว อาจสั่งให้ระงับหรือยุติกระบวนการไกล่เกลี่ยนั้น

- (4) ผู้อำนวยการ RCAKL อาจใช้เงินประกันนั้นจ่ายชดใช้ค่าใช้จ่ายในการไกล่เกลี่ย
- (5) เมื่อยุติการไกล่เกลี่ย ผู้อำนวยการ RCAKL จะจัดส่งบัญชีไปยังทั้งสองฝ่ายเกี่ยวกับเงินประกันที่ได้รับ และส่งคืนยอดเงินคงเหลือที่ไม่ได้จ่ายนั้นคืนให้แก่ทั้งสองฝ่าย

ข้อที่ 20: หน้าที่ของผู้ไกล่เกลี่ยในกระบวนการอื่น

- (1) ผู้ไกล่เกลี่ยจะไม่ทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการหรือเป็นตัวแทนหรือที่ปรึกษาของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือปรากฏเป็นพยานในกระบวนการอนุญาโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดีเกี่ยวกับข้อขัดแย้งซึ่งอยู่ใต้กระบวนการไกล่เกลี่ยนี้โดยไม่มีคำอนุญาตจากทั้งสองฝ่าย
- (2) ผู้ไกล่เกลี่ยจะไม่ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของทั้งสองฝ่ายในฐานะพยานในกระบวนการอนุญาโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดีใดๆ

ข้อที่ 21: การอนุญาตให้ใช้เป็นหลักฐานในกระบวนการอื่น

เว้นแต่ทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งสองฝ่ายจะไม่ฟังฟังหรือนำสิ่งต่อไปนี้เป็นหลักฐานในกระบวนการอนุญาโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาคดี ไม่ว่าจะกระบวนการนั้นจะเกี่ยวข้องกับข้อขัดแย้งซึ่งอยู่ภายใต้กระบวนการไกล่เกลี่ยหรือไม่ก็ตาม

- (ก) มุมมองที่แสดงหรือคำแนะนำจากอีกฝ่ายหนึ่งจากการจัดการแก้ปัญหาข้อขัดแย้งที่เป็นไปได้
- (ข) การยอมรับโดยอีกฝ่ายหนึ่งในกระบวนการไกล่เกลี่ย
- (ค) ข้อเสนอที่กระทำโดยผู้ไกล่เกลี่ย
- (ง) ข้อเท็จจริงที่อีกฝ่ายหนึ่งได้แสดงให้เห็นพยานของเขาเห็นเพื่อยอมรับข้อเสนอในการจัดการแก้ไขปัญหาซึ่งได้กระทำโดยผู้ไกล่เกลี่ย

ข้อที่ 22: การยกเว้นความรับผิดชอบ

ทั้ง RCAKL หรือผู้ไกล่เกลี่ยไม่จำเป็นต้องรับผิดชอบฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวกับการดำเนินกระบวนการไกล่เกลี่ย

ข้อที่ 23: การสละสิทธิซึ่งการหมิ่นประมาท

ทั้งสองฝ่ายและผู้ไกล่เกลี่ยตกลงว่าคำแถลงหรือความเห็นไม่ว่าโดยลายลักษณ์อักษรหรือโดยวาจาที่ได้กระทำขึ้นจากกระบวนการไกล่เกลี่ยนั้นจะไม่ถูกอ้างขึ้นเป็นหรือดำเนินการใดๆ ที่เป็นการหมิ่นประมาท ใส่ร้าย ให้ร้าย หรือการกล่าวร้ายอย่างอื่นที่เกี่ยวข้อง

ตารางค่าธรรมเนียม

(ก) ค่าขึ้นทะเบียน

ค่าขึ้นทะเบียนเป็นเงิน 50.00 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งจะจ่ายโดยฝ่ายที่เริ่มเรียกร้องเข้าสู่การไกล่เกลี่ย (ข้อที่ 2 (1)(จ))

(ข) เงินประกัน

เงินประกันเป็นเงิน 500.00 ดอลลาร์สหรัฐ เป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารซึ่งจะจ่ายโดยแต่ละฝ่ายตามการไกล่เกลี่ย/การประนีประนอม การจ่ายชำระเงินนี้จะไม่สามารถเรียกคืนได้และจะได้รับการเครดิตไว้ตามสัดส่วนของค่าใช้จ่ายในการบริหารที่แต่ละฝ่ายได้จ่ายไปในการไกล่เกลี่ย

(ค) ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหารสำหรับการไกล่เกลี่ย/การประนีประนอมจะกำหนดไว้คงที่เท่ากับหนึ่งในสี่ของจำนวนเงินที่คำนวณได้ตามอัตราค่าใช้จ่ายในการบริหารที่ได้กำหนดไว้ในภาคผนวก ข ของระเบียบอนุญาโตตุลาการของ KLRCA ซึ่งมีจำนวนขั้นต่ำ 500.00 ดอลลาร์สหรัฐ ในกรณีที่มิได้ระบุจำนวนที่เป็นข้อขัดแย้งกันไว้ ค่าใช้จ่ายในการบริหารจะได้รับการกำหนดโดยผู้อำนวยการ RCAKL

(ง) ค่าธรรมเนียมผู้ไกล่เกลี่ย/ผู้ประนีประนอม

ในการกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับผู้ไกล่เกลี่ย/ผู้ประนีประนอมนั้นผู้อำนวยการ RCAKL อาจทำการปรึกษาร่วมกับผู้ไกล่เกลี่ย/ผู้ประนีประนอมและคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย ค่าธรรมเนียมนั้นจะเป็นจำนวนตามสมควร โดยคำนึงถึงจำนวนที่เป็นข้อขัดแย้ง ความซับซ้อนของเรื่องราว ระยะเวลาที่ใช้ในการไกล่เกลี่ย/การประนีประนอม และสถานการณ์แวดล้อมอื่นๆ แล้วแต่กรณี

พระราชบัญญัติ
อนุญาตตุลาการ
พ.ศ. ๒๕๕๕*

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.
ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๕
เป็นปีที่ ๕๗ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้
ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอนุญาตตุลาการ
จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอม
ของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

- มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๕๕”
- มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป
- มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติอนุญาตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐
- มาตรา ๔ บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับอนุญาตตุลาการนอกศาลให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ในพระราชบัญญัตินี้
“คณะอนุญาตตุลาการ” หมายความว่า อนุญาตตุลาการคนเดียวหรือ
อนุญาตตุลาการหลายคน

“ศาล” หมายความว่า องค์กรหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งที่มีอำนาจตุลาการตามกฎหมายของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลนั้น

“ข้อเรียกร้อง” หมายความว่า รวมถึง ข้อเรียกร้องแย้งด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อเรียกร้องตามมาตรา ๓๑ (๑) และมาตรา ๓๘ วรรคสอง (๑)

* ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนที่ ๓๙ ก ลงวันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๕๕

"คำคัดค้าน" หมายความว่ารวมถึง คำคัดค้านแก้ไขข้อเรียกร้องแย้งด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่คำคัดค้านแก้ไขข้อเรียกร้องแย้งตามมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๓๘ วรรคสอง (๑)

มาตรา ๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจคู่สัญญาในการตัดสินใจเรื่องใด คู่สัญญานั้นมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลที่สามหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องนั้นแทนได้ด้วย

ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ข้อเท็จจริงใดเป็นข้อเท็จจริงที่คู่สัญญาจะหรืออาจจะตกลงกันได้ หรือกำหนดถึงข้อตกลงของคู่สัญญาไม่ว่าด้วยประการใด ๆ ข้อตกลงเช่นนั้นให้รวมถึงข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ระบุไว้ในข้อตกลงนั้นด้วย

มาตรา ๗ ในกรณีที่คู่สัญญามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การส่งเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้ส่งให้แก่บุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้นหรือได้ส่งไปยังสำนักทำางานภูมิสำเนา หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของบุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้น หรือในกรณีที่ไม่มีปรากฏที่อยู่ข้างต้นแม้ได้สืบหาตามสมควรแล้ว ถ้าได้ส่งไปยังสำนักทำางาน หรือภูมิสำเนา หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์แห่งสุดท้ายที่ทราบ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถ้าเป็นการส่งภายในประเทศ หรือโดยวิธีอื่นใดที่แสดงถึงความพยายามในการจัดส่ง ให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้นได้รับเอกสารดังกล่าวแล้ว

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับการส่งเอกสารในการดำเนินกระบวนการพิจารณาในศาล

มาตรา ๘ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดรู้ว่าบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งคู่สัญญาอาจตกลงกันเป็นอย่างอื่นได้ หรือคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยังมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ ถ้าคู่สัญญาฝ่ายนั้นยังดำเนินกระบวนการพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการต่อไปโดยไม่คัดค้านการไม่ปฏิบัติตามของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กำหนดไว้ ให้ถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นสละสิทธิในการคัดค้าน

มาตรา ๙ ให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง หรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาค หรือศาลที่มีการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการอยู่ในเขตศาลหรือศาลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิสำเนาอยู่ในเขตศาล หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทซึ่งได้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการนั้น เป็นศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑

สัญญาอนุญาตตุลาการ

มาตรา ๑๑ สัญญาอนุญาตตุลาการ หมายถึง สัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตไม่ว่าจะเกิดจากนิติสัมพันธ์ทางสัญญาหรือไม่โดยวิธีอนุญาตตุลาการ ทั้งนี้ สัญญาอนุญาตตุลาการอาจเป็นข้อสัญญาหนึ่งในสัญญาหลัก หรือเป็นสัญญาอนุญาตตุลาการแยกต่างหากก็ได้

สัญญาอนุญาตตุลาการต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญา เว้นแต่ถ้าปรากฏข้อสัญญาในเอกสารที่คู่สัญญาโต้ตอบทางจดหมาย โทรสาร โทรเลข โทรพิมพ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยมีการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่นซึ่งมีการบันทึกข้อสัญญานั้นไว้ หรือมีการกล่าวอ้างข้อสัญญาในข้อเรียกร้องหรือข้อคัดค้านและคู่สัญญาฝ่ายที่มีได้กล่าวอ้างไม่ปฏิเสธให้ถือว่ามิสัญญาอนุญาตตุลาการแล้ว

สัญญาที่มีหลักฐานเป็นหนังสืออันได้กล่าวถึงเอกสารใดที่มีข้อตกลงให้ระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตตุลาการ โดยมีวัตถุประสงค์ให้ข้อตกลงนั้นเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก ให้ถือว่ามิสัญญาอนุญาตตุลาการแล้ว

มาตรา ๑๒ ความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาตตุลาการและการตั้งอนุญาตตุลาการย่อมไม่เสียไป แม้ในภายหลังคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายหรือสิ้นสุดสภาพความเป็นนิติบุคคล ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ

มาตรา ๑๓ เมื่อมีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดชอบ สัญญาอนุญาตตุลาการที่มีอยู่เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดชอบนั้นย่อมผูกพันผู้รับโอนด้วย

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งฟ้องคดีเกี่ยวกับข้อพิพาทตามสัญญาอนุญาตตุลาการโดยมิได้เสนอข้อพิพาทนั้นต่อคณะอนุญาตตุลาการตามสัญญา คู่สัญญาฝ่ายที่ถูกฟ้อง อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจไม่ช้ากว่าวันยื่นคำให้การหรือภายในระยะเวลาที่มีสิทธิยื่นคำให้การตามกฎหมาย ให้มีคำสั่งจำหน่ายคดี เพื่อให้คู่สัญญาไปดำเนินการทางอนุญาตตุลาการ และเมื่อศาลทำการไต่สวนแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุที่ทำให้สัญญาอนุญาตตุลาการนั้นเป็นโมฆะหรือใช้บังคับไม่ได้หรือมีเหตุที่ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญานั้นได้ ก็ให้มีคำสั่งจำหน่ายคดีนั้นเสีย

ในระหว่างการพิจารณาคำร้องของศาลตามวรรคหนึ่ง คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจเริ่มดำเนินการทางอนุญาตตุลาการได้ หรือคณะอนุญาตตุลาการอาจดำเนินการสอบสวนพิจารณาต่อไป และมีคำชี้ขาดในข้อพิพาทนั้นได้

มาตรา ๑๕ ในสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชนไม่ว่าเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ก็ตาม คู่สัญญาอาจตกลงให้ใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทได้ และให้สัญญาอนุญาโตตุลาการดังกล่าวมีผลผูกพันคู่สัญญา

มาตรา ๑๖ คู่สัญญาที่ได้ทำสัญญาอนุญาโตตุลาการไว้อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของตนก่อนหรือขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการได้ ถ้าศาลเห็นว่ากระบวนการพิจารณานั้นหากเป็นการพิจารณาของศาลแล้วศาลทำได้ ก็ให้ศาลจัดการให้ตามคำร้องนั้น ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความของศาล ในส่วนที่เกี่ยวกับการนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งตามคำร้องของคู่สัญญาตามวรรคหนึ่ง ถ้าคู่สัญญาฝ่ายที่ยื่นคำร้องมิได้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำสั่งหรือภายในระยะเวลาที่ศาลกำหนด ให้ถือว่าคำสั่งนั้นเป็นอันยกเลิกเมื่อครบกำหนดดังกล่าว

หมวด ๒

คณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๑๗ ให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการเป็นจำนวนเลขคี่ ในกรณีที่คู่พิพาทกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคู่ ให้อนุญาโตตุลาการร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ วิธีการตั้งประธานคณะอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง (๒)

ในกรณีที่คู่พิพาทไม่สามารถตกลงกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการได้ ให้มีอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้กำหนดวิธีการตั้งคณะอนุญาโตตุลาการไว้เป็นอย่างอื่น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่กำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว ถ้าคู่พิพาทไม่อาจตกลงกันได้ ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการแทน

(๒) ในกรณีที่กำหนดให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคน ให้คู่พิพาทตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละเท่ากันและให้อนุญาโตตุลาการดังกล่าวร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการอีกคนหนึ่ง แต่ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดมิได้ตั้งอนุญาโตตุลาการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งให้ตั้งอนุญาโตตุลาการ หรือถ้าอนุญาโตตุลาการทั้งสองฝ่ายไม่อาจร่วมกันตั้งประธานคณะ

อนุญาตตุลาการใต้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ยื่นได้รับการตั้งให้เป็นอนุญาตตุลาการ ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งตั้งอนุญาตตุลาการหรือประธานคณะอนุญาตตุลาการแทน

ในกรณีที่การตั้งอนุญาตตุลาการตามวรรคหนึ่งมิได้กำหนดวิธีการอื่นใดที่ทำให้สามารถตั้งอนุญาตตุลาการได้ ให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ดำเนินการตั้งอนุญาตตุลาการตามที่ศาลเห็นสมควรได้ หากปรากฏว่า

- (๑) คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมิได้ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้
- (๒) คู่พิพาทหรืออนุญาตตุลาการไม่อาจตกลงกันตามวิธีการที่กำหนดไว้ได้ หรือ
- (๓) บุคคลที่สามหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งมิได้ดำเนินการตามวิธีการที่กำหนดไว้

มาตรา ๑๙ อนุญาตตุลาการต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาตตุลาการ หรือในกรณีที่คู่สัญญาตกลงกันให้หน่วยงานซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตตุลาการเป็นผู้ดำเนินการต้องมีคุณสมบัติตามที่หน่วยงานดังกล่าวกำหนด

บุคคลซึ่งจะถูกตั้งเป็นอนุญาตตุลาการจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงซึ่งอาจเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระของตน และนับแต่เวลาที่ได้รับการตั้งและตลอดระยะเวลาที่ดำเนินการทางอนุญาตตุลาการ บุคคลดังกล่าวจะต้องเปิดเผยข้อเท็จจริงเช่นว่านั้นต่อคู่พิพาทโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้แจ้งให้คู่พิพาทรู้ล่วงหน้าแล้ว

อนุญาตตุลาการอาจถูกคัดค้านได้ หากปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระ หรือการขาดคุณสมบัติตามที่คู่พิพาทตกลงกัน แต่คู่พิพาทจะคัดค้านอนุญาตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้ตั้งหรือร่วมตั้งมิได้ เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายนั้นมิได้รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านในขณะที่ตั้งอนุญาตตุลาการนั้น

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายที่ประสงค์จะคัดค้านอนุญาตตุลาการจะต้องยื่นหนังสือแสดงเหตุแห่งการคัดค้านต่อคณะอนุญาตตุลาการภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รู้ถึงการตั้งอนุญาตตุลาการ หรือรู้ถึงข้อเท็จจริงตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๙ วรรคสาม และหากอนุญาตตุลาการซึ่งถูกคัดค้านไม่ถอนตัวจากการเป็นอนุญาตตุลาการ หรือคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งไม่เห็นด้วยกับข้อคัดค้านนั้น ให้คณะอนุญาตตุลาการเป็นผู้วินิจฉัยคำคัดค้านนั้น

ถ้าการคัดค้านโดยวิธีตามที่คู่พิพาทตกลงกันหรือตามวิธีที่บัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งไม่บรรลุผลหรือในกรณีมีอนุญาตตุลาการเพียงคนเดียว คู่พิพาทฝ่ายที่คัดค้านอาจยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยคำคัดค้านนั้น หรือนับแต่วันที่รู้ถึงการตั้งอนุญาตตุลาการ หรือรู้ถึงข้อเท็จจริงตามที่บัญญัติไว้ใน

มาตรา ๑๙ วรรคสาม แล้วแต่กรณีและเมื่อศาลได้สวนคำคัดค้านนั้นแล้วให้มีคำสั่งยอมรับหรือยกเสียซึ่งคำคัดค้านนั้น และในระหว่างการพิจารณาของศาล คณะอนุญาโตตุลาการซึ่งรวมถึงอนุญาโตตุลาการซึ่งถูกคัดค้านอาจดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการต่อไปจนกระทั่งมีคำชี้ขาดได้ ทั้งนี้ เว้นแต่ศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็น คณะอนุญาโตตุลาการอาจขยายระยะเวลาการคัดค้านอนุญาโตตุลาการตามวรรคหนึ่งออกไปได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

มาตรา ๒๑ การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงเมื่อตาย

ในกรณีที่บุคคลซึ่งจะได้รับการตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการผู้ใดไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ว่าโดยไม่มียินยอมรับการตั้ง ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ หรือไม่ปฏิบัติหน้าที่ภายในระยะเวลาอันสมควรด้วยเหตุอื่น ให้การเป็นอนุญาโตตุลาการของผู้นั้นสิ้นสุดลงเมื่ออนุญาโตตุลาการผู้นั้นขอถอนตัว หรือคู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง แต่ถ้ายังมีข้อโต้แย้งในเหตุดังกล่าว คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยถึงการสิ้นสุดของการเป็นอนุญาโตตุลาการได้

ภายใต้บังคับวรรคสองหรือมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง การที่อนุญาโตตุลาการขอถอนตัวหรือการที่คู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง ไม่ถือว่าเป็นการยอมรับเหตุตามวรรคสองหรือมาตรา ๑๙ วรรคสาม

มาตรา ๒๒ ถ้าการเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๑ หรือเพราะเหตุการถอนตัวของอนุญาโตตุลาการ หรือคู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง หรือในกรณีที่การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงด้วยเหตุอื่น ให้ตั้งอนุญาโตตุลาการแทนตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้สำหรับการตั้งอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๒๓ อนุญาโตตุลาการไม่ต้องรับผิดชอบแพ่งในการกระทำตามหน้าที่ในฐานะอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่จะกระทำการโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียหาย

อนุญาโตตุลาการผู้ใด เรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดให้ ขอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดแก่อนุญาโตตุลาการ เพื่อจงใจให้กระทำการ ไม่กระทำการหรือประวิงการกระทำการใดอันมิชอบด้วยหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หมวด ๓

อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๒๔ คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจวินิจฉัยขอบเขตอำนาจของตนรวมถึง ความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ ความสมบูรณ์ของการตั้งคณะ อนุญาโตตุลาการ และประเด็นข้อพิพาทอันอยู่ภายในขอบเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ ได้ และเพื่อวัตถุประสงค์นี้ ให้ถือว่าข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาหลัก เป็นข้อสัญญาแยกต่างหากจากสัญญาหลัก คำวินิจฉัยของคณะอนุญาโตตุลาการที่ว่าสัญญาหลัก เป็นโมฆะหรือไม่สมบูรณ์จะไม่กระทบกระเทือนถึงข้อสัญญาอนุญาโตตุลาการ

การคัดค้านอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาข้อพิพาทใด จะต้องถูกยกขึ้นว่ากล่าวไม่ช้ากว่าวันยื่นคำคัดค้านต่อผู้ในประเด็นข้อพิพาท และคู่พิพาทจะไม่ ถูกตัดสินสิทธิที่จะคัดค้านเพราะเหตุที่คู่พิพาทนั้นได้ตั้งหรือมีส่วนร่วมในการตั้งอนุญาโตตุลาการ และในการคัดค้านว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำการเกินขอบเขตอำนาจ คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่าย หนึ่งต้องยกขึ้นว่ากล่าวในทันทีที่เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้นในระหว่างดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่ในกรณีที่คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาเห็นว่าการที่ล่าช้านั้นมีเหตุสมควร คณะ อนุญาโตตุลาการอาจอนุญาตให้คู่พิพาทยกขึ้นว่ากล่าวภายหลังระยะเวลาที่กำหนดไว้ก็ได้

คณะอนุญาโตตุลาการอาจวินิจฉัยขอบเขตอำนาจของตนโดยการวินิจฉัย ชี้อรรถเบื้องต้นหรือในคำชี้ขาดประเด็นข้อพิพาทก็ได้ แต่ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการได้ชี้ขาด เบื้องต้นว่าคณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจพิจารณาเรื่องใด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำ ร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยชี้ขาดปัญหาดังกล่าวภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับแจ้งคำ ชี้อรรถเบื้องต้นนั้นและในขณะที่คำร้องยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล คณะ อนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการและทำคำชี้ขาดต่อไปได้

หมวด ๔

วิธีพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการ

มาตรา ๒๕ ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทได้รับการปฏิบัติอย่าง เท่าเทียมกัน และให้มีโอกาสนำเสนอข้อพิพาทหลักฐานและเสนอข้ออ้างข้อต่อสู้ของตนได้ตาม พฤติการณ์แห่งข้อพิพาทนั้น

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันหรือกฎหมายนี้มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการสอบสวนพิจารณาใด ๆ ได้ตามที่เห็นสมควร อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการนี้ให้รวมถึงอำนาจวินิจฉัยในเรื่องการรับฟังพยานหลักฐาน และการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานทั้งปวงด้วย

เพื่อประโยชน์แห่งหมวดนี้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจนำประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยพยานหลักฐานมาใช้โดยอนุโลม

มาตรา ๒๖ คู่พิพาทอาจตกลงกำหนดสถานที่ในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการไว้ก็ได้ ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดสถานที่โดยคำนึงถึงสภาพแห่งข้อพิพาท และความสะดวกของคู่พิพาท

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดสถานที่อื่นใดนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งเพื่อดำเนินการปรึกษาหารือ เพื่อสืบพยานบุคคล ผู้เชี่ยวชาญหรือคู่พิพาท หรือเพื่อตรวจสอบวัตถุ สถานที่หรือเอกสารใด ๆ ก็ได้

มาตรา ๒๗ ในการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ ให้ถือว่ามีกรรมมอบข้อพิพาท ให้อนุญาโตตุลาการพิจารณาตามมาตรา ๑๙๓/๑๔ (๔) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการจะเริ่มต้นในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งได้รับหนังสือจากคู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งขอให้ระงับข้อพิพาทนั้น โดยวิธีอนุญาโตตุลาการ

(๒) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งบอกกล่าวเป็นหนังสือแก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งให้ตั้งอนุญาโตตุลาการหรือให้ความเห็นชอบในการตั้งอนุญาโตตุลาการเพื่อระงับข้อพิพาทนั้น

(๓) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีหนังสือแจ้งข้อพิพาทที่ประสงค์จะระงับต่อคณะอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่สัญญาอนุญาโตตุลาการกำหนดคณะอนุญาโตตุลาการไว้

(๔) เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสนอข้อพิพาทต่อหน่วยงานซึ่งจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการตามที่ตกลงกันไว้

มาตรา ๒๘ คู่พิพาทอาจตกลงกำหนดภาษาที่จะใช้ในการดำเนินการสอบสวนพิจารณาได้ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงเช่นว่านั้น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนด และถ้ามิได้กำหนดไว้โดยเฉพาะเป็นอย่างอื่น ข้อตกลงหรือข้อกำหนดเช่นว่านี้ให้ใช้บังคับถึงข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้องที่ทำเป็นหนังสือของคู่พิพาท การสืบพยาน คำชี้ขาด คำวินิจฉัยหรือการสื่อสารใด ๆ ที่ทำโดยหรือทำต่อคณะอนุญาโตตุลาการด้วย

คณะอนุญาโตตุลาการอาจมีคำสั่งให้แปลคำแปลเอกสารที่คู่พิพาทอ้างเป็นพยาน เป็นภาษาตามที่คู่พิพาทตกลงกันไว้หรือตามที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนดก็ได้

มาตรา ๒๙ ภายในระยะเวลาที่คู่พิพาทตกลงกันหรือที่คณะอนุญาโตตุลาการกำหนด ถ้าคู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องต้องแสดงข้อเท็จจริงเพื่อสนับสนุนข้อเรียกร้อง ประเด็นข้อพิพาท และคำขอบังคับของตน ส่วนคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องต้องแสดงในคำคัดค้านถึงข้อต่อสู้ของตน ทั้งนี้ คู่พิพาทอาจแนบเอกสารที่เกี่ยวข้องหรือบัญชีระบุมูลค่าที่ระบุถึงเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นที่ประสงค์จะอ้างเป็นพยานมาด้วยก็ได้

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อเรียกร้องหรือคำคัดค้านในระหว่างพิจารณาก็ได้ เว้นแต่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมนั้นไม่สมควรเมื่อคำนึงถึงความล่าช้าที่จะเกิดขึ้น

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนดว่าจะสืบพยานหรือฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ หรือจะดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยรับฟังเพียงเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นใดก็ได้

คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจดำเนินการสืบพยานตามวรรคหนึ่งในระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาในช่วงใด ๆ ตามที่เห็นสมควรถ้าได้รับคำร้องขอจากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่ในกรณีที่คู่พิพาทได้ตกลงไม่ให้มีการสืบพยานด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือ

ให้คณะอนุญาโตตุลาการแจ้งกำหนดนัดสืบพยานและนัดพิจารณาเพื่อตรวจสอบวัตถุ สถานที่ หรือเอกสารอย่างอื่นให้คู่พิพาททราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

ข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้อง เอกสาร หรือข้อมูลทั้งหมดที่คู่พิพาทฝ่ายใดเสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องส่งให้แก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งด้วย ทั้งนี้ ให้รวมถึงรายงานของผู้เชี่ยวชาญ หรือเอกสารหลักฐานใด ๆ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องใช้ประกอบการชี้ขาดด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) มีคำสั่งยุติกระบวนการพิจารณา ถ้าคู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องไม่ยื่นข้อเรียกร้องตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง

(๒) ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ถ้าคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องไม่ยื่นคำคัดค้าน ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง แต่ทั้งนี้ มิให้ถือว่า การไม่ยื่นคำคัดค้านดังกล่าวเป็นการยอมรับตามข้อเรียกร้องนั้น

(๓) ดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไป ถ้าคู่พิพาทฝ่ายใดไม่มาในวันนัดสืบพยานหรือนัดพิจารณาหรือไม่เสนอพยานหลักฐานใด ๆ และให้มีคำชี้ขาดต่อไป

ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจไต่สวนตามที่เห็นสมควรก่อนดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้รวมถึงเหตุที่ทำให้คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องขาดนัดยื่นคำคัดค้านหรือขาดนัดพิจารณาแล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อให้ทำความเห็นเฉพาะในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่จะต้องชี้ขาดก็ได้

(๒) เรียกให้คู่พิพาทให้ข้อเท็จจริงแก่ผู้เชี่ยวชาญ หรือจัดทำหรือดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งเอกสาร หรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทเพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญสามารถตรวจสอบได้

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ทำความเห็นเป็นหนังสือ หรือด้วยวาจาแล้ว หากคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือคณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควร ให้ผู้เชี่ยวชาญนั้นมาให้ข้อเท็จจริงเพื่อให้คู่พิพาทมีโอกาสซักถามหรือคู่พิพาทฝ่ายนั้นอาจนำพยานผู้เชี่ยวชาญของตนมาสืบในประเด็นดังกล่าวได้

มาตรา ๓๓ คณะอนุญาโตตุลาการหรืออนุญาโตตุลาการคนใดคนหนึ่ง หรือคู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งโดยความยินยอมของคณะอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมาก อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้ออกหมายเรียกพยาน หรือมีคำสั่งให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดก็ได้

ในกรณีที่ศาลเห็นว่าการดำเนินการกระบวนพิจารณาตามคำร้องตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการพิจารณาของศาลแล้วศาลอาจทำได้ ก็ให้ศาลจัดการให้ตามคำร้องนั้น ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมายวิธีพิจารณาความของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการนั้นมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๕

คำชี้ขาดและการสิ้นสุดกระบวนพิจารณา

มาตรา ๓๔ ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายที่คู่พิพาทกำหนดให้นำมาใช้บังคับกับข้อพิพาท ในกรณีที่มีการกำหนดถึงกฎหมายหรือระบบกฎหมายของประเทศใด หากข้อความมิได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้หมายความถึงกฎหมายสารบัญญัติ มิใช่กฎหมายว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายของประเทศนั้น

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้กำหนดถึงกฎหมายที่จะนำมาใช้บังคับกับข้อพิพาทไว้ ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่มีการขัดกันแห่งกฎหมาย ก็ให้พิจารณาจากหลักว่าด้วยการขัดกันแห่งกฎหมายที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควรนำมาปรับใช้

คู่พิพาทอาจกำหนดไว้โดยชัดแจ้งให้คณะอนุญาโตตุลาการมีอำนาจชี้ขาดข้อพิพาทโดยใช้หลักแห่งความสุจริตและเป็นธรรม

การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต้องเป็นไปตามข้อสัญญา และหากเป็นข้อพิพาททางการค้าให้คำนึงถึงธรรมเนียมปฏิบัติทางการค้าที่ใช้กับธุรกรรมนั้นด้วย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คำชี้ขาด คำสั่ง และคำวินิจฉัยในเรื่องใด ๆ ของคณะอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก ถ้าไม่อาจหาเสียงข้างมากได้ ให้ประธานคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ทำคำชี้ขาด มีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยเพียงผู้เดียว

ให้ประธานคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ชี้ขาดในกระบวนการวิธีพิจารณา ถ้าคู่พิพาทหรืออนุญาโตตุลาการทุกคนได้ให้อำนาจไว้เช่นนั้น

มาตรา ๓๖ ในระหว่างดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ ถ้าคู่พิพาทประนีประนอมยอมความกันให้คณะอนุญาโตตุลาการยุติกระบวนการพิจารณา หากคู่พิพาทร้องขอและคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าข้อตกลงหรือการประนีประนอมยอมความกันนั้นไม่เป็นการฝ่าฝืนต่อกฎหมาย ให้คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดไปตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความนั้น

คำชี้ขาดตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความให้อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๓๗ และให้มีสถานะและผลเช่นเดียวกับคำชี้ขาดที่วินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาท

มาตรา ๓๗ คำชี้ขาดต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคณะอนุญาโตตุลาการ ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการมีจำนวนมากกว่าหนึ่งคน การลงลายมือชื่อของอนุญาโตตุลาการเสียงข้างมากถือว่าเพียงพอแล้ว แต่ต้องจดแจ้งเหตุขัดข้องของอนุญาโตตุลาการผู้ซึ่งไม่ลงลายมือชื่อนั้นไว้ด้วย

ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งการวินิจฉัยทั้งปวงไว้โดยชัดแจ้ง แต่จะกำหนดหรือชี้ขาดการใดให้เกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำขอของคู่พิพาทไม่ได้ เว้นแต่จะเป็นคำชี้ขาดตามข้อตกลงประนีประนอมยอมความตามมาตรา ๓๖ หรือเป็นการกำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการหรือค่าปฎิการอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๔๖

คำชี้ขาดต้องระบุวันและสถานที่ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง และให้ถือว่าคำชี้ขาดดังกล่าวได้ทำขึ้น ณ สถานที่เช่นนั้น

เมื่อทำคำชี้ขาดเสร็จแล้ว ให้คณะอนุญาโตตุลาการส่งสำเนาคำชี้ขาดนั้นให้แก่คู่พิพาททุกฝ่าย

มาตรา ๓๘ การดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงเมื่อมีคำชี้ขาดเสร็จเด็ดขาดหรือโดยคำสั่งของคณะอนุญาโตตุลาการตามวรรคสอง

คณะอนุญาโตตุลาการจะมีคำสั่งให้ยุติกระบวนการพิจารณา เมื่อ

(๑) คู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องขอถอนข้อเรียกร้อง เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้คัดค้านการถอนข้อเรียกร้องดังกล่าว และคณะอนุญาโตตุลาการเห็นถึงประโยชน์อันชอบด้วยกฎหมายของคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องในการที่จะได้รับการวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทนั้น

(๒) คู่พิพาทตกลงกันให้ยุติกระบวนการพิจารณา

(๓) คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปหรือไม่อาจดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ วรรคสี่ อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการจะสิ้นสุดลงพร้อมกับการยุติของกระบวนการพิจารณา

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาด

(๑) คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง อาจยื่นคำร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขข้อผิดพลาดในการคำนวณตัวเลข ข้อผิดพลาดหรือการพิมพ์ที่ผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดเล็กน้อยในคำชี้ขาดให้ถูกต้องได้ ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาคำร้องให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบด้วย หรือ

(๒) ในกรณีที่ได้ตกลงกันไว้แล้ว คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการตีความ อธิบายข้อความหรือส่วนหนึ่งส่วนใดในคำชี้ขาดได้ ทั้งนี้ ให้ส่งสำเนาคำร้องให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบด้วย

ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าคำร้องตาม (๑) และ (๒) มีเหตุผลสมควร ให้แก้ไขหรือตีความให้เสร็จสิ้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง คำตีความ อธิบายความดังกล่าวให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของคำชี้ขาดด้วย

คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขข้อผิดพลาดหรือข้อผิดพลาดตาม (๑) ได้เองภายในสามสิบวันนับแต่วันมีคำชี้ขาด

เว้นแต่คู่พิพาทจะตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจยื่นคำร้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำชี้ขาดและเมื่อได้แจ้งให้คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งทราบแล้ว ให้คณะอนุญาโตตุลาการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเรียกร้องที่ยังมิได้มีการวินิจฉัยไว้ในคำชี้ขาด ถ้าคณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าคำร้องดังกล่าวมีเหตุผลสมควร ให้ทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมให้เสร็จสิ้นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง

ในกรณีมีเหตุจำเป็น คณะอนุญาโตตุลาการอาจขยายระยะเวลาการแก้ไข การตีความ การอธิบายความหรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมตามที่บัญญัติไว้ในวรรคสองและวรรคสี่ได้ ให้นำมาตรา ๓๗ มาใช้บังคับแก่การแก้ไข การตีความ การอธิบายความ หรือการทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมตามมาตรานี้

หมวด ๖ การคัดค้านคำชี้ขาด

มาตรา ๔๐ การคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการอาจทำได้โดยการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจเพิกถอนคำชี้ขาดตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานี้

คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดได้ โดยยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในเก้าสิบวันนับแต่วันได้รับสำเนาคำชี้ขาด หรือถ้าเป็นกรณีมีการขอให้คณะอนุญาโตตุลาการแก้ไขหรือตีความคำชี้ขาด หรือชี้ขาดเพิ่มเติม นับแต่วันที่คณะอนุญาโตตุลาการได้แก้ไขหรือตีความคำชี้ขาดหรือทำคำชี้ขาดเพิ่มเติมแล้ว

ให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) คู่พิพาทฝ่ายที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดสามารถพิสูจน์ได้ว่า
 - (ก) คู่สัญญาตามสัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น
 - (ข) สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายไทยในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว
 - (ค) ไม่มีการแจ้งให้คู่พิพาทฝ่ายที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดรู้ล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ หรือบุคคลดังกล่าวไม่สามารถเข้าสู่คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราะเหตุประการอื่น
 - (ง) คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้ว ศาลอาจเพิกถอนเฉพาะส่วนที่วินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือข้อตกลงนั้นก็ได้ หรือ
 - (จ) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้ หรือในกรณีที่คู่พิพาทไม่ได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น องค์ประกอบดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมายนี้
- (๒) มีกรณีปรากฏต่อศาลว่า
 - (ก) คำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยการอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมาย หรือ
 - (ข) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

ในการพิจารณาคำร้องให้เพิกถอนคำชี้ขาด ถ้าคู่พิพาทยื่นคำร้องและศาลพิจารณาเห็นว่ามิใช่เหตุผลสมควร ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีออกไปตามที่เห็นสมควร เพื่อให้คณะอนุญาโตตุลาการพิจารณาอีกครั้งหนึ่งหรือดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นสมควร เพื่อให้เหตุแห่งการเพิกถอนนั้นหมดสิ้นไป

หมวด ๗

การยอมรับและบังคับตามคำชี้ขาด

มาตรา ๔๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการไม่ว่าจะได้อำนาจขึ้นในประเทศใดให้ผูกพันคู่พิพาท และเมื่อได้มีการร้องขอต่อศาลที่มีเขตอำนาจยอมรับบังคับได้ตามคำชี้ขาดนั้น

ในกรณีคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการกระทำขึ้นในต่างประเทศ ศาลที่มีเขตอำนาจจะมีคำพิพากษาบังคับตามคำชี้ขาดให้ต่อเมื่อเป็นคำชี้ขาดที่อยู่ในบังคับแห่งสนธิสัญญา อนุสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศซึ่งประเทศไทยเป็นภาคี และให้มีผลบังคับได้เพียงเท่าที่ประเทศไทยยอมตนเข้าผูกพันเท่านั้น

มาตรา ๔๒ เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในกำหนดเวลาสามปี นับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดได้ เมื่อศาลได้รับคำร้องดังกล่าวให้รีบทำการไต่สวน และมีคำพิพากษาโดยพลัน

ผู้ร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีเอกสารดังต่อไปนี้ มาแสดงต่อศาล

- (๑) ต้นฉบับคำชี้ขาด หรือสำเนาที่รับรองถูกต้อง
- (๒) ต้นฉบับสัญญาอนุญาโตตุลาการ หรือสำเนาที่รับรองถูกต้อง
- (๓) คำแปลเป็นภาษาไทยของคำชี้ขาดและสัญญาอนุญาโตตุลาการโดยมีผู้แปลซึ่งได้สาบานตัวแล้ว หรือปฏิญาณต่อหน้าศาลหรือต่อหน้าเจ้าพนักงานหรือบุคคลที่มีอำนาจในการรับคำสาบาน หรือปฏิญาณ หรือรับรองโดยเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจในการรับรองคำแปล หรือผู้แทนทางการทูตหรือกงสุลไทยในประเทศที่มีการทำคำชี้ขาดหรือสัญญาอนุญาโตตุลาการนั้น

มาตรา ๔๓ ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธไม่รับบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ไม่ว่าคำชี้ขาดนั้นจะได้อำนาจขึ้นในประเทศใด ถ้าผู้ซึ่งจะถูกบังคับตามคำชี้ขาดพิสูจน์ได้ว่า

(๑) คู่สัญญาตามสัญญาอนุญาตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น

(๒) สัญญาอนุญาตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกฎหมายแห่งประเทศที่คู่สัญญาได้ตกลงกันไว้ หรือตามกฎหมายของประเทศที่ทำคำชี้ขาดนั้น ในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว

(๓) ไม่มีการแจ้งให้ผู้ซึ่งจะถูกบังคับตามคำชี้ขาดรู้ล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ หรือบุคคลดังกล่าวไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราะเหตุประการอื่น

(๔) คำชี้ขาดวินิจฉัยข้อพิพาทซึ่งไม่อยู่ในขอบเขตของสัญญาอนุญาตตุลาการหรือคำชี้ขาดวินิจฉัยเกินขอบเขตแห่งข้อตกลงในการเสนอข้อพิพาทต่อคณะอนุญาโตตุลาการ แต่ถ้าคำชี้ขาดที่วินิจฉัยเกินขอบเขตนั้นสามารถแยกออกได้จากคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยในขอบเขตแล้วศาลอาจบังคับตามคำชี้ขาดส่วนที่วินิจฉัยอยู่ในขอบเขตแห่งสัญญาอนุญาตตุลาการหรือข้อตกลงนั้นก็ได้

(๕) องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการหรือกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการมิได้เป็นไปตามที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้ หรือมิได้เป็นไปตามกฎหมายของประเทศที่ทำคำชี้ขาดในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้ หรือ

(๖) คำชี้ขาดยังไม่มีผลผูกพัน หรือได้ถูกเพิกถอน หรือระงับใช้เสียโดยศาลที่มีเขตอำนาจหรือภายใต้กฎหมายของประเทศที่ทำคำชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีที่ยังอยู่ในระหว่างการขอให้ศาลที่มีเขตอำนาจทำการเพิกถอนหรือระงับใช้ซึ่งคำชี้ขาด ศาลอาจเลื่อนการพิจารณาคดีที่ขอบังคับตามคำชี้ขาดไปได้ตามที่เห็นสมควร และถ้าคู่พิพาทฝ่ายที่ขอบังคับตามคำชี้ขาดร้องขอ ศาลอาจสั่งให้คู่พิพาทฝ่ายที่จะถูกบังคับวางประกันที่เหมาะสมก่อนก็ได้

มาตรา ๔๔ ศาลมีอำนาจทำคำสั่งปฏิเสธการขอบังคับตามคำชี้ขาดตามมาตรา ๔๓ ได้ ถ้าปรากฏต่อศาลว่าคำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยการอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมายหรือถ้าการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้อุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่

(๑) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๒) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวข้องด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

(๓) คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

(๔) ผู้พิพากษา หรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความเห็นแย้งไว้ในคำพิพากษา หรือ

(๕) เป็นคำสั่งเกี่ยวกับการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาทตามมาตรา ๑๖

การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกาหรือศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี

หมวด ๘

ค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่ายและค่าป่วยการ

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาตตุลาการ ตลอดจนค่าป่วยการอนุญาตตุลาการ แต่ไม่รวมถึงค่าทนายความและค่าใช้จ่ายของทนายความ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำชี้ขาดของคณะอนุญาตตุลาการ

ในกรณีที่มีได้กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาตตุลาการหรือค่าป่วยการอนุญาตตุลาการไว้ในคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือคณะอนุญาตตุลาการอาจยื่นคำร้องให้ศาลที่มีเขตอำนาจมีคำสั่งเรื่องค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาตตุลาการและค่าป่วยการอนุญาตตุลาการได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๔๗ หน่วยงานซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาตตุลาการอาจกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย และค่าป่วยการในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคดีอนุญาตตุลาการก็ได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๘ บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาตตุลาการ และการดำเนินการทางอนุญาตตุลาการใดที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใดที่ยังมิได้กระทำและยังไม่ล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการนั้นได้ภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการได้รับการยอมรับและใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระงับข้อพิพาททางการพาณิชย์ระหว่างประเทศ แต่เนื่องจากพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. 2530 ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศอื่นด้วย สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ โดยนำกฎหมายแม่แบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางการพาณิชย์ระหว่างประเทศของคณะกรรมการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติ ซึ่งเป็นที่ยอมรับและรู้จักกันอย่างกว้างขวางมาเป็นหลักเพื่อการพัฒนากระบวนการอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยให้ทัดเทียมนานาชาติและส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาททางแพ่งและพาณิชย์ระหว่างประเทศให้แพร่หลายยิ่งขึ้น อันจะเป็นการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นสู่ศาลอีกทางหนึ่ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ - สกุล : นางสาวหัสยา นุ่นแจ้

วัน เดือน ปี เกิด : 4 กรกฎาคม 2524

วุฒิการศึกษา :

ปี 2548 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปี 2542 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนสตรีภูเก็ต

ประสบการณ์การทำงาน :

ปี 2549 บริษัท ยานภัณฑ์ จำกัด (มหาชน)

